

„Štajerčevi“
kmetski koledar

za leto

1908.

I. letnik.

===== Cena 60 vinarjev. =====

Ptuj 1908.

Založilo „Štajerčevo“ tiskovno društvo.

Tiskal W. Blanke v Ptuj.

Karl Ackermann,

urur, zaloga zlatega, srebrnega, optičnega blaga

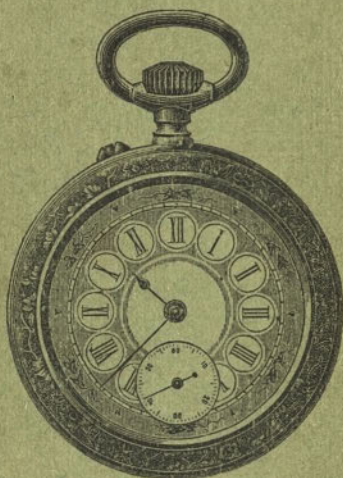
V PTUJU

v gledališkem
poslopiju

priporoča

slavnemu občin-
stvu svojo bogato
zalogo krasnih,
dobro idočih, po-
šteno izdelanih in
zanesljivih

≡ ur ≡

zlatega

in srebrnega

blaga,

prstanov,

veržic,

kolanj,

zapestnikov itd.

očal, nanosnikov

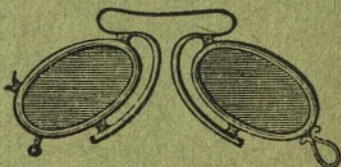
in vsega optičnega blaga itd.

Ne pustite se zapeljati od kričečih naznanil, ki
vam vse obljubujejo ali ničesar ne dajo!

V moji firmi

se držimo gesla: pošteno, solidno
in ceno!

Prevzamem vsa v
to stroko spada-
joča popravila,
jih izvršim hitro
in po ceni.

Kupuje po najvišjih cenah staro zlato, srebro in denar.

Imenitna, garantirano naturalna
štajerska vina!

Vinogradniška zadruga v Ptuj

(Weinbaugenossenschaft)

== **zadruga z neomejenim jamstvom** ==

prodaja

po svojih članih prevzeta pristna

vina iz lastnih vinogradov

i. s. iz **Haloz, Mestnega griča, Zavrča** in to

≡ **Silvanca, Rislina in Tramina.** ≡

Stara in nova vina

v steklenicah kakor v sodcih (najmanje

1 vedro 56 l.)

✿ **Garantirana pristnost vin!** ✿

Kdor ljubi naturalno kapljico iz štajerskih
goric, naj se oglasi!

Rogaška kislá voda

„TEMPELQUELLE“

DIJETIČNA PIJAČA

Prinese apetit!

Pospeši prebavljanje!

Uredi črevesje!

Vpliva, da se sliné odstranijo!

Rogaška kislá voda

„STYRIAQUELLE“

Zdravstvena voda proti:

katarih v vratu, ustih, bronchial-kataru,
boleznih v želodcu ali črevesju,
zapiranju,

Brightovém vnetju ledíc,
boleznih jeter,

kamenju v mehurju,

cukreni bolezni,

gihtu in „harnsaure Diatese“.

Se dóbi v apotekah, drožerijah, špecerijskih trgovinah in gostilnah.

Glavna zaloga:

Ignaz Trojan, Gradec,
Landhaus-Schmiedgasse.

„Štajerc“

izhaja

 vsak petek

in je največji list v slovenskem jeziku.

===== Naročnina stane: =====

Za Avstro-Ogersko celo leto 3 K, $\frac{1}{2}$ leta 1·50; za Nemčijo celo leto K 5·—; za Ameriko in drugo inozemstvo celo leto K 6·—.

Inzerati: Cela stran K 64·—, $\frac{1}{2}$ strani K 32·— itd. $\frac{1}{64}$ strani K 1·—.

„Štajerc“ bodi v vsaki hiši!

Hranilnica mestne občine Brežice na Savi prevzame hranilne vloge

z $4\frac{1}{4}\%$ obresti, $\frac{1}{2}$ letno kapitaliziranje obresti in plača sama rentni davek;

dovoli posojila na hipoteke

(občinam in korporacijam tudi brez hipotek) z $5\frac{1}{4}\%$ obresti; **prevzame** z 6% obresti **menice v eskompti** in **vrednostne efekte v zastavkih.**

Vpeljane so tudi domače hranilnice (Heimsparkassen).

Stanje hranilnih vlog koncem 1906. K 1,149.476·74.

Promet v gotovini leta 1906. K 2,045.060·63.

Max Straschill

☙ ☙ ☙ **v PTUJU** ☙ ☙ ☙

zaloga žganja, izdelovanje likerjev in
žganja, točenje žganja

priporoča

— svoja izvrstna in najcenejša —

žganja ter likerje!

Tomas Götz,

fabrika za pivo

v Mariboru na Dravi

priporoča

svoje imenitno, zdravo in okusno

PIVO.

— Zaloge v vseh večjih krajih. —

Zaloga v Ptuj: **MAX STRASCHILL.**

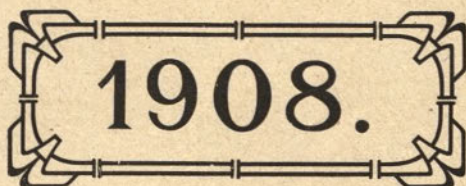
Josef Ornig

vitez Franc Jožefovega reda, okrajni načelnik, župan
ptujski, deželni poslanec, član trgovske zbornice itd.

„Štajerčevi“

kmetski koledar

za leto

*„Kmeti stani
srečni stani!..“*

Po naročilu „Štajerčevega“ tiskovnega društva

uredil

Linhart Karl.

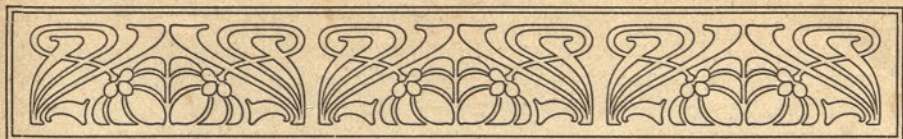
===== **Cena 60 vinarjev.** =====

PTUJ 1908.

Založilo: „Štajerčevo“ tiskovno društvo.

Tiskal W. Blanke.

Leto 1908

je prestopno leto in ima 366 dni, od teh 64 nedelj in praznikov.

Neednaki katoliški prazniki so: 19. januarja praznik Jezusovega imena; 16. februarja Septuagesima; 4. marca pepelnična sredo; 10. aprila Marije žalosti; 19. aprila Velikonočna nedelja; 25., 26. in 27. maja križev teden; 28. maja Kristovi Nebohod; 7. junija binkoštna nedelja; 14. junija nedelja sv. Trojice; 18. junija dan Rešnega telesa; 26. junija Jezusovo srce; 30. avgusta dan Rešnega angeljna; 13. septembra Marije ime; 4. oktobra dan Rožnega venca; 18. oktobra dan žeganja; 29. novembra adventna nedelja. — Od **Božiča do pepelnične srede** je 10 tednov. — **Predpust** traja 8 tednov 1 dan; post začne 4. marca, ter konča 18. aprila. — Post traja 46 dni. — **Štiri letni časi**: Začetek pomladi: 21. marc ob 1. uri 33 minut ponoči; začetek poleti 21. junija ob 9. uri 25. minut zvečer; začetek jeseni 23. septembra ob 12. uri 4 minut opoldne; začetek zime 22. decembra ob 6. uri 39 minut zutraj. — **Letni regent** je luna. Luna je 384.000 kilometrov od zemlje oddaljena; ko plove okoli zemlje, pa pride do 354.000 km blizo in do 414.000 km. daleč od zemlje. Luna rabi nekaj čez 27 dni, da pride okoli zemlje.

Znamenja za lunine krajce.

Mlaj ☾	Ščep ali polna luna ☀
Prvi krajec ☾	Zadnji krajec ☾

Nebeška znamenja.

oven ♈	lev ♉	strelec ♊
bik ♋	devica ♍	kozel ♏
dvojčka ♎	tehtnica ♏	vodnar ♐
rak ♑	škorpion ♏	ribi ♓

Deželni patroni.

Češka: Janes Nepomuk (16. maja) in Vaclav (28. sept.) — **Bukovina**: Janez Suczava (14. junij.) — **Dalmacija**: Hironij (30 sept.) — **Galicija**: Stanislav (7. maja); Mihael (29. sept.) — **Koroška**: Jožef

(19. marca), Egidij (1. sept.) — **Kranjsko**: Jožef (19. marca), Jurij (24. aprila.) — **Hrvatska**: Elija (20. julija), Rok (16. avgusta.) — **Primorska**: Ciril in Metud (5. julija.) — **Avstrija**: Leopold (15. novembra.) **Salcburška**: Rupret (24. septembra.) — **Šlezija**: Hedviga (15. oktobra.) — **Siebenbürgen**: Ladislav (27. junija.) — **Slavonija**: Janez Krstnik (24. junija.) — **Štajerska**: Jožef (19. marca.) — **Tirolska**: Jožef (19. marca), Vigil (26. junija.) — **Ogerska**: Štefan, kralj (20. avgust.) — **Podarlberška**: Gebhard (26. avgusta.)

Cesarska rodbina.

Avstrijski cesar.

Franc Jožef I. (Karl), avstrijski cesar, apostolični ogrski kralj itd.; rojen v Schönbrunnu dnè 18. avgusta 1830; prevzel avstrijski prestol po cesarju Ferdinandu I. dnè 2. decembra 1848; kronan kot ogrski kralj dnè 8. junija 1867. — Soproga: † **Elizabeta** (Amalija Evgenija) hčerka vojvode Maksa bavarskega, rojena v Possenhofnu 24. decembra 1837, poročena na Dunaju 24. aprila 1854, kronana za ogrsko kraljico v Budimpešti dnè 8. junija 1867, umrla v Genfu dnè 10. septembra 1898. — Cesarjevi otroci: † **Sofija** (Friderika Doroteja Marija Josefa) cesarska princesinja in nadvojvodinja itd.; rojena na Dunaju 5. marca 1855, umrla v Budimpešti 29. maja 1857. — **Gisela** (Luise Marija), cesarska princesinja in nadvojvodinja itd., rojena v Laksenburgu 12. julija 1856, poročena na Dunaju 20. aprila 1873 s princem Leopoldom iz Bavarskega. — † **Rudolf** (Franc Karl Jožef) pokojni prestolonaslednik itd., rojen v Laksenburgu dnè 21. avgusta 1858, umrl v Meyerlingu dnè 30. januarja 1889. — **Marija Valerija** (Matilda Amalija), cesarska princesinja in nadvojvodinja, rojena v Budimpešti 22. aprila 1868, poročena v Išlo 31. julija 1890 z nadvojvodo Franc Salvator.

Cesarjevi brati in sestre.

† **Maksimilijan I.** (Ferdinand Jožef Marija), cesar mehikanski itd.; rojen 6. julija 1832, umrl 19. junija 1867 v Quereteru v Mehiki. — † **Karl Ludvik** (Jožef Marija), rojen 30. julija 1833, umrl 19. maja 1896.

Cesarjevi stariši.

† **Franc Karl** (Josef), sin cesarja Franca I.; rojen 7. decembra 1802; umrl 8. marca 1878 na Dunaju. — **Sofija** (Friderika Dorotea), hči kralja Maksimilijan I. bavarskega; rojena 27. januarja 1805, poročena na Dunaju 4. novembra 1824, umrla istotam 28. maja 1872.

Austro-ogrske deželne barve.

Češka, Tirolska, Hrvatska, Kotar, Feldkirch: belo-rdeče. — Štajerska: belo-zeleno. — Moravska: zlato-rdeče. — Ogrska: rdeče-belo-zeleno. — Dalmacija: plavo-zlato. — Siebenbürgen: plavo-rdeče-zlato. — Šlezija: zlato-črno. — Koroška: zlato-rdeče-belo. — Kranjska: belo-plavo. — Galicija: plavo-rdeče. — Salcburška: zlato-rdeče-belo. — Nižejavstrijška: plavo-zlato. — Zgornjeavstrijška: rdeče-zlato-belo. — Bregenc: belo-črno. — Trst: zlato-rdeče-belo-črno. — Istrija: plavo-rdeče-zlato. — Bozna in Hercegovina: zlato-rdeče. — Avstrijska državna barva: rdeče-belo-rdeče-zeleno; bojne ladje: rdeče-belo-rdeče; uradna barva: črno-rumeno.

Vladarji v Evropi.

Belgija: Kralj Leopold II., rojen 9. aprila 1835, katoliški. — Bulgarija: Knez Ferdinand, rojen 26. februarja 1861, katoliški. — Danska: Kralj Friderik VIII., rojen 3. junija 1843, luteranec. — Francoska: Prezident Armand Fallières, rojen 9. novembra 1841. — Grška: Kralj Jurij I, rojen 24. decembra 1845, grške vere. — Angleška: Kralj Edvard VII, rojen 9. novembra 1841, anglikanec. — Italija: Kralj Viktor Emanuel III., rojen 11. novembra 1869, katoliški. — Monako: Knez Albert, rojen 13. novembra 1848, katoliški. — Črnagora: Knez Nikita I., rojen 7. oktobra 1841, grške vere. — Nizozemska: Kraljica Viljemina, rojena 31. avgusta 1880. — Norveška: Kralj Hakon VII., rojen 3. avgusta 1872, luteranec. — Avstro-Ogerska: Cesar Franc Jožef I., rojen 18. avgusta 1830, katoliški. — Portugal: Kralj Karol I., rojen 28. septembra 1863, katoliški. — Nemčija: Viljem I., rojen 27. januarja 1859, luteranec. — Rumunska: Kralj Karl I., rojen 20. aprila 1839, katoliški. — Rusija: Car Nikolaj II., rojen 18. maja 1868, grški. — Švedska: Kralj Oskar II., rojen 21. januarja 1829, luteranec. — Svica: Republika; vsako leto drug predsednik. — Srbija: Kralj Peter I., rojen 1846 v Belgradu, grške vere. — Spanija: Kralj Alfonz XIII., rojen 17. maja 1886, katoliški. — Turčija: Veliki sultan Abdul Hamid II., rojen 22. septembra 1842, moh.

Novo leto,
zdravo!
Vse se ponovi,
rože nam cvetijo
tam, kjer mrtvi
spi!

Staro leto,
zdravo!
Vzelo, dalo si!
Sreče pomorilo,
sreče dalo ti!

Januar. — Prosinec.

Dnevi		Godovi in nedeljski evangelijski	Zn.
1	Sreda	Novo leto. Obrezovanje Gospodovo.	
2	Četrtek	Makarij, opat. Martinijan, škof.	
3	Petek	Genovefa. devica; Anter, papež.	☉
4	Sobota	Tit, škof; Izabela, kraljica.	
5	Nedelja	Ned. pred razgl. Gosp. Telesfor, p. m.	
6	Pondeljek	Sv. Trije kralj. Razglašenje Gosp.	
7	Torek	Valentin, škof; Lucijan, muč.	
8	Sreda	Severin, opat; Bogoljub, mučenec.	
9	Četrtek	Julijan in Bazilisa, mučenica.	
10	Petek	Pavel I., papež; Agaton, papež.	☽
11	Sobota	Higin, pap. muč.; Božidar, opat.	
12	Nedelja	1. po razgl. Gosp. Arkadij, muč.	
13	Pondeljek	Veronika, dev.; Bogomir; Leoncij, škof.	
14	Torek	Hilarij, šk.; Feliks iz Nole, spozn.	
15	Sreda	Pavel, pušč.; Maver, op.: Romed.	
16	Četrtek	Marcel, papež; Ticijan, škof.	
17	Petek	Anton, puščavnik; Sulpicij, škof.	
18	Sobota	Sv. Petra stol v Rimu; Priska, d. m.	☼
19	Nedelja	2. po razgl. Gosp. Ime Jezusovo.	
20	Pondeljek	Fabijan in Boštjan; Majnrad, opat.	
21	Torek	Neža, devica mučenica.	
22	Sreda	Vincencij, muč.; Anastazij, muč.	
23	Četrtek	Zaroka Marije Dev.: Emerencijana.	
24	Petek	Timotej, škof; Babila, mučenica.	
25	Sobota	Izpreobrnitev Pavla, ap.; Amand.	
26	Nedelja	3. po razgl. Gosp. Sveta družina	☾
27	Pondeljek	Janez Zlatoust, cerkveni učenik.	
28	Torek	Julijan, škof; Marjeta, devica.	
29	Sreda	Francišek Sal., šk.; Konstantin, m.	
30	Četrtek	Martina, dev.; Janez milošč. škof.	
31	Petek	Peter Nol., spozn.; Marcela, vdova.	

Lunini izpremeni. ☉ Mlaj dné 3. ob 10. uri 49 min. popoldne. ☽ Prvi krajec dné 10. ob 2. uri 58 min. popold. ☼ Ščep dné 18. ob 2. uri 42 min. popoldne. ☾ Zadnji krajec dné 26. ob 4. uri 7 min. pop.

Zapisnik.

Plesi, smeh in
petje,
Zavrtno se!
Enkrat pozabimo
naše vse gorje!

Koliko hinavcev
vedno z masko
grè,
ki na našem
mozgu,
krvi se nažre . .

Februar — Svečan.

Dnevi		Godovi in nedeljski evangelijski	Zn.
1	Sobota	Ignacij, šk. m.; Efrem. cerk. uč.	
2	Nedelja	4. po razg. Gosp. Svečn. Dar. Gosp. ☉	
3	Pondeljek	Blaž, škof, Oskar, škof.	
4	Torek	Andrej Kor., škof; Veronika, dev.	
5	Sreda	Agata, dev. muč.; Japonski mučenci.	
6	Četrtek	Doroteja (Rotija), dev. muč.; Tit., šk.	
7	Petek	Romuald, opat; Rihard, kralj.	
8	Sobota	Janez Mat., spozn.; Juvencij, šk.	
9	Nedelja	5. po razg. Gosp. Ciril Aleks., šk. ☽	
10	Pondeljek	Šolastika, devica; Viljem, pušč.	
11	Torek	Adolf, škof; Deziderij.	
12	Sreda	Humbelina, dev.; Evlalija, devica.	
13	Četrtek	Katarina od Riči, dev.; Jordan, zvel.	
14	Petek	Valentin, muč.; Zojil, sp.	
15	Sobota	Favstin in Jovita, mučenca.	
16	Nedelja	1. predpepeln. Julijana, dev. muč.	
17	Pondeljek	Donat in tov., muč.; Konstancija. ☽	
18	Torek	Simeon, škof; Flavijan, škof.	
19	Sreda	Julijan, sp.; Konrad; Viktor, muč.	
20	Četrtek	Eleuterij, škof muč.; Evharij, škof.	
21	Petek	Maksimilijan, škof; Eleonora, kr.	
22	Sobota	Stol sv. Petra v Antiohiji.	
23	Nedelja	2. predpepeln. Peter Damijan, škof.	
24	Pondeljek	Prestopni dan.	
25	Torek	Matija, apostol. ☾	
26	Sreda	Valburga, opatinja; Viktorin, muč.	
27	Četrtek	Marjeta Kort, spoz.; Porfirij, škof.	
28	Petek	Leander, škof; Baldomir, škof.	
29	Sobota	Roman, opat; Rajmund, spozn.	

Lunini izpremeni. ☉ Mlaj dné 2. ob 9. uri 42. min. predpold. ☽ Prvi
krajec dné 9. ob 5. uri 33 min. zjutraj. ☽ Ščep dné 17. ob 10. uri
11. min. predpold. ☾ Zadnji krajec dné 25. ob 4. uri 30 min. zjutr.

Zapisnik.

Nisi več kraljica,
zima mrzla ti!
Že se za gorami
solnce nam žari.

Vse trpljenje
mine,
enkrat pride čas;
enkrat tudi zate,
srce, pride spas.

Marec — Sušec.

D n e v i		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Nedelja	3. predpepeln. Albin, šk.; Hadrijan.	☉
2	Pondeljek	Simplicij, papež; Blaženi Karol.	
3	Torek	Pust. Kunigunda, ces.; Avsterij, m.	
4	Sreda	† Pepelnica. Kazimir, spoznav.	
5	Četrtek	Agapeta s tov., mučenci, Evzebij.	
6	Petek	Fridolin, opat; Viktorin; Katarina B.	
7	Sobota	Tomaž Akvinski, cerkveni učenik.	
8	Nedelja	1. postna. Janez od Boga, spozn.	☽
9	Pondeljek	Frančiška Rim., vd., Gregor od N.	
10	Torek	40 mučencev; Kaj in Aleksander, muč.	
11	Sreda	† Kvatre. Heraklij, mučenec.	
12	Četrtek	Gregor I., papež; Teofanez, opat.	
13	Petek	† Kvatre. Rozina, vd.; Ansov, sp.	
14	Sobota	† Kvatre. Matilda, kr.; Pavlina.	
15	Nedelja	2. postna (kvat.) Longin, mučenec.	☉
16	Pondeljek	Hilarij in Tacijan, m.; Heribert, sk.	
17	Torek	Patricij, škof; Jedert, devica.	
18	Sreda	Ciril Jeruzal., škof; Edvard, kr.	
19	Četrtek	Jožef. ženin Device Marije.	
20	Petek	Feliks in tov., muč.; Evgenij, muč.	
21	Sobota	Benedikt, opat; Serapijon, muč.	
22	Nedelja	3. postna. Benvenut, škof; Bazil, m.	☾
23	Pondeljek	Viktorijan, muč.; Miklavž F., muč.	
24	Torek	Gabrijel, nadang.; Epigmenij, muč.	
25	Sreda	Sredp. Oznanjenje Marije Device.	
26	Četrtek	Emanuel, muč.; Dizma, desni razb.	
27	Petek	Rupert, škof; Janez Dam, spozn.	
28	Sobota	Janez Kapistran, sp.; Guntram, kr.	
29	Nedelja	4. postna (sredp.) Ciril, škof; Jona.	☽
30	Pondeljek	Angela F. vdova; Amadej, sp.	
31	Torek	Modest, šk.; Gvidon, sp.; Balbina, d.	

Lunini izpremeni. ☉ Mlaj dné 2. ob 8. uri 2 min. zvečer. ☽ Prvi krajec dné 9. ob 10. uri 48 min. zvečer. ☉ Ščep dné 18. ob 3. uri 34 min. zjutraj. ☾ Zadnji krajec dné 25. ob 1. uri 37 min. pop.

Zapisnik.

V zemljo položili
seme zlato smo,
da nas veselilo,
dozorelo bo!

Zemlja, mati
večna
bodi dobra nam!
Polni nam po-
slopja,
polni klet in
hram.

April — Mali traven.

Dnevi		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Sreda	Hugon, škof; Teodora, mučenka.	☿
2	Četrtek	Francišek Pavl.; Marija Egipt.	♈
3	Petek	Abundij, škof; Rihard, škof.	♉
4	Sobota	Izidor, škof; Rozamila, devica.	♊
5	Nedelja	5 postna (tiha). Vincencij F., sp.	♋
6	Pondeljek	Božja Glava, Sikst, pap.; Celestin.	♌
7	Torek	Herman, spozn.; Eberhard, pušč.	♍
8	Sreda	Albert, škof; Dionizij, škof.	♎
9	Četrtek	Marija Kleofa; Demeter, muč.	♏
10	Petek	Marije Dev. 7 žalosti. Ezekijel p.	♐
11	Sobota	Leon I. Vel., papež; Betina, devica.	♑
12	Nedelja	6. postna (cvetna). Zenon, škof, muč.	♒
13	Pondeljek	Hermenegild, muč; Ida, devica.	♓
14	Torek	Justin, m.; Tiburc., Valerij in Maks.	♈
15	Sreda	Helena, kralj.; Anastazija. dev.	♉
16	Četrtek	† Vel. četrtek. Turibij, škof.	♊
17	Petek	† Vel. petek. Anicet, pap. muč.	♋
18	Sobota	† Vel. sobota. Apolonij, muč.	♌
19	Nedelja	Velika noč. Vstajenje Gospodovo.	♍
20	Pondeljek	Veliki pond. Marcellin, škof.	♎
21	Torek	Anzelm, škof; Bruno, spoznavalec.	♏
22	Sreda	Soter in Kaj, papeža, mučenca.	♐
23	Četrtek	Adalbert škof, Viljem.	♑
24	Petek	Jurij, mučenec; Fidelis, mučenec.	♒
25	Sobota	Marko, evangelist; Ermin, muč.	♓
26	Nedelja	1. povelik. (bela), Klet, papež.	♈
27	Pondeljek	Peregrin, duh.; Anastazij, p.; Cita, d.	♉
28	Torek	Pavel od križa; Vital, mučenec.	♊
29	Sreda	Peter, muč.; Robert, op.; Antonija.	♋
30	Četrtek	Katarina Sij., dev.; Marijan, muč.	♌

Lunini izpremeni. ☿ Mlaj dné 1. ob 6. uri 8 min. zjutraj. ♊ Prvi
krajec dné 8. ob 5. uri 37 min. popoldne. ☿ Ščep dné 16. ob 6. uri
1 min. popoldne. ♋ Zadnji krajec dne 23. ob 8. uri 12 min. zvečer.

☿ Mlaj dné 30. ob 4. uri 39 min. popoldne.

Zapisnik.

Rože, cvetje,
solnce,
kar srce želi!
O pomlad, kne-
žinja,
Krasna si nam ti!

Lepi čas mla-
dosti,
dan ljubezni ti —
ko bi nam ohranil
Bog te lepe dni!

Maj — Veliki traven.

D n e v i		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Petek	Filip in Jakob, apostola; Žiga.	
2	Sobota	Atanazij, škof; Sekund, mučenec.	
3	Nedelja	2. povelik. Najdba sv. križa.	
4	Pondeljek	Florijan m.; Monika, vd.	
5	Torek	Pij V., pap.; Irenej, šk.; Angel, m.	
6	Sreda	Janez Ev. pred latinskimi vrati.	
7	Četrtek	Stanislav, škof, mučenec; Gizela, kr.	
8	Petek	Prikazen Mihaela, nadangela.	
9	Sobota	Gregor Nac., šk., c. uč.; Beat, spozn.	
10	Nedelja	3. povelik. Varstvo sv. Jožefa.	
11	Pondeljek	Mamert, škof; Gandolf, opat.	
12	Torek	Pankracij, muč.; Nerej mučenec.	
13	Sreda	Servacij, šk.; Glicerija, d.; Peter Reg.	
14	Četrtek	Bonifacij, m.; Viktor in Korona, m.	
15	Petek	Zofija, mučenica; Hilarij, opat.	
16	Sobota	Janez Nepom., muč.; Ubald, škof.	
17	Nedelja	4. povelik. Paskal, sp.; Maksima, d.	
18	Pondeljek	Feliks, sp. Vincencij, m.; Erik, kr.	
19	Torek	Celestin, papež; Ivo, spoznav.	
20	Sreda	Bernardin, spozn.; Bazila, dev. m.	
21	Četrtek	Valens, muč.; Feliks, spoznav.	
22	Petek	Helena, dev.; Julija, dev.; Emil.	
23	Sobota	Deziderij, šk.; Andrej Bob., spozn.	
24	Nedelja	5. povelik. Marija Dev., pom. krist.	
25	Pondeljek	Gregor VII., papež, Urban I., p.	
26	Torek	Filip N., spozn.; Eleverij, muč.	
27	Sreda	Magdalena Pac., d.; Janez, p. m.	
28	Četrtek	Kristusov vnebohod. Avguštin, škof.	
29	Petek	Maksim, škof; Teodozija, muč.	
30	Sobota	Ferdinand, kralj; Feliks I., papež.	
31	Nedelja	6. povelik. Kancijan s tov.; Angela.	

Lunini izpremeni. ☽ Prvi krajec dné 8. ob 12. uri 29 min. popold.
☼ Ščep dné 16. ob 5. uri 38 min. zjutraj. ☾ Zadnji krajec dné 23.
ob 1. uri 23 min. zjutraj. ☿ Mlaj dné 30. ob 4. uri 20 min. zjutraj.

Zapisnik.

Kot nevesta
mlada
nam natura spi!
Kličejo kresnice:
vstani, draga ti!

Kak bi veselili
na lepoti se,
ko skrbi ne bilo
ne gladu, gorje!

Junij — Rožnik.

D n e v i		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Pondeljek	Juvencij, muč.; Gracijan, mučenec.	
2	Torek	Marcelin, muč.; Erazem, šk. muč.	
3	Sreda	Klotilda, kralj.; Oliva, devica.	
4	Četrtek	Frančišek Kar., sp.; Kvirin, škof.	
5	Petek	Bonifacij, šk.; Valerija; Dorotej, m.	
6	Soboto	† Norbert, škof; Bertrand, škof.	
7	Nedelja	Binkošti. Prihod Svetega Duha.	
8	Pondeljek	Binkoštni pond. Medard, škof.	
9	Torek	Primož in Felicijan, m.; Pelagija, m.	
10	Sreda	Marjeta, kralj.; Mavrin, mučenec.	
11	Četrtek	Barnaba, ap.; Marcijan, mučenec.	
12	Petek	Janez Fak., spozn.; Flora, dev.	
13	Sobota	Anton Padovanski, spoznavalec.	
14	Nedelja	1. pobink. Sveta Trojica.	
15	Pondeljek	Vid, Modest in Krescencija, muč.	
16	Torek	Franc Reg, sp.; Beno, šk.; Jošt, op.	
17	Sreda	Adolf, škof; Lavra, nuna.	
18	Četrtek	Sv. Rešnje Telo. Feliks in Fort., m.	
19	Petek	Julijana Falk., d.; Gervazij in Prot.	
20	Sobota	Silverij, papež; Florentina, dev.	
21	Nedelja	2. pobink. Alojzij sp.	
22	Pondeljek	Ahacij, muč.; Pavlin, šk.; Nicej, šk.	
23	Torek	Eberhard, škof; Cenon, škof.	
24	Sreda	Janez Krstnik (rojstvo). Kres.	
25	Četrtek	Viljem, opat; Prošper, škof.	
26	Petek	Srce Jezusovo. Janez in Pavel, m.	
27	Sobota	† Hema, vd.; Vigilij, šk.; Ladislav.	
28	Nedelja	3. pobink. Leon. II., p.; Irenej, sp.	
29	Pondeljek	Peter in Pavel, apostola.	
30	Torek	Spomin sv. Pavla. apost.; Oton, sp.	

Lunini izpremeni. ☽ Prvi krajec dné 7. ob 6. uri 2 min. zjutraj.
 ☼ Ščep dné 14. ob 3. uri 1 min. popoldne. ☾ Zadnji krajec dné 21.
 ob 6. uri 3 min. zjutraj. ☿ Mlaj dné 28. ob 5. uri 37 min. popoldne.

Zapisnik.

Solnce peče
hudo,
daljno že grmi —
huda ura pride,
Bog, usmil' se
ti!

Da naš trud, trp-
ljenje
ne bi bil zamán,
ne bi bil uničen
revni kmetijski
stan.

Julij — Mali srpan.

D n e v i		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Sreda	Teobald, pušč.; Julij; Pambo, opat.	
2	Četrtek	Obiskovanje Mar. D.; Procesij, m.	
3	Petek	Helijodor, škof; Bertram, škot.	
4	Sobota	Urh, škof; Berta, devica.	
5	Nedelja	4. pobink. Ciril in Metod, škofa.	
6	Pondeljek	Izaija, prerok, Dominika, mučen.	
7	Torek	Vilibald, škof; Benedikt IX., pap.	
8	Sreda	Elizabeta, kraljica; Kilijan, škof.	
9	Četrtek	Anatolija, dev.; Veronika Jul., dev.	
10	Petek	Amalija, dev.; Felicita, dev.	
11	Sobota	Pij I., papež; Peter F., spozn.	
12	Nedelja	5. pobink. Mohor in Fortunat, m.	
13	Pondeljek	Marjeta, d. m.; Anaklet, p.; Evgen.	
14	Torek	Bonaventura, šk. in uč.; Just, muč.	
15	Sreda	Henrik I., cesar; Vladimir, kralj.	
16	Četrtek	Škapul. Dev. Marija Karmelska.	
17	Petek	Aleš, spoznavalec; Generoz. muč.	
18	Sobota	Kamil Lel., šp.; Friderik.	
19	Nedelja	6. pobink. Vincencij Pavl., spozn.	
20	Pondeljek	Marjeta, d. m.; Elija, pr.; Ceslav, sp.	
21	Torek	Danijel, pr.; Olga; Prakseda, dev.	
22	Sreda	Marija Magdal., spok.; Teofil, muč.	
23	Četrtek	Apolinar, škof in uč.; Liborij, škof.	
24	Petek	Kristina, dev. muč.; Roman, muč.	
25	Sobota	Jakob, apostol; Krištof, mučen.	
26	Nedelja	7. pobink. Ana, mati Marije Dev.	
27	Pondeljek	Pantaleon, muč.; Natalija, muč.	
28	Torek	Inocencij, papež; Viktor, muč.	
29	Sreda	Marta, dev.; Beatriks, d.; Olaf, kr.	
30	Četrtek	Abdon in Senen, muč.; Julita, muč.	
31	Petek	Ignacij Lojol, spozn.	

Lunini izpremeni. ☾ Prvi krajec dné 6. ob 9. uri 30 min. zvečer.
☼ Ščep dné 13. ob 10. uri 53 min. zvečer. ☾ Zadnji krajec dné 20.
ob 1. uri 7 min. popold. ☼ Mlaj dné 28. ob 8. uri 22 min. predpoldne.

Zapisnik.

Blank lined paper for notes, featuring horizontal dotted lines.

Žetve prvi časi!
Kosa se blišči,
pesen poje kosce
kmet se veseli!

Rože glava pada
mrtva pod koso
tega zaprinesla
smrt i nam ne bo!

Avgust — Veliki srpan.

D n e v i		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Sobota	Vezi Petra, sp.; Makabej, bratje.	
2	Nedelja	8. pobink. Porcijunkula.	
3	Pondeljek	Najdba sv. Štefana; Lidija, vdova.	
4	Torek	Dominik. spoznav.; Agabij, škof.	
5	Sreda	Marija Devica snežna; Ožbolt, kr.	
6	Četrtek	Gospodova izpremenitev; Sikst II., p.	
7	Petek	Kajetan, spozn.; Donat, šk. muč.	
8	Sobota	Cirijak, Larg. in Smaragd, m.	
9	Nedelja	9. pobink. Roman, m.; Emigdij, šk.	
10	Pondeljek	Lavrencij, mučenec; Hugon, škof.	
11	Torek	Tiburcij, mučenec; Suzana, devica.	
12	Sreda	Klara, devica; Hilarija, mučenica.	
13	Četrtek	Hipolit in Kasijan, muč.; Radegunda.	
14	Petek	† Evzebij, spozn.; Anastazija, dev.	
15	Sobota	Vel. gosp. Vnebovzetje Mar. Dev.	
16	Nedelja	10. pobink. Rok, sp.; Hijacint, duh.	
17	Pondeljek	Liberat, m.; Sibila, d.; Benedikta, op.	
18	Torek	Joahim, oče Mar. Dev.; Helena, kr.	
19	Sreda	Ludovik Toled, škof; Julij, muč.	
20	Četrtek	Bernard, opat; Štefan, kralj.	
21	Petek	Ivana Frančiška, vdova; Adolf.	
22	Sobota	Timotej, mučenec; Hipolit, škof.	
23	Nedelja	11. pobink. Srce Marijino.	
24	Pondeljek	Jernej, apostol; Ptolomej, škof.	
25	Torek	Ludovik kr.; Patricija, d.	
26	Sreda	Cefirin I., pap.; Samuel, mučenec.	
27	Četrtek	Jožef K., sp.; Natalija; Gebhard, šk.	
28	Petek	Avguštin, škof, Hermet. mučenec.	
29	Sobota	Obglavljenje Janeza Krstnika.	
30	Nedelja	12. pobink. Angelska. Roza L., d.	
31	Pondeljek	Rajmund, spozn.; Izabela, devica.	

Lunini izpremeni. ☾ Prvi krajec dné 5. ob 10. uri 46 min. predpold.

☀ Ščep dné 12. ob 6. uri 4. min. zjutraj. ☾ Zadnji krajec dné 18. ob

10. uri 31 min. zveč. ☿ Mlaj dné 27. ob 12. uri 4. min. ponoči.

Zapisnik.

Že jesen nam
trka,
zunaj se hladi.
Vse se predru-
gači,
vse se spremeni.

Tudi ti, devojka,
starka boš po-
stala,
zemljica ti večna
postelj bo post-
ljala.

September — Kimavec.

D n e v i		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Torek	Egid, opat.; Verona, devica muč.	D
2	Šreda	Štefan, kralj; Antonin, mučenec.	
3	Četrtek	Evfemija, Tekla, Erazma, Doroteja.	
4	Petek	Rozalija, devica; Ida, kraljica.	
5	Sobota	Lavrencij Just, šk.; Viktorin, škof.	
6	Nedelja	13. pobink. Hermogen, mučenec.	E
7	Pondeljek	Bronislava, nuna; Regina, dev. muč.	
8	Torek	Mala gosp. Rojstvo Marije Device.	
9	Šreda	Korbinijan, škof; Gorgonij, muč.	
10	Četrtek	Nikolaj Toled., sp.; Pulherija, dev.	
11	Petek	Prot in Hijacint, mučenca.	
12	Sobota	Macedonij, šk.; Gvidon, spozn.	C
13	Nedelja	14. pobink. Ime Marijino.	
14	Pondeljek	Poviš, sv. križa; Notburga, dev.	
15	Torek	Nikomed, muč.; Evtropija, vdova.	
16	Šreda	† Kvatre. Ljudmila, vdova.	
17	Četrtek	Lambert, šk. m.; Hildegarda, op.	
18	Petek	† Kvatre. Jožef Kupert, spozn.	
19	Sobota	† Kvatre. Januarij, škof. muč.	E
20	Nedelja	15. pobink. 7 žalosti Mar. Dev.	
21	Pondeljek	Matej, apostol; Mavra, devica.	
22	Torek	Mavricij in tov., muč.; Emeran, šk.	
23	Šreda	Tekla, devica muč.; Lin, papež.	
24	Četrtek	Marija Dev. reš. ujet.; Rupert, op.	
25	Petek	Kleofa, spoznavalec; Firmin, škof.	
26	Sobota	Justina, dev. muč.; Ciprijan, muč.	
27	Nedelja	16. pobink. Kozma in Damijan, m.	E
28	Pondeljek	Venčesl. kr.; Marcijal, m.; Salomon.	
29	Torek	Mihael. nadangel; Evtihij, muč.	
30	Šreda	Hieronim sp. uč., Honorij, škof.	

Lunini izpremeni. D Prvi krajec dné 3. ob 9. uri 56 min. zvečer.
 ☉ Ščep dné 10. ob 1. uri 29. min. popoldne. C Zadnji krajec dné 17.
 ob 11. uri 39 min. predp. ☿ Mlaj dné 25. ob 4. uri 5 min. popoldne.

Zapisnik.

Vina zlata kaplja,
v čaši se sveti!
Viničar že strelja
Juhu! trte kri!

Noah, bil si
grešnik,
ali hvala ti,
da si prvi ljubil
Juhu! Trte kri!

Oktober — Vinotok.

D n e v i		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Četrtek	Remigij, škof; Areta, mučenica.	D
2	Petek	Leodegar, škof; Teofil, spoznav.	
3	Sobota	Kandid. mučenec; Evald, mučen.	
4	Nedelja	17. pobink. Rožnega venca.	E
5	Pondeljek	Placid in tovar., m.; Gala, vd.	
6	Torek	Brunon, spozn.; Fida, devica m.	
7	Sreda	Justina, devica; Marko, grof.	
8	Četrtek	Brigita, vdova; Simeon, spoznavalec.	
9	Petek	Dionizij, šk. m.; Abraham, patr.	
10	Sobota	Frančišek Borg., sp.; Gereon, m.	
11	Nedelja	18. pobink. Nikazij, šk.; Firmin, šk.	C
12	Pondeljek	Maksimilijan, šk. m.; Serafin, spoz.	
13	Torek	Edvard, kralj, Koloman, m.	
14	Sreda	Kalist, papež; Domicijan, škof.	
15	Četrtek	Terezija, devica; Brunon, škof	
16	Petek	Gal. opat; Maksima, devica.	
17	Sobota	Hedvika, kraljica; Viktor, škof.	
18	Nedelja	19. pobink. Posvečevanje cerkva.	F
19	Pondeljek	Peter Alkant, spozn.; Etbin, opat.	
20	Torek	Janez Kancijan, spoz.; Felicijan, m.	
21	Sreda	Uršula, devica; Hilarijon, opat.	
22	Četrtek	Kordula, dev, m.; Marija Saloma.	
23	Petek	Severin, šk.; Peter Pashazij, sp.	
24	Sobota	Rafael, nadangel; Kristina, m.	
25	Nedelja	20. pobink. Krisan in Krišpin, m.	G
26	Pondeljek	Evarist, p. m.; Lucijan in Marcel	
27	Torek	Frumencij, škof; Sabina, m.	
28	Sreda	Simon in Juda, ap.; Fidelij, m.	
29	Četrtek	Narcis, škof; Hijacint, m.	
30	Petek	Klavdij, m., Marcel, m.	
31	Sobota	† Volfgang šk.; Lucila, d.	

Lunini izpremeni. D Prvi krajec dné 3. ob 7. uri 19 min zjutraj.

☉ Ščep dné 9. ob 10. uri 9 min zvečer. C Zadnji krajec dné 17. ob

4. uri 41 min. zjutraj. ☿ Mlaj dné 25. ob 7. uri 52 min. zjutraj.

Zapisnik.

Blank lined paper for notes, featuring horizontal dashed lines.

Listje je odpadlo,
tihi vrt in plan,
tužno nas pozdravlja
rešnih ljubih dan.

Mrtvih se spo-
minjaj!
Megla se vali
le pripravljen
bodi
da srcè zaspi.

November — Listopad.

D n e v i		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Nedelja	21. pobink. God vseh svetnikov.	☽
2	Pondeljek	Vseh vernih duš; Just, m.	
3	Torek	Viktorin, šk.; Hubert, šk.; Ida, kralj.	
4	Sreda	Karol Boromej, šk.; Modesta, dev.	
5	Četrtek	Caharija, oče Jan. Krst.; Vitalij.	
6	Petek	Lenart, opat; Sever, šk. m.	
7	Sobota	Prosdocim, škof; Engelbert, škof.	
8	Nedelja	22. pobink. Bogomir, škof.	☉
9	Pondeljek	Teodor, m.; Orest, m.	
10	Torek	Andrej Avel., spozn.; Trifon, m.	
11	Sreda	Martin, škof; Mena, m.	
12	Četrtek	Martin, pap. m.; Livin, šk. m.	
13	Petek	Stanislav Kostka, sp.; Didak, sp.	
14	Sobota	Jozafat Kunč., šk. m.; Serapijon, m.	
15	Nedelja	23. pobink. Leopold, vojvoda.	☾
16	Pondeljek	Edmund, škof; Otmar, opat.	
17	Torek	Gregorij, škof; Viktorija, m.	
18	Sreda	Odon, opat; Evgen, spozn.; Hilda.	
19	Četrtek	Elizabeta. kr.; Poncijan, pap. m.	
20	Petek	Feliks Val., sp.; Edmund, kralj.	
21	Sobota	Darovanje Mar. Dev.; Kolumban, sp.	
22	Nedelja	24. pobink. Varstvo Dev. Marije.	☼
23	Pondeljek	Klemen, pap. m.; Felicita, m.	
24	Torek	Janez od križa, spozn.; Hrizogon, m.	
25	Sreda	Katarina, dev. m.; Jukunda, m.	
26	Četrtek	Konrad, škof; Silvester, opat.	
27	Petek	Virgil, šk.; Ahacij, šk.; Valerijan, šk.	
28	Sobota	Eberhard, škof; Sosten, m.	
29	Nedelja	1. adventna. Saturnim, m.	
30	Pondeljek	Andrej, apostol: Justina, dev.	☽

Lunini izpremeni. ☽ Prvi krajec dné 1. ob 3. uri 22 min. popoldne
☉ Ščep dné 8. ob 9. uri 3 min. predpoldne. ☾ Zadnji krajec dné 16
ob 12. uri 47 min. ponoči. ☼ Mlaj dné 23. ob 10. uri 59 min. zvečer

☽ Prvi krajec dné 30. ob 10. uri 50 min. zvečer.

Zapisnik.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Leto blizu konca,
sneg nam krije
svet,
Božič že prihaja,
večni je ta red!

Aleluja poješ —
ali ste še vsi?
marsikdo od lani
že v gomili spi

December — Gruden.

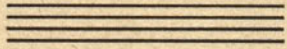
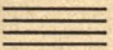
D n e v i		Godovi in nedeljski evangeliji	Zn.
1	Torek	Eligij, škof; Natalija, dev. m.	
2	Sreda	Bibijana. m.; Pavlina; Kromacij, šk.	
3	Četrtek	Frančišek Ksav., sp.; Lucij, skof.	
4	Petek	Barbara, dev. m.; Peter Zlat., sp.	
5	Soboto	Saba, opat; Krišpin, m.	
6	Nedelja	2. advent. Miklavž šk.	
7	Pondeljek	† Ambrozij, škof; Agaton, m.	
8	Torek	Prečisto spočetje Marije Device.	
9	Sreda	Peter For., šk.; Sirij, šk.; Valerija, d.	
10	Četrtek	Loretanska M. B.; Melhijad, p. m.	
11	Petek	Damaz, papež; Trazon, opat.	
12	Sobota	Sinezij, m.; Epimah, m.; Maksencij.	
13	Nedelja	3. adventna. Lucija, dev. m.	
14	Pondeljek	Spiridijon, škof; Nikazij, škof.	
15	Torek	Jernej, škof; Kristina, devica.	
16	Sreda	† Kvatre. Evzebij, skof m.	
17	Četrtek	Lazar, škof; Berta; Pelagija, sp.	
18	Petek	† Kvatre. Gracijan, šk.; Vunebald.	
19	Sobota	† Kvatre. Nemezij, m.; Favsta, vd.	
20	Nedelja	4. adventna. Liberat, m.	
21	Pondeljek	Tomaž, apostol; Glicerij, m.	
22	Torek	Demetriј in Honorat, m.; Cenon, m.	
23	Sreda	Viktorija, dev.; Dagobert, kralj.	
24	Četrtek	Adam in Eva; Irminda, dev.	
25	Petek	Božič. Rojstvo Gospodovo.	
26	Sobota	Stefan, m.; Arhelaj, škof.	
27	Nedelja	Ned. pred novim letom. Janez Ev.	
28	Pondeljek	Nedolžni otročiči; Kastor, m.	
29	Torek	Tomaž, škof; Trofin, m.	
30	Sreda	David, kr.; Liberij, m.; Nicefor, m.	
31	Četrtek	Silvester, pap.; Pavlina, m.	

Lunini izpremeni. ☉ Ščep dne 7. ob 10. uri 50 min. zvečer. ☾ Zadnji
krajec dne 15. ob 10. uri 18 min. zvečer. ☼ Mlaj dne 23. ob 12. uri
55 min. opoldne. ☽ Prvi krajec dne 30. ob 6. uri 45 min. zjutraj.

Zapisnik.

Kmetje, pozor!

Pri gnojenju z umetnimi gnojili ne pozabite, da porabite poleg **Tomažove moke** ali **superfosfata** in **čile-salpetra** tudi

kajnit ali 40%
 kalijeva gnojilna sol.

S tem, da se i to gnojilo porabi, se dobi tek iz zemljišč veliko zviša.

Pojasnila kakor knjižice o temu kakor o vseh drugih gnojilih se dobi po :

Kmetijski poizvedovalnici kalijevih sindikatov,
Gradec, Raubergasse 11.

Kalijev sindikat,

 z. z. o. z. Stasfurt - Leopodshall, Nemčija.

Kalijeva gnojila se dobi pri :

Firma »Merkur« P. Majdič v Celju;
Zveza kmetijskih zadrug v Gradcu;
Franz Kerschischnig v Radgoni;
Julius Rakusch v Celju;
Kmetijska družba v Ljubljani.

Uvodne besede.

P rvič stopa naš kmetski koledar med ljudstvo. V mali, ponižni obliki, ali pošten in pogumen, kmetska kri. Srečno vam bodi novo leto, vi vsi, ki ste sodelovali, da se je ta koledar uresničil! . . . Kako so nas zatirali od vseh strani, kako so se trudili, da bi obmolknila poštena kmetska beseda, kako so metali strupene pušice na nas, — pa vse zamanj! Korakali smo zmagonosno naprej in novi koledar je dokaz lepega napredovanja.

Resnica se ne da premagati! Prikrijejo jo lahko za hip, kakor prikrijejo temni oblaki svitlo solnce. Ali kmalu prodrejo njeni zlati žarki . . . Hinavščina, laž, obrekovanje, strup se sami premagajo.

Kaj hočemo in zakaj nismo pristaši te ali one politične stranke na Koroškem in Štajerskem? Boljšo bodočnost, gospodarsko neodvisnost za kmete, delavce in obrtnike hočemo. Ali nasprotniki smo vsakemu hujskanju, kajti slovensko ljudstvo zamore postati močno le v bratovski zvezi z velikim nemškim narodom, katerega gospodarska moč in katerega kultura prevladuje danes Evropo. Po tej poti smo korakali naprej in vroča ljubezen ljudstva do nemške šole in naše stranke nam je dokaz, da smo imeli prav . . .

Kmet, stisni pest, kajti gospodar si ti! Ti si čebelica, ki nabira med, ti si oče, ki redi vse druge stanove! Dal Bog da bi se vremena zjasnila, da bi postal kmet samozavesten, da bi korakali v srečnejšo bodočnost . . . Naše geslo pa ostani:

Proč s politiko, živelo gospodarsko delo!

Proč s farji, živeli pravi duhovniki!

Proč s prvaškimi izsesalci!

Živela nemška šola!

Uredništvo.

Kmet, spomni se, da je glavni steber Tvojega gospodarstva — travnik!

Če potujemo po Spodnjem Štajerju ali kje drugje v bolj gospodarsko zaostalih deželah, najdemo vse povsodi, da kmet že od nekdaj gnoji svoje njive, v novejšem času tudi vinograd; le redki pa so kmetje, kateri so začeli v najnovejšem času tudi — travnik gnojiti.

Stvarnik je sicer zemljo z raznimi za pogoj življenja rastlin neobhodno potrebnimi snovmi bogato založil, vendar pa se mora tekom toliko tisočlet tudi največji zaklad izrabiti, ako se iz njega samo jemlje in nič ne vrne.

Da je temu tako, kaže že navadna kemična preiskava, katero pa zna seveda le strokovnjak izvršiti. Na priprost način — potom gnojilnih poiskusov, pa zna vsak kmet sam svoj travnik vprašati, česa zemlji pri-manjkuje.

Kakšen je bil pravilno osušen, osnažen, pomlajen in gnojen travnik pred prvo košnjo 1907.

Pridelek sena 4720 na 1 ha = $1\frac{3}{4}$ orala; otave pa 4260 kg.

In ako res potom natankih gnojilnih poiskusov zemljo vprašamo, nam bode odgovorila, da je nje zaloga fosforove kisline, kalija, apna in dušika v velikih slučajih skoraj popolnoma izrabljena.

Na travniku pa so za razvoj travniških rastlin ravno apno, fosforova kislina in kalij neobhodno potrebni. Ravno te snovi pa imajo zopet na razvoj mlade živine največji upliv. Iz tega sledi, da gnojenje travnikov povzroči ne le, da se pridelek krme znatno pomnoži, ampak tudi da je krma iz gnojenih travnikov tudi veliko boljša. Pravilno oskrbljen domači gnoj vsebuje vse te snovi v večji ali manjši meri in je tam, kjer ga čez gnojenje drugih kultur preostaja, najpripravnější in najceneji tudi za travnik. Kjer pa nam hlevski gnoj iz kateregakoli vzroka ne kaže na travnik voziti, je pa nujno treba, da si za pomožno gnojilo kupimo umetna gnojila.

Kakšen je bil močviren in negnojen travnik pred prvo košnjo 1907.

Pridelek sena na 1 ha = $1\frac{3}{4}$ orala 1600 kg; otave 1460 kg.

Boljše kakor pri nakupu drugih potrebščin je kmetu treba, da je ravno pri nakupu umetnih gnojil kar najbolj previden, ker ravno v tej stroki trgovstva nahajamo največ brezvestnežev, ki skušajo kmeta opehariti. Zato je posvetila naša ces. kralj. kmetijska družba svojo pozornost tudi skupnem nakupu umetnih gnojil in je danes vsakemu kmetu priložnost dana, umetna gnojila in druge gospodarske potrebščine po bližnji podružnici imenovane družbe naročiti. Naročila naj se kjer le mogoče na cele vagone kompletirajo, ker je v tem slučaju vožnja najceneja.

Za naše krajevne razmere se je dognalo, da je najbolje travnike v jeseni po končani paši gnojiti in najdemo primerno in najceneje gnojilo v 16—18% Tomaževi moki in v 40% Kaljevi soli.

Na en oral ali joh se navadno vzame najmanj 300 kg. Tomažove moke 16%—18% in 100 kg. Kaljeve soli.

Omenjeno naj še bode, da enostransko gnojenje samo z Tomažev žlindro ali samo z Kalijevo soljo nam ne more dati pričakovane uspehe. Apnorevni travniki bi se mogli tudi v večjih presledkih z 15—20 metercentov živega apna potrositi, med tem ko se pa dušik za silo po travniških deteljah iz zraka nabira; kadar pa bomo imeli cenejša dušikova gnojila, bomo se istih tudi lahko z haskom posluževali; današnja (čilski soliter in žveplenokisli amonijak) so predraga.

Samoumevno je, da je treba razven pravilnega gnojenja travnik tudi (če je premoker) osušiti, ga redno in čedno osnažiti z travniško bran o

Za osuševanje mokrih travnikov izposluje kmetijska družba 40% državno in deželno podporo, travniške brane pa izposodujejo kmet. podružnice, v zadnjem času kupujejo tudi napredni okrajni zastopi in pametno delujoče občine travniške brane in jih brezplačno izposodujejo.

Pridelki sena od 250 m² leta 1907.

Množina gnojil na
1 ha = 1³/₄ orala

Negnojeno

300 kg. Kalijeve soli 40%
1000 kg. Tomažove moke 18%
3000 kg. apna

Pridelek sena 1600 kg. — 4720 kg.

„ otave 1460 „ — 4260 kg.

skupaj . . . 3060 kg. — 8980 kg.

stroški gnojenja K 160—
na gnojenem 5920 kg. krme več a 100 kg. K 6— K 455.20

V prvem letu čisti dobiček gnojenja K 195.20
velika porcija gnojil pa bode vplivala še več let.

Da nam pa zamore travnik kolikor največ dobre krme roditi, je treba da v daljših presledkih travniško rušo (Grasnarbe) pomladimo (ver-

jungen) s tem, da posejemo po seneni košnji na eno joho 6—8 kg. nalašč zato pripravljene travnosemske mešanice, katero dobiš pri zvezi kmet. zadrug v Gradcu (Verband landw. Genossenschaften Graz.)

Želim da bi te vrstice našim naprednim kmetom na Štajerskem in tudi v bližnjem Korotanu bile v spodbudo za prepotrebni gospodarski napredek.

V Kačjem dolu, meseca septembra 1907.

Andrej Drofenig

kmetovalec.

Venezia.

Spisal Linhart Karl.

I.

Meniš, da morje je voda, le voda?
Morje pada in vstaja,
Kakor solnce vzhaja, —
Življenje je morje in usoda!
Diha ti morje iz prsi globokih,
Joka in kara v otožnih zvokih,
Pesen ti poje, pesen iz raja . . .

Ljubim te, morje, v nezmerni ljubezni!
Ako bi deske barke razpale,
Ako bi vode parnik razdjale, —
Jaz bi ne stokal,
Bi pač ne jokal . . .
Z lahko in čisto dušo bi padel
V tvoje naročje, polno ljubezni . . .

II.

Gondoliere, le naprej!

Oh ti srce, čuj in glej:
Glej palače starodavne, —
Čuj glasove nadnaravne,
angeljske, —

gondoliere, naprej!

Gondoliere, le naprej!

Solnca čiste milobe sej!
Roko v valove potopim zelene,
— v valčkih mlačnih zrè na mene
mirno oko, —

gondoliere, naprej!

Gondoliere, le naprej!

Proti solncu v morje naprej, le naprej . . .
Ti mirno, otročje sladko oko,
kaj ko me nikdar nazaj ne bo? . . .
Nikdar, nikdar —

Gondoliere, naprej!

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, **ne** zahtevajte pri nakupu **kar na kratko** zavitek ali zabojček „cikoriје“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti **naše** zamotanje se v enakih barvah papirju in z podobnim natisom ponareja.

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.

sl. Kuw. X 4457, 2:7. II. W. W.

Henrik Francka sinovi
Zagreb.

Najhitrejšje živali.

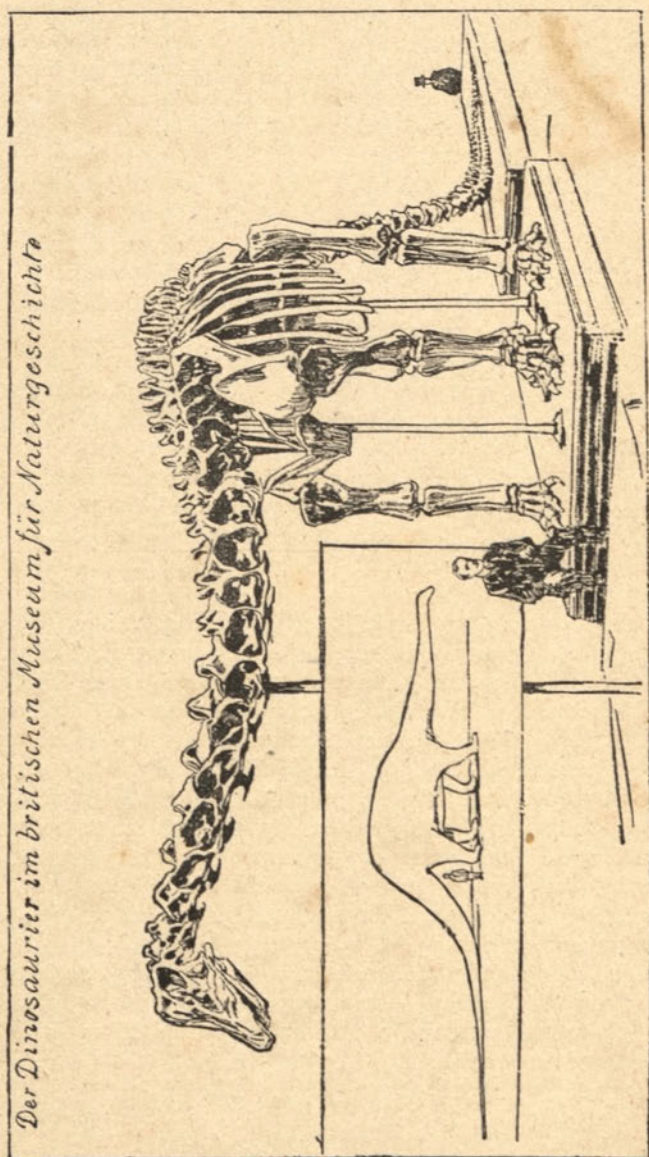
Najhitrejšje med vsemi živalmi so na vsak način ptice. Zmagovalka je naša domača lastovica, ki preleti 494 km (to je 494.000 metrov) v uri. Pisemski golobi preletijo v 1 uri 185 $\frac{1}{2}$ km (to je 51 m v sekundi,) ptica Štravs 118 km v uri. Od štirinogatih živali je najhitrejša neka vrsta divjih koz (gacela), ki preleti v 1 sekundi 27 metrov. Hitri konj preleti v najboljšem slučaju nekaj čez 25 metrov v sekundi. Angleški psi (Windhunde) preletijo do 23 m v sekundi, zajec preleti čez 1000 m v 1 minuti, žirafa 900 m, tiger 860, volk 570 m. Med ribami pa je najhitrejša delfin, ki preplava čez 10 m v sekundi.

Žmaj ali „lindwurm.“

Kot otroci smo čitali večkrat povesti o zmaju, ki je varoval skrite zaklade ali lepe princesinje. Resnično je, da so bile v pradavnih časih na svetu živali, ki so bile velikanske in podobne temu, kar si predstavljamo pod besedo „zmaj“. V muzeju v Pittsburgu (Amerika) se vidi okostje

take velikanske živali („dinosaurier“), kakor jo kaže naša slika. Od konca glave pa do konca repa meri žival blizo 26 metrov, visoka pa je blizo

„Dinosaurier“ v britskem muzeju za naravoslovje.

5 metrov. Naš slon, ki je največja sedajna žival, ni nikdar višji nego k večjem $3\frac{1}{2}$ m.

Jamstvo za napake („tadle“) pri kupljeni živini.

Pri živini imamo gotove napake (bolezni, „tadle“), katere se sicer na prvi pogled ne opazi, katere pa razveljavijo kupčijo, ako se jih v postavitvi določenem času opazi in ako se v istem času kupljeno živino prodajalcu vrne. Nemci imenujejo to „Gewährsmängel.“ Vsakdo, kdor se peča z živinorejo ali kupčijo z živino, mora tozadevne postavne točke natanko vedeti, kajti drugače se ga oslepari na vse strani. V postavi označene te napake (tadli) so:

1. Kupčija je neveljavna, ako zboli kupljena žival **24 ur po sprejemu.**

2. Kupčija je neveljavna, ako nastopijo **tekem 8 dni** pri prašičih **ikra** (Finne) ali pri ovcah **koze** (osepnice) ali **garji** (sráp).

3. Kupčija je neveljavna, ako se opazi **tekem dveh mesecev** pri ovcah **metljavico** ali **črve v pljučah.**

4. Kupčija je neveljavna, ako se opazi pri govedu **tekem 30 dni žlezno bolezen** (Drüsenkrankheit, ako se krava „poja“, Stiersucht.)

5. Kupčija je neveljavna, ako se opazi pri konjih **tekem 15 dni smrkavost** ali **naduho** (Dampf); nadalje, ako se opazi **tekem 30 dni črve, vrtoglavost** (štritolovost), **črno slépoto** ali **mesečnost.**

Ti dnevi se računajo od časa prevzema; dan sprejema pa se ne računa. Ako se v omenjenem času eno teh bolezni opazi, potem naj kupec to takoj prodajalcu **naznani.** Ob enem naj pusti bolano žival po **strokovnjakih ogledati.**

Za druge bolezni **ne jamči** prodajalec, razven ako se je pri kupčiji za zdravje živali **zavezal** (da stoji dober za vse tadle). Priporočati je, da se pri vsaki kupčiji **zahteva** jamstvo za zdravje živine. Tudi je dobro, ako imaš pri vsakemu nakupu **priče**, kar je ugodno ob priliki poznejših prepиров. V slučaju, da je prevzel prodajalec jamstvo za zdravje živine, stoji **skozi 6 mesecev** dober, da je bila žival pri prodaji zdrava. Ako zboli v teh 6 mesecih žival, naj se jo pusti takoj od živinozdravnika **preiskati**; le-ta bode izpredvidil, ali je bila žival že ob času nakupa bolana ali pa se je pokvarila šele pozneje. V prvem slučaju naj kupec prodajalcu to takoj **naznani**; kajti po preteku 6 mesečne dobe nima kupec **nobene pravice**, zahtevati odškodnine. Tudi v tem slučaju prične 6 mesečna doba **po dnevu sprejema.**

Ako je kdo kupil **par živali**, rečimo **par konj** za skupno ceno, torej ne vsak komad posebej, — potem ima pravico, da zahteva v slučaju bolezni, da vzame prodajalec oba konja nazaj, čeprav je eden zdrav. To velja seveda za vse živali.

Pazite pri kupčijah!

(Sestavil J. Murko.)

Rudarska.

Spisal Linhart Karl.

Noč temna je. Oblaki črni
prikirili svitli firmament
z debelim plaščem so povsod.

V dolini sem. Ko v grobu tihem
obdarja nočni me pokoj;
ko da je vse razpadlo davno,
kar vstari solnčnati je dan . . .
Ko v grobu temnem . . . Tiho je
in duša bojazljiva čuti:
Strahovi hodijo po svetu . . .

A noč popolna noče biti;
glej tam na griču, tam na levo:
li vidiš zvezdo modro, jasno?
In dimnik, — dim se vije bled
fantastično navzgor počasi, —
in ropotanje, tiho, tajno . . .
Glej tam na desno: ista slika, —
dim, zvezde, ropotanje daljno, —
kot bi pulziralo življenje
in dihala trpljenje tam . . .

V naročju zemlje spal je premog
pač tisočletno trdo spanje;
brez nade odrešenja spal je,
brez misli, da bi videl zopet
v krasoti zore jutranje
svobodno zlato solnce, — solnce! —
to solnce večno, ki sijalo
na drevju še; zelenem je,
poljubovalo cvetje je . . .

Noč temna je, — popolna noče biti,
čuj pišč in vrisk, pošasti nočni,
podobna pridrdra mašina,
in voz za vozom premoga,
s trpljenjem pridobljenega,
in voz za vozom tja hiti . . .
Oj, kam hitiš? . . . Tja doli v svet,
v tujino neizmerno tja . . .

V tujino svitlo, jasno, krasno,
v dežele solčnate, v palače,
v bogata mesta, razsvetljena
električno, brez teme, sence,
in brez gorja in brez strahov . . .

Tu pa je temno, strašno je:
Strahovi hodijo po zemlji . . .
Strahovi, da, s krvjo po žilah,
čeprav vodena je postala!
Kot krti so prerili zemljo:
kjer grič je bil, je že dolina,
in kjer dolina bila je,
se dviga gora, priča dela!
Strahovi, da . . . s svetilko blede
v črevesju zemlje rijejo,
tam v večni noči neprozorni,
da svet živi, — da ti se greješ,
ponosni bogatin, ki sit si
in proletarca le preziraš.
S svetilko blede, drug za drugim,
v neskončni vrsti jih požira
odprta, črna jama, — doli,
kjer delo večno je . . . kjer nagi
v vročini grozni delajo . . .

In gledam, gledam . . .
In vsi, ki so umrli v jami
junaško smrt, še bolj junaško
kot smrt je na bojišču tužna, —
vsi so strahovi maščevalni . . .
Premagali so, zemljica,
v življenju pač te tisočkrat,
zdaj zmagala si ti nad njimi!
Postlala, zemljica, si jim,
usmiljenejša kot ljudje . . .

A mrtvi niso . . . Solnce pride,
zasiže nad svobodnim rodом . . .
Rudarska kri se oživi,
Zastava pa zaplapola . . .

Vojska in pijančevanje.

Mi gotovo nismo sovražniki dobre kapljice, ki nam oslajša sem-
tertja grenkoto življenja. Ali vsaka alkoholična pijača, ki se jo vživa v
preobili množini, deluje kot strup in škoduje zato grozovito. Koliko ne-
sreče, bolezni, zločinov je povročilo že preobilo pijančevanje! To nam
naj dokazujejo le sledeče številke, ki jih je izračunil veliki francoski uče-
njak Charles Richet in ki se tičejo preteklega stoletja (1800—1900). V
teh sto letih je izgubilo v raznih vojskah po celem svetu okoli 14 mili-
jonev oseb svoje življenje. Dr. Helenius pa je zopet izračunil, da

to število presega ono tistih ljudi, ki so umrli vsled pijančevanja. Na leto umrè namreč vsled pijančevanja:

v Angliji	40.000 oseb
„ Belgiji	20.000 „
„ Rusiji	100.000 „
„ Francoski	40.000 „
„ Nemčiji	40.000 „
„ Skandinaviji	10.000 „

Skupaj torej 250.000 oseb

V 100 letih bi bilo to 25 milijonov mrličov, torej skorej 2 krat toliko, kolikor jih je v vojskah umrlo. Pri temu je pa še omeniti, da razne države, kakor Avstrija, Italija, Španija itd. niti vračunane niso.

To so plodovi preobilega pijančevanja! Pijančevanje bije človeštvu veliko večje rane nego vojske.

„Proč od Avstrije!“

Madžaroni so podobni ježu v lesičini luknji. Na avstrijskih ramedah so zrastle, z avstrijskim denarjem so postali veliki, so si vstvarili

zdravo kmetijo in lepo industrijo. In zdaj, ko so berači lepo suknjo ob-

lekli, zdaj stiskajo pest in vpijejo „Proč od Avstrije!“ Kaj vse so zahtevali gledè armade, gledè zastav in vojaških znakov! Kaj vse zahtevajo madžaronski prevzetneži gledè pogodb! — Kolovodja madžaronske politike je seveda Košut, sin tistega madžaronskega „svetnika“ Košuta, ki je bil voditelj revolucije in je „odstavil“ avstrijskega cesarja „od trona sv. Štefana . . .“ Ni čuda, da so se končno drugače tako ponižni Avstrijani pričeli obotavljati. In pričeli so na Avstrijskem vpiti: „Proč od Ogrske!“ Čimbolj pa se je pričel širiti avstrijski klic „Proč od Ogrske“, tembolj je otihiel madžaronski klic „Proč od Avstrije“. Madžaroni so vedeli, da so vruga toliko časa na zid slikali, da je res prišel. Naša slika kaže ta položaj. V postlji ležita dvojčka Avstrija in Ogrska; poleg stojijo zastopniki avstrijskih narodov. Košut v zdravniški obleki pa premišljuje: ali naj izvrši težavno operacijo in prereže dvojčka ali ne? Mi ti svetujemo, Košut, da izvršiš operacijo, kajti mi Avstrijani bodemo od ločitve le — profitirali!

„Za vse todle dauber staji . . .“

Lepak: Dauber juter, guspa; no kej pa ke kauvega kanja nucajo. Imam enga prav fest šimelna.

Šentakovka: Nucala bi enega konja, poseben za lauf, pa mogu bi bit zanesljiv, dab se sama z njim mogla voziti.

Lepak: No taj pa je tak najbaulše, če tega šimeljna vzamejo; pa jim za vse todle dauber stojim.

Manšetar Tona: No tega žiher vzamejo, frova je rejs dober konj.

Šentakovka: Ja če mi za vse tadle dober stojite, kaj bi pa tej koštev šimel?

Lepak: Nu če ne bojo nič hondlali, jim pa paustim šimelna za staunušajdseset guldinarjov; pa le ne paugledajo, ko majo taule za enga fest kaunja; nu pa če jim pauvem, da za vse todle dauber stojim.

Šentakovka: Tu le so priče. Vi Tona in Vi Šima ste čuli, da mi Lepak za vse tadle dober stoji in če je res taku, Vam dam za šimelna glih 150 goldinarjev.

Lepak: Al tist je pa premolu, al le ne paugledajo kak fest stanji, ma nauge kak kauvu žrebe pa tujd za cug je dauber; al bi ga puskausu kak gre?

Šentakovka: Tele imate denar, če hočete dati; pa tist Vam povem, da če ma kov tadlu, da ga nazaj dobiste.

Lepak: Tist pa tak, frava, sim je reku, de za vse todle dauber stojim; če nij takau, mi pa smajo v ksilt plaunit.

*

Gospa Šentak izplača konja in se pelje z novim šimelnom proti domu. Ali pri prvem bregu konjičku v glavo pade, da je ja „štritolv“ in za vruga ne gre naprej. Gospa je čez to nepokornost šimelna celo obupana, posebno ker jo nekaj sejmarjev gleda in ker se ta šmentni konj tudi na najlepše besede samo ogleduje, kakor da bi jo za norca imel. Ne pomaga »gajžla« in še manj lepe besede: šimel se ne gane naprej. Ni drugega »mitlna«, — Šentakovka ga pusti izpreči in domu peljati.

Ali hudičev Lepak, s tem konjem se bodeš pa sam vozil! Teh misli je bila gospa Šentak, vsa osramočena, da se je pustila od tega falota Lepaka nafarbati. Kaj bo pa mož doma rekel? Smejal se ji bo, ker vedno trdi, da se pri konjih bolj zastopi kot on. Gospa pride komaj domu, ko že Lepaku rekomandirano piše, naj pride po svojega »štritlevega« konja, sicer ga bode tožila. Lepak pa ji piše nazaj, da konja že vzame, pa »gnorja nejma več, ki jih je ži zančal.«

Nato gospa Šentak Lepaka toži. Na dan obravnave pride Lepak v trg, kjer ima Šentak tik sodnije svojo krčmo. Lepak se kar poda k Šentak, da bi »en gauleš pojajdu in firtal vina spiv.« Šentak se mu nareži: No, po kaj si prišel? Al ne veš, da imamo dans obravnavo zovoli konja? — Lepak odgovori: »Al tist pa tak vajm, se bomo ži per saundniji zmajnlj. Zdej mi pa en gauleš dajte, kau sem tak ločen!« — Šentak razburjeno zakliče: »Pri men nič ne dobiš in poberi se, nesramnež, drugače ti bom podplate nabrusil.« — »Hvala lejpa, tist si še pa lehk som priskrbim«, pravi Lepak in jo odkuri.

*

Pri sodniji.

Sodnik: Vi zatoženec, ali poznate to gospo?

Lepak: Al kak bi jih pa ne paznov, se so častivredna fropa.

Sodnik: Vi ste tej gospej enega konja prodali?

Lepak: Al tijst pa tak; jenga šimelna sn jim predau, al se so ga pošten pločali.

Sodnik: Pa kakor gospa pravi, je konj »štritlov.«

Lepak: Al tijst ja pa tak mugauče.

Sodnik: Pa tukaj so dve priči, da ste za vse tadle dober stali.

Lepak: Tist pa tujdi; se se na ložem, — al pa najma vsajh todlov?

*

Lepak je bil obsojen. Ali ako je Šentakinja svoje denarje nazaj dobila, tega pa »mi ne vajmo.«

Povesti od cesarja Jožefa.

I.*)

Nekateri menihi na Dunaju so pričeli čevlje nositi, vkljub temu, da jim je to njih red prepovedal. Tamošnji škof je to vpošteval in od menihov zahteval, naj nosijo zopet sandale in ne čevljev. Ko se menihi temu niso pokorili, obrnil se je škof do cesarja. Cesar pa je rekel: „Prav lepo, gospod škof, da se tako brigade za red. Ali meni bi bilo ljubše, ko bi pričeli menihe predruščiti — pri glavah in potem šele pri nogah...“

II.

Ko je pričela turška vojska, odpotoval je cesar v Mariazell. Ljudje so to videli in mislili, da je šel cesar na romanje. Ali cesar je

*) „Bauernbündler“-Kalender 1907.

dejal enemu svojih zaupnikov: „Ljudje se motijo; to ni romanje, marveč skrb za lepo kamenje in srebrne kelihe. Kajti v mariaceljski kroniki je zapisano, da so Turki oslepili, ko so stopili prvič pred krasno sliko v cerkvi. Bojim se, da bi imeli Turki zdaj boljše oči!“

III.

Na potovanju v Pariz je izvedel cesar, da se je v neki vasi vse za njegov sprejem pripravilo. Cesar ni hotel slavnosti in je odposlal v vozu nekaj gospodov naprej. Kmetje s župnikom so stali v sredi vasi, ko je prišla lepa kočija, v kateri je sedelo več finih gospodov. „To je cesar“, so mislili kmeti in vpili: „Živio naš cesar!“ Župnik pa je stopil k vozu in držal lepi govor. Ali v vozu je bil le cesarjev — kuhar, ki je kmetom tudi dejal, da pride cesar šele pozneje. Ali ljudje mu tega niso verjeli in poljubovali so kuharju roko ter vpili „živio“ na vse pretege. Ko se je pravi cesar čez par ur skozi vas peljal, ga ni nikdo pogledal, kajti kmetje so sedeli v krčmi in si pripovedovali, kako ljubi, debeli gospod je presvitli cesar . . .

Kako je čebelariti v panjih s premakljivim delom?

Spisal Anton Martinjak, nadučitelj in potovalni učitelj za čebelarstvo.

Znano je, da se kmet v slovenskih pokrajinah jako rad peča s čebelarjejo. Bistri um in precej dobre razmere naših krajev so opozorile priprosto ljudstvo že v starih časih na pridno čebelico. Brez dvoma je, da nam koristi ta pridna živalica s prinašanjem strdi in voska, katera pridelka prodajamo za srebrne kronice; brez dvoma je, da ko bi ne bilo čebelic, bi izostalo veliko plemenitega sadja in vrh tega si prihrani čebelar veliko srebrnikov s tem, da se zabava v nedeljah pri čebelnjaku, med tem ko popivaju sosedu po gostilnah težko prisluženi denar.

Prazni čebelnjaki in stari panji nam pričajo o razvitju čebelarstva pred leti; žali Bog, da se je to zgodilo, da so opustili kmetje čebelarstvo z vzrokom, „da nima časa“, ali „da čebele ne koristijo nič.“ Vzrok, da čebelarstvo peša, je to, da se čebelari na kmetih samo v panjih z nepremakljivim satorjem, da se pečajo po starem kopitu in se ne zavzemajo za novejšo iznajdbe. Vsak je že slišal o panjih s premakljivim delom, vendar se ne poprime tega panju, ker nima zaupanja v njega. Kakor je treba napredka v vseh strokah kmetijstva, tako tudi pri čebelarstvu. V kratkih besedah hočem pokazati čebelarjenje v novih panjih. Rad bi pisal več, pa prostor v našem koledarju mi tega ne dopušča.

Za naše razmere je primeren panj zistem Hofbauer-Meyer; panj je napravljen iz močnih desk, izvrstno izdelan in pripravljen za roj. Napolnjen je z okvirčki (remelci) panj in nastava (škatla). Ta panj stane sicer lepih 11 K, vendar kdor ta panj izkusi, vidi, da ni predrag. V remelce se nalepljejo začetniki ali umetne medstene, katere napravi čebelar sam po navodilu kakšne knjige ali kakšnega razumnega čebelarja. Ti začetniki kažejo čebelam, kako morajo delati. Če denemo 6 ali 7 remelc

z začetniki v panj, je ta za roj pripravljen. Roj se ugrebe z drevesa v lahek panj in se presuje zvečer v pripravljeni novi panj. Če je dobra paša, izdelajo čebele v par dnevih te začetnike popolnoma in se pridene polagoma remelc, da je sod poln. Pri ugodnem vremenu napolnijo čebele v kratkem času satovje s strdjo, in mi jim ali odvzamemo strd in obesimo noter prazne remelce z medstenami, ali pa mu pridamo nastavo (škotlo), katera je izpolnjena s praznimi medstenami. Odvzete remelce grejo v točilo (kjer se izvzame strd in se obesijo zopet v panj, ali pa se hranijo za krmljenje v prihodnji vigradi.)

Katere prednosti ima panj s premakljivim delom?

1. Vsaka remelca se lahko odvzame enemu panji vsak čas; če imamo n. pr. v vigradi slabiča, mu opomoremo, če odvzamemo močnemu ljudstvu eno ali dve remelci zalege in jo damo slabiču. Na ta način izenačimo v pomladi naša ljudstva. Panj ima v vigradi premalo hrane. Obesimo mu okvirček s strdjo, in panju je pomagano. Najpristnejše pokladanje!

2. Matica se lahko najde in nadomesti, ker ti panji se odpro od zgoraj in od zunaj tako, da se vsak čas brez vznemirjenja čebel panj lahko vizitira.

3. Iz sata se vzame strd točilo tako, da se sat more zopet rabiti ker se obesi prazen sat zopet v panj. S tem se čebelam prihrani delo novega satorja, in morejo nositi zopet strd.

4. Roji se, kadar je treba, zabranijo, če je pa čebelarju všeč, se lahko napravijo umetni roji.

5. V panjih s premakljivim delom se pridela veliko več strdi kakor v starih.

Kako je začeti čebelariti v novih panjih?

Priporoča se, da noben čebelar ne odstrani na enkrat vse stare panji; kupi ali naredi si sam dva ali tri panji kakega novega zistema, bodisi Hofbauer-Meyer, Gerstung, Ambrožič i. t. d., ga pripravi kakor popred popisano in vsuje vnaj močen roj. Ta pot se vsakemu priporoča in je priprosta. Druga pot je ta, da se izženejo čebele iz starega sata v drugega, se izreže satovje in se priveže v okvirčke i. t. d. To delo se ne priporoča, ker se čebele preveč vnemirijo in trpinčijo.

Upam, da bom dosegel s temi vrsticami moj namen, da se poprime ta ali oni novega zistema. Skušnja je več, kakor beseda, zatoorej vélim vsakemu: napravi panj s premakljivim delom. Nazadnje še nekaj. Varujmo se reklame in cenikov raznih tvrdk (fabrik), kateri nam ponujajo razovrstne panji in druge predmete!

Nikdar ne odstranimo naša stara korita, ker ta so izvrstna za kupčijo. V naših starih panjih rojijo čebele jako rade. Priporočam tole čebelarimo tako, da pride en nov sod na dva stara. Na ta način imamo od novih veliko dobre strdi, od starih za potrebo rojev.

Zapomnimo si sledeče stavke in nam in čebelicam bo šlo dobro:

1. Privošči čebelam mir.
2. Snago ljubijo one pred vse.
3. Skrbi za pripravna stanovanja.
4. Ne trpi slabičev v čebelnjaku, ampak jih združi.
5. Pristopi k čebelarskem društvu, prebiraj čebelarske knjige in časopise.

6. Občuj, če mogoče, veliko z izkušenimi čebelarji.

Vremenska hišica

šte. 9455
takoimenovani

„Vremenski prerok“ prerokuje vreme 24 do 48 ur naprej in je krasota za sobo 22 cm. visoko, 14 cm. široko komad **K — 95** V boljši izpeljavi, belo lakirano,

lepa. raznobarvna malerija 18 cm. vis. K 2—, 24 cm. vis. K 2.50. Velika izbira v glavnem ceniku.

čtev. 7353.

rega ne more nikdo denarnice odpreti) K 1.50. Boljše veksirne denarnice po K 1.80, 2.50, 3.50 in naprej. Garancija: Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Poslje po povzetju

c. in k. dvorni liferant **HANNS KONRAD**
v Brüxu šte. 1727. (Češko).

Zastonj in franko dobi na zahtevo vsakdo moj glavni cenik z 3000 podobami.

Veksirna denarnica „Glückshand“

pravo goveje usno, nikelnasti „bigel“, 3 predali notranji predal z „bigelnom“, močni notranji futer, solidna, trajna, z navodilom (brez kate-

Ura na pendelj s zvonovjem na uro in na pol ure

vlepo polirani omari iz orehovega lesa, gre 30 ur, bela cifernica, 71 cm. visoka K 10.50, ista s 14 dni idočem zvonovjem na uro in pol ure K 14.60, ura na pendelj z masivnim 8 dnevnim „Federzugwerk“, I-a kvaliteta v orehovo poliranem ohištvom, 90 cm. dolga, bela emajl-cifernica K 18.50, ista z zvonovjem na 1 in pol ure K 22.50, zvonovje kot na stolpu (Gongschlagwerk), dvigne ceno pri 1 dnevnim kolesjem za K 1—, pri 14 dnevnim za K 1.50.

Te ure so zaradi cenosti in krasnega izdelovanja kos lepega pohištva. **Ura-kukavica** K 8.50, kuhinjska ura K 3—, budilnica s cerkvenostolpnim zvonovjem K 9.80. Za vsako uro 3 leta pismene garancije. Ni rizike, izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Posilja po povzetju I. fabrika ur v Brüxu

HANNS KONRAD, c. in k. dvorni liferant v Brüxu šte. 1727 (Češko).

Glavni cenik s 3000 podobami se pošlje na zahtevo vsakomur zastonj in franko.

Pipe iz Bruyére lesa

prima kvaliteta iz pravega nevničljvega Bruyére lesa. Gladka glava z daleč zavitim Bruyére-odlivom, višnjati ror, naustnik iz roga in slah, cena 21 cm. dolga K 1.50. Ista pipa, ali z okoli rezano Bruyére-leseno glavo K 1.80. Največja izbira v rekvizitah za kadenje dobite v mojem ceniku, ki se razpošilja zastonj in poštne prosto.

Dobi se pri: c. in k. dvornem liferantu

HANNS KONRAD,

razpošiljevalna hiša v Brüxu št. 1727 (Češko).

Zahtevajte v lastnem interesu moj bogato ilustrirani glavni cenik s čez 3000 podobami zastonj in poštne prosto.

Prijeto in suho kadenje zato nedosežno v čistoti in dobrem okusu.

Najboljše ure

Prva fabrika ur
v Brǔxu

prodaja svetovnoznana firma

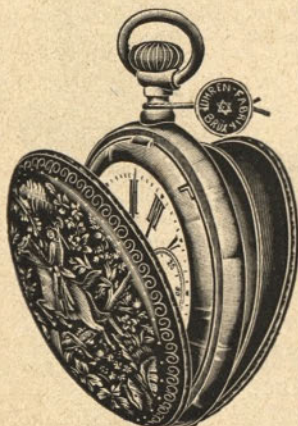
HANNS KONRAD

c. in k. dvorni
liferant

v Brǔxu štev. 1727 (Česko).

K 3—

K 6-80

Nikel-Rementoar ura	K 3—
Zist. Roskopf patent ura	K 4—
Z dvojnim manteljnóm	K 6-80
Rementoar-ura, črno jeklo, odprto	K 4—
Švicarski zist. Roskopf patent	K 5—
Reg. Adler-Roskopf rementoar	K 7—
Prava srebrna rementoar „Gloria“ kolesje	K 8-40
Dvojni mantelj, kovinska tula rementoar	K 10-50
Prava srebrna rementoar zist. Roskopf patent	K 11—
Z dvojnim manteljnóm	K 13-50
Konkurenčna budilnica	K 2-90
Budilnica dvojna zvonca (2 zvonca)	K 3-80
Adler-Roskopf-alarm-hudilnica reg. marka	K 3-80
Budilnica s stolpovim zvonjenjem	K 6-60
Švarcvaldovka	K 2-80
Ura-kukavica	K 8-50
Ura na pendelj	K 8-50

Za vsako uro strogo realna 3 letna pismena garancija! Pošlje po povzetju ali naprej-platilu! Ni rizika! Izmenjava dovoljena, ali denar nazaj!

Vsako leto se razpošilja od mene čez 50.000 ur v polno zadovoljnost mojih p. t. kupcev. — Čez 200 oseb je uslužbenih za razpošiljanje. — Vsako, tudi najmanjše naročilo, se natanko efektuira. Eksport v vse dežele! Osnovano 1887.

Tisoče priznanjevalnih pism iz vsega sveta! — Zahtevajte moj glavni cenik z nad 3000 podobami, ki ga na zahtevo vsakemu zastoj in franko pošljemo.

Neobhodno potrebno za vsako hišo in delavnico!

Univerzalni inštrument „Hammerzange“

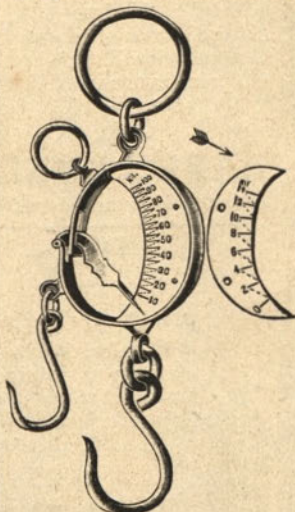
ki združuje 10 najpotrebnejših orodij v enem komadu i. s.:

1. Sekiro. 2. Rez za droto. 3. Kladiivo. 4. Dvigo valec žebelj. 5. Dvig. šravb. 6. Klešče. 7. Ključ za šravbe. 8. Klešče za „gasror“. 9. Orodje za orehe. 10. Stemmeisen.

Ta inštrument je napravljen iz jekla, fino zaniklan, zelo soliden in trajen ter košta le K 2-40.

Isti 16 cm. dolg K 3-70
19 cm. dolg K 4-50.

Dvojna racijska tehtnica t. z. „Mondwage“

z dvojestransko cilenico, veliko rinko in hakej za težke, malo rinko in hakej za male predmete

štev. 9484 do 100 k.g. tehtajoča	K 2—
„ 9485 do 150 k.g.	K 2-20
„ 9486 do 250 k.g.	K 2-40

Garancija! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!

Pošlje po povzetju

c. in k. dvorni liferant **HANNS KONRAD**
razpošilna hiša v Brǔxu štev. 1727 (Česko).

Zahtevajte moj glavni cenik z nad 3000 podobami, ki ga na zahtevo dobite zastoj in franko.

Kaj šumi gozdni potok . . .

Spisal Peter Rosegger.*)

Veliko jih pozna široko alpsko dolino. Tako tesno je obsejana z vasmi in fabrikami, da bi človek mislil, da je deset milj dolga dolina le eno samo mesto. Na obeh straneh doline vidiš gozdne gorè z ozkimi stranskimi dolinami. Vsaka teh dolinic prinese sveže, čiste vode iz visokih gozdov in planin.

K eni teh stranskih dolinic se večkrat želim. To je najdaljša. Na poti, ki vodi poleg potoka, enkrat na levo, enkrat na desno, moraš pet ur hoditi, da prideš tja, ker prihajajo med grmovjem in encijanom vodice, ki napravijo v dolini tako krepki potok. Pri vходу v dolino stoji žaga, nenasiťljiva, ki kriči dan in noč neprenehoma: dile, dile, dile . . . Dolina je mokra in gozd temen. Na cesti pa je dovolj vozov, ki peljejo les, — v kose razbiti gozd je to in žaga poje svojo pesen: dile, dile, dile, — in voda žene kolese. To je nezmislno, moj lepi potok, da goniš žagi tako radovoljno kolesa; v par desetlétjih bodejo njeni zobi gorske gozdove razjedli in tvoji viri se bodejo posušili v vročem solncu.

Voda tega ne veruje. „Solnce v zvezi s hladno senco je moj vir, večno se dvigam k nebu in večno padam zopet.“

Pot poleg potoka grè polagoma navzgor. Prišli smo v visočino, kjer ni več vozov. Tako močno poje tukaj potokova pesen, kot da bi hotela človeku kaj povedati.

„Gozdni potok, kaj mi hočeš povedati, kaj mi pripoveduješ tako glasno?“

„Človek, pripovedujem ti o večnosti.“

Temne doline so za nami in solnčnate paše nas pozdravljajo. Gorè okoli in okoli so plave od gozdov. Ja, človek ne čuti miru, kèr je vse posvod polno življenja. To je visoko gorovje. Takšna je zemlja, v katere dolinah se nabira tista čista voda, ki se potem združuje v močni potok. In na potoku, zadaj gorovje, stoji gozdna hišica. Izgrajena je iz lesa. Zadaj stoji skupina stoletnih smrek in pred hišo teče večni potok.

Poleti sedim v tej hiši, mračno in hladno je in pri odprtem oknu čutim mili gozdni vonj. Pri oknu stoji miza, na kateri sanjam ali pišem. Ako stoji zutraj gozdna gora svečano v rdečezlatem solncu, medtem ko so moje smreke še v mraku; ako zahaja popoldne nežni solnčni trak za smrekami, pozabim na šumenje potoka. Ali po noči, ko stoji polna luna nad črnim drevjem, kakor strah, ki se dviga izgubljen proti nebu, — takrat zašumi moj potok močno, kot da bi mi imel veliko, neizmerno veliko povedati.

„Moj ljubi potok, kaj mi poveš?“

„— Človek, pripovedujem ti o večnosti. Tam doli žaga naj še tako hitro vpije: dile, dile, dile, — včeraj je še ni bilo in jutri je ne bode več. Gozd pa je bil predvčerajnem in bode še pojutrajnem. Jaz pa sem bil pred njegovim začetkom in bodem še po njegovem koncu. Pred večnimi časi sem odhajal in sem le vedno tukaj . . .“

„O ljubi potok, raje bi imel, ko bi pripovedoval kaj o usodi mojih predhodnikov.“

*) „D. Schulvereins-Kalender“ 1908.

In potok je pričel v svojem šumenju tako-le pripovedovati :

„Predaleč nazaj ne morem iti; povedati ti hočem le nekaj o moji zadnji preteklosti. Takrat so bili v teh krajih prebivalci, ki so se imenovali Kelti. Stanovali so na visokem drevju in v zemeljskih votlinah; poleti pa v kroni dreves in v hišah na jezeru. Kajti tam, kjer vidiš zdaj pašo, je bilo lepo plavo jezero. In v jezeru so si sezidali takratni prebivalci svoje Benetke, tisočletja predno so nastale današnje morske Benetke. Ti tvoji pradedje so se živeli od lova in ribištva; oblačili so se z živalskimi kožami. Na blisku neba so si zažgali svoj ogenj. Močni so bili in prosti. Ako ti pripovedujejo o lepih starih časih, potem misli na te čase zdrave divjosti; in ako ti govorijo o pogreznem mestu, potem misli na poslopja teh pradedov na jezeru. Kajti k temi močnimi prebivalci je prišla novica o tujem ljudstvu na jugu. Tam v širokih planjavah, na močnih rekah, so se naselili Rimljani in zidali svoje hiše. Bili so ljudstvo polno moči in krasote in tvoji pradedje so jih hoteli izpoznati in se njih šeg priučiti. Duha moč in pamet niso imeli in tako so Kelti na tujih, njim neprimernih šegah poginili. Ne z orožjem Rimljanov so bili uničeni, temveč vsled omehkuženja . . . Potem je prišla ta pokrajina zopet v divjost; le divje zverine in temne megle so bile tu. Ali po stoletjih, ko so prišli tuji naseljenci in pričeli obdelovati zemljo, našli so v zemlji človeške kosti. Ti naseljenci so bili Germani, ki so prišli iz dežel Donave. V one dežele so prišli namreč knezi in vojskovodje, ki so vzeli ljudstvu starodavno očetovsko vero in postavili v vseh krajih znamenje križa. Z ognjem in mečem so ljudstvo prisilili, da se je pripognilo pred tem znamenjen. Zato so marsikateri domovino zapustili in v tuje kraje zbežali, kajti tam so zamogli prosto svoje stare bogove častiti. Tako so dobile te pokrajine drugič prebivalce. V visočinah vidiš velikanska kamenja umetno naložena; to so bili altarji poganskih bogov. Ali novi duh, pred katerim so bežali v tujino, je prišel za njimi. Ne s sredstvom nasilja, temveč z mehкими besedami. Kajti tudi tu-sem so prišli navdušeni možje s križom, z mirnimi navadami in veliko delom. Prinesli so plug seboj in železno sekiro in kolo in marsikatero iznajdbo. Pričeli so prebivalce divje zverine zasledovati ali jih navadili na dom, gozdove izboljšati, jezere osušiti in močvirje odstraniti. Tuji možje so jih naučili, njive obdelovati. In svitleje je postalo v pokrajini, megle so izginile v solncu, močne hiše so se sezidale. Križu se niso prebivalci več zoperstavljali, v tajnem pa so se še držali poganskih šeg. V delavnosti, poštenosti, zadovoljnosti, tako je prišel v teh gorah en rod za drugim. Dolgo časa je bilo tako. Ali potem se je pričelo ponavljati, kakor svoj čas pri Keltah. Kakor so padli oni kot žrtve lahkochivnosti Rimljanov, tako je prišel med te gorske može strup sveta in jih pregnal iz gozdov . . .“

„Ja, ljuba voda, ta strup ne poznam.“

„Vidiš, človek, ta strup si tudi ti pil. Zapustil si grudo tvojih očetov in stopil v vznemirjenost in usoda tvojih otrok je slična usodi slabih barčic na morji . . .“

Jezno so šumeli valovi in mi metali mrzle kapljice v obraz.

In tako sem slišal vode šumeti in šumenje mi je dajalo misli ter postave. Kadar vidim to vodo, mi postane nemirno v prsih in dvomi vprašajo: Ali razumeš šumenje gozdnega potoka? . . .

„Voda! Povedala si mi, kako je bilo enkrat v teh gorah. Povej mi tudi, kako bode pozneje enkrat?“

„Ja človek“, je odgovoril potok, „usodo bodočnosti? Pričela je že! Na vozèh na cesti si videl, kam potuje gozd. Še dolgo bode potoval, kèr raste z mladostno silo. In oni tam daleč so gladni po lesu, po kamenjih. Železna proga pride kmalu. Kadar bode gozd izsekan, kadar bodejo gorè brez obleke, kadar se pokaže kamenje, takrat se bode v gorèh po premogu iskalo, po železu, po magnezitu, kvarcu, po zlatu, — kakor divje živali bodejo padli preštevili ljudje čez pokrajino. Kakor se dviga danes jutranja megla, tako se bode vil iz dimnikov smradljivi dim in bode zadušil vse naravno življenje. In kadar bode zadnjo koristno kamenje porabljeno, takrat se bode zapustilo oropano pokrajino. Kar je bilo preje divja pokrajina, postane puščava. To je okvirje človeške zgodovine.“

„Tako si mi pokazal konec sveta!“ sem rekel potoku.

„Oj človek“, je odgovoril, „konca ti še nisem pokazal. Ko bode vse golo in mrtvo, ostane še eno življenje: jaz — voda! Prišlo bode z vetrovi, padlo raz neba, budilo nove moči. In v tisočletjih bodejo tukaj zopet velikanski gozdovi, divje zverine in krasne rože v jutranji rosi in — šumeči potok . . . Jaz potok sem reditelj in vstvaritelj zemlje. Stare gorè bodejo izginile in nove vstvarjene in — vstvaritelj sem jaz . . .“

„Rekel si“, pravim, „da se vrne vse po tisočletjih. Ali morem jaz zopet kot človek v to pokrajino priti?“

„Ali to želiš?“ vpraša potok.

„Želim to srèno.“

„Veruj, kar želiš!“

. . . To mi je bilo novo razodetje. Ne veruj, kar veš, — veruj, kar želiš . . .

. . . „Ali hočete to mrzlo noč zunaj spati in jutri umreti?“ S temi besedami me je vzdramil nekdo iz sanj. Bil je to stari lovec. Peljal me je v hišo. Bilo je temno. V moji sobi sem zaprl okno, kajti zunaj je bilo mrzlo. Celo noč sem čul v spanju potokovo pesen o večnosti in zopet je zašumelo: Veruj, kar želiš! . . .

Ave Marija.

Polagoma pade na zemljico otožni flor;
na nebu zvezdice blede
se mehko žarè.

Od daleč, daleč,
kot da bi donelo iz drugih svetov,
prihaja zvonjenje po vetru,
na lahkih valovih . . .
In jaz čujem in čujem . . .

Ave Marija . . . Ti tiha žalost
v moji trudni, bolni duši!
O padaj, le padaj ti temni flor,
potisni me na zeleno livado
k mirnemu spanju . . .
V daljavi naj čujem zvonjenje . . .

L. K.

Hranilnica (Sparkasse)

mestne občine

CELJE

se nahaja v lastni hiši nasproti kolodvora.

Hranilne vloge obrestuje s 4% in plačuje hranilnica rentni davek.

Hranilnica izposoduje domače štedilnice (Heimsparbüchsen) v najmanjši svoti 4 K.

Posojila

daje na hipoteke po 5%, proti menicam (Wechsel) po 5½% in na zastavke po 5%.

Hranilnica oddaja

železne hranilne predale

katere zakleni naročnik, sozaklepa jih tudi zavod, tako se zanesljivo vrednostne efekte hrani. Tudi sprejema hranilnica

odprte depote.

Uradne ure za stranke
vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

Ravnateljstvo.

Koliko tobaka se porabi?

V naslednem je razvidno, koliko tobaka se porabi v raznih državah na leto:

Država	Skupno funtov	Vsaka oseba markov
Severna Amerika	430.000.000	5.40
Nemčija	201.753.000	3.44
Rusija	150.244.000	1.10
Francoska	84.395.000	2.16
Anglija	83.378.000	1.95
Avstrija	78.755.000	3.02
Ogrska	47.905.000	2.42
Belgija	44.873.000	6.21
Italija	34.449.000	1.05
Meksika	18.870.000	1.30
Kanada	15.300.00	2.74
Avstralija	10.158.000	2.59

Vseh teh 12 držav porabi torej letno čez 1.209 milijonov funtov tobaka. To je pač velikanska številka. Po množini se porabi največ tobaka v Severni Ameriki, najmanj v Avstraliji. Razmerno pa se kadi največ v Belgiji, kjer pride na prebivalca letno čez 6 markov za tobak; potem pride Nemčija (3.44 markov) in Avstrija (3.02). To so pač velikanski izdatki, brez katerih bi država sploh več izhajati ne zamogla. In pred nekaj stoletji je bilo celo kadenje postavno prepovedano. V srednjem veku je bil celo na Francoskem vsakdo, kdor je kadi, na smrt obsojen.

Mala Ančka.

Spisal Karl Ewald.*)

Mala Ančka je imela starega očeta, ki je bil ravno tako dober kakor vsi stari očetji. Tudi Ančka sama ni nič hudobnejša, nego mala dekleta sploh.

Ali tega ne mara, da bi želela staremu očetu „dobro jutro.“

Morda se dolgočasi, da bi se to tako slavnostno zgoditi moralo. Morda se ji zdi to nezmiselno, ker se prikaže stari oče vedno šele tako pozno. Morda je dovolj drugih vzrokov. Ančka sama molči o temu. Samo neumnosti dela in nekega dne štrajka čisto očitno.

„Ančka, reči staremu očetu lepo „dobro jutro.“

„Vbogi stari oče bode tako žalosten, ako mu ne rečeš „dobro jutro.“

„Ančka je grdo dekletce, ker ne pravi ljubemu staremu očetu „dobro jutro.“

Ančka stisne usta. Njeni oči so mrzli kot led.

*) „Jugend“, 1905, Nr. 45.

Mamica ne vè ničesar več. Pokličejo očeta, ki porabi vsa svoja sredstva, ali brez uspeha. Stari oče se že jezi. Vsi se zavedajo, da tako ne more naprej iti.

Stari oče grè v svojo sobo in se vrne z zapeljivim kosom potice.

„Ako bode Ančka zdaj prijazna in ako bode rekla staremu očetu lepo „dobro jutro“, potem dobi to potico.“

Vsi pričakujejo, kaj se bode zgodilo. Ančka gleda na potico.

Usta se ji tresejo in oči se svetijo.

Krasna potica je to . . .

In kakor učeni diplomat razjasni Ančka položaj. Veselo raztegne roko in pravi mirno ter prijazno:

„Dobro jutro, — potica!“

Poharska . . .

Priobčil F. Malenscheg.

Oča ino mati so meni žnidrali
Napravli so mi hlače in lajblc pisani —
Olarala lala, laralaralala
Napravli so mi hlače in lajblc pisani.

Tri okrogle leti sem mogu zibati
Te majši dve dekleti pri rajnem Dolški
Olarala lala, laralaralala
Te majši dve dekleti pri rajnem Dolški.

Tri okrogle leti sem mogu služiti
Pri sami suhi repi pri gornem Kružniki;
Oralala lala, laralaralala
Pri sami suhi repi pri gornem Kružniki.

Na preboldskih fužinah sem dogu pudler biv,
Po hribah in dolinah sem sladko vince piv,
Oralala lala, laralaralala.
Po hribah in dolinah sem sladko vince piv.

Pustu sem fužine in postov sem pol tkave
Kej so mi mrcine odnesli levi pavc;
Oralala lala, laralaralala
Kej so mi mrcine odnesli levi pavc . . .

Oča ino mati so žlohtnega stanu
Očeta so obejsli in mati glih taku
Oralala lala, laralaralala
Očeta so obejsli in mati glih taku.

V Ameriko!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

≡ **ZWILCHENBART** ≡

Basel (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejme potnike za linijo čez **Pariz-Havre**

===== **po najnižjih cenah.** =====

Vožnja na morju je 6 do 7 dni.

Odhod parobrodov redno vsako soboto.

Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov do **Havre**. Govori in piše v vseh jezikih.

☞ **Kdor hoče potovati,** ☞

naj se pismeno obrne zanesljivo na nas in sprejel bode
brezplačno in takoj pojasnila.

Življenje na deželi in v mestu.

Povest. Spisal Anton Schacherl.*)

I.

Ob malem jezeru leži vas Mirna. Okoli so gozdovi in gore, raz katerih tečejo gozdni potoki. Na eni strani vasi pa je planjava. Tam imajo vaščani svoje najboljše travnike. Cela vas obsega ednajst posestev, en mlin, ki ropota celo leto, eno občinsko kovačnico in petnajst koč, — to je vse.

Ljudje so živeli v prijateljstvu in ako je kdo kaj potreboval, šel je k sosedu; sosed je napravil prihodnjič to isto tako. Vaščani so bili 4 ure od mesta oddaljeni in so prišli malokedaj z meščani v dotiko. Le ob nedeljah in praznikih, ko so korakali v eno uro oddaljeno farno cerkev, so videli druge ljudi. Tam so kupili pri kramarju vse, kar so potrebovali čez teden. Bili so pridni ljudje.

Ali s časom je to drugače postalo. Parna moč je premagala svet in povsod se je pričelo graditi železnice. Tudi v Mirno so prišli inženirji in pričeli meriti za progo. Sredi skozi lepe paše so jo označili. Kmalu so prišli tudi delavci, Čehi in Italijani in prišlo je dostikrat do tepežov. Zgradilo se je kolodvorček in hišo za turiste in tako se je odprlo vas prometu. Kmetje so najprve grdo gledali, ali naposled so se potolažili in pričeli sami po železnici voziti.

Po leti je prišlo veliko tujcev v Mirno, ker je bila pokrajina tako prijazna. Med drugimi je prišel v počitnicah tudi študent Martin Kohler. Bil je sin bogatega advokata in živel lahko razkošno.

Ali mestno in kmetsko življenje je dvojno. V mestu je dovolj nemarnih deklet, ki tečejo za vsakim hlačam, — na deželi se to redkokdaj zgodi in v Mirni tega sploh ni bilo. To je manjkalo našemu študentu. Mlada ljubka dekla kmeta Zagorjana, Ančka, ki je bila sirota, se je študentu dopadla. Zato jo je pričel zasledovati. Ali Ana se ni zanj brigala. On pa je iskal prilike, da se ji bliža. In našel je to priliko.

Ko si je Ana nekega večera na dvorišču obleko prala, prišel je Kohler na dvorišče. Ana se je vstrašila in mislila najprve pobegniti. Ali potem je ostala pogumno na dvorišču.

»O dober večer, lepa Ana«, je rekel študent. — »Dober večer« je odgovorila, brez da bi pogledala od dela. — Kohler je pričel razgovor in rekel: »Zakaj se še trudite, ko ste vendar celi dan delali? Tu se vidi kako kmeti trpite.« — Ana je odgovorila: »Ja, delati moramo več kot dovolj, pot je pri nas zelo poceni.« — »Tako je«, rekel je študent in že vedel, kako ima nastopati. »Zakaj pa ne greste v mesto? Tam se ni treba truditi, dolgo lahko spite, zvečer ob 6. uri ste prosti, špacirate lahko in naposled dobite lahko še bogatega uradnika za moža. Na kmetih pa ostanete vedno le dekla.« — Ana je mirno poslušala in naprej delala. Fant pa je govoril naprej: »Vbogajte me in pojdite v mesto; jaz poznam razmere.« — Govorila sta tako naprej. V par dneh je Ana službo odpovedala, svoje stvari zvezala in polno upanja v mesto odpotovala.

Oče Zagorjan ji je rekel: »Jaz ti nočem sreče braniti, želim ti

*) »Bauernbündler Kalender« 1906.

vsega dobrega v mestu; ako bi pa enkrat nazaj prišla, te vzamem zopet v službo, kajti starišev itak nimaš«. — „Ako je v mestu res boljše nego na deželi, potem pač ne pridem«, je rekla Ana, — »Bodemo videli! Ti si še mlada, si v letih, v katerih ima človek še visoke misli. Ali zajec leta dolgo okoli, končno se pa le vrne v svoj brlog.«

II.

Štiri leta po temu dogodku, nekega jesenskega večera, najdemo žensko z otrokom na roki, ko je pri Zagorjanovih trkala. Prosila je prenočišče in oče Zagorjan ji je to dovolil. Ko mu je dala delavsko knjižico, je spoznal v ženski svojo nekdanjo dekle Apo. Ali kako je izgledala! Preje krepka, cvetoča postava, zdaj pa izstradana, revna ženska! — »Ja kaj pa se ti je zgodilo, da izgledaš tako slabo? Povej —«

Ana se je vsedla in obrisala solze. Potem je pričela pripovedovati: »Ko sem šla od vas, bila sem čisto sama v svetu. Študent, ki me je odpeljal v mesto, se ni več pokazal; sramoval se je kmetske dekle. Šla sem v posredovalnico za delo, kjer je bilo že več takih deklet. Po štirih tednih sem dobila službo. Ali v enem mesecu sem morala zopet iti. Pri gospodi v mestih ni lahke službe, kajti človek jim mora biti suženj; in kako znajo fine gospe šikanirati! Špacirati se tudi ne hodi in omožiti se z bogatim uradnikom tudi ne gre tako lahko... Ko je Ana to pripovedovala, pričela je jokati.

Oča Zagorjan jo je poslušal in je zamišljeno rekel: »Ja v mestu se zamore človeka le rabiti, dokler je krepak. Ako postaneš star ali bolan, potem nimajo več kruha zate. Potem moramo imeti mi kmetje dobro srce. Meni tudi ničesar iz neba ne pade, ali toliko kruha že imam, da bodem skrbel za to nedolžno deco; saj mi je moj edini sinček umrl. Ako hočeš, lahko ostaneš pri meni kot dekla. Silim te ne, to je tvoja prosta volja!« — »Bog vam povrni tisočkrat, oče, ako me obdržite z mojim otrokom! Delala bodem pridno in onim dekletam, ki hočejo v mesto, naj bodem svarilo!«

III.

Šest let pozneje. Bil je vroči septemberski dan. Bilo je sicer dovolj dela, ali vaščani so si hoteli ogledati manever, ki se je vršil okoli vasi. V Mirni so vojake „einkvartirali.“ Oče Zagorjan je dobil dve kompagniji. Vojaki so se odpočili in uganjali burke. Nekaj mož, navidežno rezervistov, je prišlo v kuhinjo, kjer je Ana delala. In prišlo je do čudnega dogodka! Ana ni verovala lastnim očem, ali pozneje je vendar izpoznala, da je bil eden rezervistov njeni prejšnji ljubček, — oče otroka, ki je ležalo poleg nje v ziboljki. Ana je bila hudo vznemirjena in vprašala se je na tihem: ali mu naj to povem? On jo ni izpoznal. Pričela se je razgovarjati in pokazala na otroka ter rekla: „Čez nekaj let bode ta-le tudi cesarsko suknjo nosil.“ — „Oj do tega je še daleč; sploh pa bodite veseli, ako sploh ne bode vojak.“ — „Ta otrok mora postati vojak, kajti tudi njegov oče je vojak. Morda se eden ali drugi od vas na kako ljubezno v času aktivne službe še spominja?“ — „Za Boga, na to se ne moremo več spominjati“, so rekli rezervisti; „za vojakom letajo neumna dekleta; ako si katera življenje in srečo pokvari, je to pač sama kriva.“ — „Mislite in sodite, kakor hočete“, je rekla Ana, „ali tudi vojak ima

dolžnost, da skrbi za svojega otroka.“ — Ana je prišla enega rezervistov za roko in mu zašepetala nekaj v uho. Postal je razburjen in rekel: „Ne, ne, to bi potem lahko vsaka dekla rekla, jaz te ne poznam!“ — „Ali jaz tebe poznam“, je odgovorila Ana; „jaz sem bila tvoja „sladka Anica“; ko si šel na „urlaub“, sem ti pisala pisma, ali poslal si jih nazaj. Skrbela sem doslej za nedolžnega otroka, ali danes te je prinesel slučaj sem. Ti pa imaš trdo srce in zato bodem i zanaprej sama za otroka skrbela. Božji mlini meljejo počasi . . .“ „Mi ne potrebujemo pridig“; s temi besedami so šli rezervisti iz kuhinje in vpili: „Aha, ta dekla si išče med nami očeta za svojega otroka.“

IV.

Ana je izvrševala vsa dela pri očetu Zagorjanu in polagoma so jo kar h družini računali. Zagorjan je skrbel, da je njeni sinček pridno šolo obiskoval; potem je pričel otrok pri delu pomagati. Zagorjan je hotel, da bi otrok pridni delavec postal. Kajti mož je bil pravi napredni kmet, vpeljal je v svojem gospodarstvu vse praktične novosti in delal razumno na svojih pašah in poljih. Umevno je, da si je prihranil nekaj denarja, ki ga je naložil v šparpasi bližnjega mesta.

Nekega lepega večera v juniju, ko je sedela družina ravno pri večerji, potrkal je nekdo na vrata. V sobo je stopil tujec, ki je rekel, da je turist in prosil za mleko. Rekel je, da si hoče ogledati pokrajino in ker je v gostilni že vse napolnjeno, je prosil tudi za prenočišče. Tujec je izgledal prav čudno, ali kmetica mu je dala kruha in mleka in Zagorjan mu je pustil napraviti postelj na mrvih. Ker je prišel večkrat kak turist, se ni nikdo zanj brigal in to tudi drugi dan ne, ko je bil že izginil. Drugi dan pa je že prišlo poročilo iz mesta, da je izginil neki advokat pri hranilnici s 30.000 kronami. To poročilo je tudi Zagorjana hudo prestrašilo, ker je imel vse svoje prihranjene denarje v dotični šparpasi. Šel je v mesto in izvedel, da je pobegnil advokat Martin Kohler z vsem denarjem. Žayod je razpisal 200 K za tistega, ki zamore kaj o Kohlerju povedati. Žalostno je prišel Zagorjan domu. Vsi so se razgovarjali o tej tatvini, ko pravi Ana naenkrat: „Martin Kohler, kdo je to? Aha, se že spominjam: to je bil tisti študent, ki me je spravil v mesto. Ta je z denarjem že Bogvê kje.“ — „Daleč ne more biti“, je rekel oče, „kajti telegrafirali so takoj na vse kraje; mož mora potovati peš.“ — „Peš? Zdaj vem! Tisti tujec, ki je včeraj pri nas prenočil, to je tat. Zdel se mi je tako znan“, je rekla Ana. — „To je mogoče“, je rekel Zagorjan. In res, orožniki so našli tata v žitju. Pri sodnijski obravnavi sta bila tudi Zagorjan in Ana navzoča. Ana je opomnila obtoženega advokata, da jo je svoj čas spravil v mesto in da je deloma kriv njene nesreče. — »Zakaj ste kmetska dekleta tako lahkoverna?« je rekel obtoženec. — »Z mestnimi ljudmi sem slabo opravila«, je odgovorila Ana; »eden me je pustil z otrokom stradati in drugi pobegne s tujim denarjem.« — Advokat je bil na 4 tedne obsojen; denarja niso več pri njemu najdlji.

V.

Po 20 letih. Stopimo na posestvo Zagorjana. Vse gospodarstvo kaže pridnost posestnikov. V kuhinji dela pridna gospodinja, v hlevu je

vse čedno. In kdo je posestnik? To je Adolf, sin dekle Ane. Zagorjan ga je pustil izobraziti, kmetijske šole obiskovati in ko je Adolf od vojakov prišel, mu je rekel oče Zagorjan: »Adolf, jaz sem prestar in sem se naveličal trpljenja. Otrok nimam in zato sem tebe za mojega naslednika izbral.« — »Oče, nikar se ne šalite«, je rekel Adolf. Ali oče je mislil resno in pri oblasti se je takoj vse prepisalo. Na posestvu je bila sreča in veselje. Ana je ostala pri svojem sinu in ko si je Adolf ženko izbral, varovala je njegovo deco, dokler ji ni smrt oko zatisnila. V par letih sta sledila tudi stari Zagorjan in njegova žena kliču mrtvaškega angelja. Križ na pokopališču kaže mesto, kjer počiva ta dobitnik od svojega dela.

Mladi posestnik Adolf je bil vzorni kmet, katerega so sosedi dostikrat za nasvete povpraševali; kjer je zamogel pomagati, storil je vse, kar je bilo v njegovih močeh. Vaščani so mu tako zaupali, da so ga izvolili občinskim predstojnikom. Kot taki je skrbel vedno za blagor občine. Ustanovil je kmetijsko družbo in naročeval napredne časnike; na dolgih zimskih večerih so se zbrali pri njemu vaščani in marsikatero pametno besedo o občinskih in gospodarskih zadevah se je izpregovorilo. Adolf je bil tudi pravi oče ubožcev. Noben berač, noben revež, ki je pri njemu potrkal, ni šel neobdarovan proč.

Nekega dne v pozni jeseni je našel Adolf na svojem travniku poleg ceste starega berača, ki se je tresel od mrazu in ni mogel nikamor več. Kmet je pustil berača v svojo hišo prinesiti in ga okrepčati. Polagoma z zdravniško pomočjo je revež ozdravil. Ko se je starčka za dokumente vprašalo, našli so v knjižici ime »Leo Wolfner.«

„Leo Wolfner! Sveti Bog!“ je zaklical Adolf. Postal je bled kot zid in se je moral prijeti, da ne bi padel. „Leo Wolfner! Tako se je pisal moj oče, kakor mi je povedala moja pokojna mati. Ničesar ne vem o svojemu očetu, le ime; nikdar nisem ničesar o njemu slišal in zdaj sem rešil svojemu lastnemu očetu življenje. On kot izobraženi meščan me je zavrzel, ali jaz z mojim kmetiskim srcem mu tega ne zamerim; saj je vendarle moj oče.“

Vprašali so berača po njegovih razmerah in izpoznali, da je resnično Adolfov oče. Ko ni mogel več delati, ga je fabrika iz službe spodila; pil je itak vedno žganje, in ko ni mogel več kruha služiti, je moral beraško culico vzeti ter pri kmetih prosjačiti . . .

Počasi se je starčku naznanilo, da je kmet Adolf njegov sin; berač je bil žalosten, osramočen in solze so mu tekle v sivo brado. Hotel je prositi odpuščanja, ali Adolf je rekel: „Vi ste moj oče in jaz se tega ne sramujem. Največje veselje mi je, da sem našel svojega očeta in da sem mu rešil življenje. Vi ostanete pri meni do konca življenja. Beraško vašo palico pa bodem skrbno shranil, da bodo moji potomci videli, kako daleč pridejo fabriški delavci, ki so iz dežele v mesto odhajali.“

Danes počiva starček že pod zemljo. Ali kmet Adolf ima beraško palico še vedno skrbno shranjeno kot dokaz za tiste delavce, ki odhajajo v mesta, da bi si zboljšali položaj in stare dni . . .

Mestno
soparno kopališče
(Dampfbad)
v Ptuj.

Da zadošča potrebi ljudstva in omogoči tudi revnejšim ljudem kopanje, **znižalo** je **mestno kopališče v Ptuj** cene. In sicer stane kopelj s hlaponom:

===== **Vsak navadni dan ob 1 uri popoldne in vsako nedeljo ali praznik ob 1/2 11 uri predpoldne le 60 vinarjev.** =====

Istotam se nahaja mestna

parna pralnica
===== **(Damfwäscherei)** =====

v kateri se prevzame perilo po

najnižjih cenah.

Priporoča se najtopleje

Vodstvo mestnega kopališča in parne pralnice.

o vinogradništvu.

Spisal vinogradniški strokovnjak.

Uspešno se pečajo z vinogradništvom ljudje v spodnji in deloma v srednji Štajerski. Na zgornjem Štajerskem so vremenske razmere preslabe.

Vinogradništvo na Štajerskem je že zelo staro in je za prebivalstvo vir večjih dohodkov. Marsikateri posestnik živi izključno od vinogradništva. Žal da izgleda vse tako žalostno, kajti trtna uš je vinograde uničila in ponovitev stane velikanske svote. Vsled tega je prišel deželni odbor poizkušati, da dobi mali kmet možnost, ponoviti svoje gorice. Tako n. p. se na leta brezobrestna posojila s pogojem daje, da se z njimi vinograde s cepljenimi trtami naloži. Da se ravna s takimi novo nasajenimi vinogradi pravilno, nastavlja je deželni odbor vinogradniške inštruktorje, ki potujejo po deželi in podučujejo prebivalstvo o primerni gojitvi trsja. Tudi je uresničila dežela viničarske tečaje. Viničarji in posestniški sinovi si priučijo vseh delov, t. j. cepljenje domačih vrst trsja na amerikansko trto, ravnanje z njo tekom leta, dela za Štajersko tako važne sadjereje itd. Po praktičnem tečaju so učenci zmožni, prigrigiti si dragi rastlinski material, rekonstruirati gorice strokovnjaško in ravnati pravilno z njimi, zlasti z ozirom na boj proti živalskim in rastlinskim škodljivcem.

Kdor hoče nasaditi vinograd, mora imeti v prvi vrsti primerno zemljišče; iz zemljišča, ki je preveč severno, premokro ali ako leži prenizko, naj se ne dela vinograda, kajti pridobilo bi se le manjvredne plovce, rastline bi bile vsled mrazu v nevarnosti, dobiček bi bil izključen in precejšnji stroški bi se ne izplačali. Vinogradi so uspešni edino na primernem, južno ležečem, dovolj visokem zemljišču. Pri uresničenju vinogradov treba se je ozirati tudi še na sledeče točke:

1. Vodni jarki (grabni), ki so v naših krajih neobhodno potrebni, se morajo pred rigolanjem izmeriti in označiti (ausstecken); ne sme se jih rigolati, da ima voda trdno pot in da se prekmalu ne pokvarijo. Tudi ne smejo biti jarki preveč navkreber, ker bi potem vinogradu veliko zemlje odnesli. Priporoča se, da se naredi v jarkih jamice, v katere se nabira odtekajoča zemlja, katere se mora pa po vsakem dežju izčistiti (Fanggruben).

2. Pri novih goricah je rigolanje neobhodno potrebno. Napačno je, ako se napravi grabne in nasadi trte v njih, kakor se to še semtertja vidi. V takih grabnih se v par letih korenine ne morejo raztegniti in je trsje potem slabše. Rigola se tako globoko kakor to zemlja zahteva. Kamnita tla se mora globoko rigolati. Ali povsod se mora gledati, da je rigolana zemlja najmanj 80 cm. do 1 m globoka. V strmih goricah morajo napraviti zolne grabnov stopnice, ki niso paralelne z površjem in na katerih leži zrigolana zemlja; drugače bi se po dežju zemlja v dolino zdrnila.

3. Velika naloga je tudi izbira pravih vrst trsja. Pomembna je podložba (Unterlage), kajti plemenita trta se ne razvija v vseh položajih ednako in podložba tudi ne v vsaki zemlji. Kdor ni glede izbire vrst (sort) dobro podučen, naj se obrne raje do kakšnega strokovnjaka. Priporočljive sorte za male posestnike so: italijanski risling (Wälschriesling), mozler, silvanec, traminec in t. zv. »gutedel«. Sorte podložb pa: Riparia portalis, Vitis solonis, Rupestris & Gotha št. 9 in Riparia & Rupestris št. 101¹⁴.

4. Oddaljenost pri nasajenju menja po položaju od 110 cm do 120 cm. V strmih krajih se lahko ožje sadi kakor v globokih. Prereditbo sajenje ni priporočljivo, ker bi se zemljo ne izrabilo popolnoma.

V kratkem naj omenimo še vinogradniške škodljivce. Isti se razdelujejo v rastlinske in živalske škodljivce.

Rastlinski škodljivci so: Peronospora, Oidium, t. zv. »schwarzer Brenner« in »Wurzelfäule« (gniloba v koreninah). Zlasti opozarjamo na Peronosporo, ki je dostikrat cele trgatve uničila. Borimo se proti nje s tem, da špricamo s 1 do $1\frac{1}{2}\%$ bakreno-apneno tekočino. Ako se hoče uspehe, mora se 4 do 5 krat špricati. Tudi nastavke grozdja se mora močno poskropiti, ker ni bolezen le v listju temveč tudi v grozdju. Prične se s škropljenjem, kadar so poganke 10 do 15 cm. dolge; ker so poganke še nežne, vzeti je $\frac{1}{2}\%$ tekočino. Drugo škropljenje se ima zgoditi pred cvetom, tretje po cvetju, vsako škropljenje nadalje pa, kadar se pojavi bolezen.

Od živalskih škodljivcev omenimo gosenice (Eulenraupen) in »Traubenwiklerja«. Treba ju je uničevati z vsemi močmi.

Kmetje, napredujte tudi na polju vinogradništva! Naše upanje je, da bodo te vrstice tudi v tem oziru koristne.

Testament Gospoda Jezu Kristi.

(Sicilijanska legenda.)

Ko je naš Gospod Jezu Kristi od tega sveta odhajal, bil je v veliki zadregi, ker ni vedel, komu bi blago zemlje zapustil. Premišljeval je in premišljeval: »Komu naj vse to zapustim... ako dam vse meščanom, bodo plemenitaži nezadovoljni; — ako podarim vse plemenitažem, kaj naj potem meščani storijo? In kmeti? In rokodelci?« — Kratko rečeno ni vedel, kaj naj stori.

Medtem pa so že plemenitaži prihajali: »Oh Gospod, zdaj ko odhajate od zemlje, — zakaj nam ne daste vse to kot dedščino?«

In Gospod je razdelil vse med plemenitaže.

Ali zdaj so opazili farji, da se hoče Gospod odsloviti; prileteli so in vpili: »Gospod, Gospod, ali nam ne bodete pri slovesu ničesar zapustili?«

»Prišli ste prepozno«, je odgovoril Jezus, razdelil sem vse med plemenitaže.«

»O vraga!« so kleli farji.

»Dobro! Vraga zapustim vam.«

In prišli so menihi eden za drugim: »Ali nam ne daste ničesar?«

»Ne ničesar, kajti plemenitaži so že vse vzeli.«

»O vraga«, so zavpili menihi.

»Vraga so že farji vzeli.«

»Torej potrpežljivost«, so mrmrali menihi.

»Da, potrpežljivost zapustim vam«, je dejal Gospod.

Zdaj pa so tudi trgovci čuli, da se hoče Gospod posloviti. Prišli so in vpili: »Gospod, kaj ste nam dali kot dedščino?«

»Prišli ste prepozno; zapustil sem vse plemenitažem.«

»O vraga« so rekli trgovci.

»Tega dobijo farji.«

»Torej potrpežljivost!«

»To so vzeli menihi!«

»To je švindel!« so mrmrali trgovci.

»Ta naj bo vaš«, je določil Jezus Kristus.

Najzadnejši so prišli kmetje, vbogi, izsesani ljudje; žalostno so rekli: »Gospod, vi hočete zemljo zapustiti; razdelite jo preje in dajte nam naš del.«

»Prepozno, plemenitaži so dobili celo zemljo!«

»O vraga«, so zavpili prestrašeni kmetje.

»Tega imajo farji!«

»Potrpežljivost!«

»To imajo menihi!«

»To je švindel!«

»Tega so vzeli trgovci!«

»Božja volja naj se zgodi!«

»Dobro, vam kmetom zapustim Božjo voljo« ...

Tako je prišlo, da zapovedujejo na tej zemlji plemenitaži, da strašijo farji z vragom, — kmetje pa morajo v potu svojega obraza delati za — Božjo voljo!

Kratka mesečna navodila za čebelarja.

Spisal Anton Martinjak, nadučitelj in potovalni učitelj v Medgorjah, Koroško.

Januar.

Mir in zopet mir hočejo čebele po zimi. Ne stikajmo po čebelnjaku, ker to je čebelam jako škodljivo. Po zimi imamo vse opravljeno, če gremo poslušat, ali je vse mirno. Če imamo čas, sedimo k peči in prebirajmo knjige in časopise o čebelarstvu in če je priložnost, obiskujmo čebelarska zborovanja. Pripraviti je treba panje za prihodnjo vigred.

Februar.

Proti koncu tega mesca so lepi, solnčni dnevi; vzbudimo čebelice k prvemu izletu, da se osnažijo. Poslušajmo zvečer, ali je v vseh panjih mir; če je to, smo prepričani, da je vse v redu. Če ni mirno, če lazijo čebele zunaj do panju, je znamenje brezmatičnosti. Tako ljudstvo se združi pozneje z drugim. Imejmo panje prav toplo odete!

Marec.

Odstranimo mrtve čebele, preglejmo vsa ljudstva (matica, strd, zalega). Krmljenje za silo se zgodi v velikih porcijah, 1 kg ali več na enkrat. Pokladajmo zvečer.

April.

Ne trpimo brezmatičnega ali slabega panja v čebelnjaku! Skrbimo za toplo odejo in razvijanje zalege. Špekulativno pitanje in pripravljenje za rojenje spadajo v ta čas.

Maj

je mesec rojenja. Nadaljujmo pridno in previdno s špekulativnim pitanjem. Ajdov med in roda, vsakega polovica, se malo ogreje in ta mešanica se podaja vsak drug dan, $\frac{1}{8}$ l na enkrat, tako dolgo, da se prične izdatna paša. Podajati se sme samo močnim in srednje močnim ljudstvom.

Junij.

Kakor maj, je tudi junij mesec rojenja. Močni roji nam dajo močne plemenjake, kateri so za kupčijo in pridelovanje medu. Združujemo slabe roje po dva in dva. Tretjake in četrtjake dajmo izrojenecem nazaj.

Julij.

Pazimo ta mesec na matice; mlada, krepka matica je glavna reč za razvitek ljudstev. Pazimo na ropanje, ne odpirajmo cela žrela in ne točimo strdi v čebelnjaku, ampak v zaprtih prostorih.

Avgust.

Pripravljajmo naše ljubljenske na jesensko (ajdo, vres) pašo. Pospeševati se mora stavljenje zalege s špekulativnim pitanjem. (Glej maj!) Združevati je slabiče, ker le močna ljudstva nam kaj nanesejo. Potrebovali bomo točilo in nastavke (škadle.) Pazimo na trotovke. V drugi polovici avgusta se pripeljejo čebele v ajdovo pašo.

September.

Plemenjaki se odberejo in drugim se odzame med in satorje. Ne zažveplajmo nobene čebele! Izpodimo „muhe“ s satorja in jih dajmo plemenjakom. Plemenjaki morajo imeti: 1. mlado, krepko matico; 2. obilo čebel; 3. dovolj dobrega medu. Kjer je slaba jesenska paša, se mora plemenjakom sedaj pokladati. Poklada se lahko sladkor v vodi kuhan, in da se na enkrat 1—2 kg v panj.

Oktober.

Če je treba, pokladajmo naprej. Zaprimo žrela na ozko in pazimo na ropanje. Satorje, katera se ne rabi več, je odstraniti. Dobro medstene hranimo na suh kraj, (omaro) kateri se dobro zapre. Ravno tako med.

November.

Zima se sicer začne, vendar čebele odeje še ne potrebujejo; čakajmo, da pride hud mraz. Če imajo čebele pretoplo, razširjajo še zalego. Varujmo čebelnjak pred solčnimi žarki. Čebelar, kateri stori septembra svojo dolžnost, nima zdaj nič kaj opraviti.

December.

Zima je tukaj. Skrbimo za dobro odejo. Snažimo pred čebelnjakom in skrbimo, da ne nadlegujejo miši čebele. Treba je nastavljati pasti. Zadržimo solčne žarke od žrel, da ne kalijo mir čebelam. Skrbimo za popolen mir! Treba je pogostoma poslušati pri žrelih, ali so čebele mirne, ker se zgodi, da jim manjka zraka ali vode.

Njegou sodnik.

Spisal B. Rittweger.*)

Zopet je sobotni večer. In že skoraj polnoči. Ona sedi in čaka z bojazljivim srcem, kakor že marsikatero soboto, kedaj bode domu prišel. In njeni otrok, vboga, bolana deklica čaka z njo. V postelji leži z zaprtimi očmi, kajti mati ji je rekla: „Spančkaj, Anica, spančkaj sladko!“ Ali kadar vzdihne mati težko, zašepeče mala: „Mama, ali še vedno oče ne pride?“ In mati ne ve odgovora. Tako je bilo skoraj vsako soboto. Vse je žena poizkusila. Prosila ga je z milimi besedami, govorila je resno z njim, jokala je, — ali vse zastonj!

Ni vedno sedela in čakala. Preje je marsikaterikrat v postelji ležala, ali pijani mož je potem še bolj divjal; vpil je po luči in budit bolanega otroka. Nikdo ne ve, koliko trpi ta žena; samo njena hčerka vè vse to. Sosedinja ji je enkrat rekla: „No, vaš mož je vsak teden enkrat pijan, moj pa vsak dan; to je križ!“ Večni Bog, — kaj še bode? Kako je neki vse to prišlo? Bil je preje vendar trezni, pridni delavec in bila sta zadovoljna, vkljub temu da je bilo edino dete bolano. Ali vse to je minulo. Minule so ure, ko je prišel po delu domu in sta sedela z otrokom ter prijazno govorila. Gostilna ga je pokvarila; nima več miru med svojimi stenami. Vsak dan grè od doma, ali pravočasno pride k počitku, kèr vé, da ga drugi dan delo kliče. Kajti kot zidarski polir ima veliko opravila. Le v soboto ostane v mestu in pije...

Kako trudna je vboga žena! In kako se ji trese bolano srce! Vsak teden postaja slabejše; kmalu morda bode rešena trpljenja. Kako hrepeni po miru! Samo otrok jo drži nazaj, drugače bi šla rada k počitku. Ali tako mora živeti, že zaradi otroka.

Polnoči je že proč. Na stolpu že zopet ura bije: ena, dve, tri, štiri, — ena je. In njega še ni. Na posteljski vpraša bolani otrok: „Ali še vedno ni očeta?“ — „Kmalu pride, le spavaj, otrok!“

*) „Bauernbündler-Kalender“ 1907.

Cuj — na cesti se sliši korake, — udarec na vrata, — zdaj pride! Z negotovimi koraki in rdečim obrazom pride. Z neopravičenim očitanjem zmerja ženo. Brez da bi mu odgovorila, mu pomaga škornje in suknjo sleči. Njeni mir ga še bolj razburi in psuje jo vedno grše. Ona se ne brani; le z roko pokaže na otročjo postelj in pravi: „Vbogo dete se boji.“ Za trenutek ga je sram; ali potem ga prime strastna jeza in kar še nikdar ni storil, — on dvigne roko in udari vbogo žensko. Ona se ne joka; levo roko pritisne na srce in pogleda ga z bolestjo ter zaničevanjem. Vbogi bolani otrok gleda prestrašen na očeta in na mati. Potem prične ihteti in to reže celo pijancu v srce. Kajti svojega otroka ne more videti trpeti; on ljubi otroka z ljubeznijo močnega. Bliža se otroku in ga misli pomiriti; ali dete se obrne k zidu in se trese na celem telesu. On pa se vrže na svojo postelj, brez da bi se briga za ženo, ki se je vsedla v veliki naslonjač. Pijanec pade v težko spanje. On ne čuje ihtenja žene, ki trpi na srčnem krču. Otrok čuje to, pa pomagati ne more. Ko poneha ihtenje in postane vse mirno, zaspi tudi otrok.

Jutro pride in ko se zidar zbudi, najde svojega otroka spečega, svojo ženo pa — mrtvo.

Otrok ne more razumeti, da je mamica umrla. Boji se očeta, kakor še nikoli. Oče je kriv materine smrti, — on je mati tepel, on jo ni ljubil. In zato ga tudi otrok ne more ljubiti, vkljub temu, da je odslej vedno z njim dober in prijazen.

Zidar se kesa grozno. Na srčnem krču je umrla njegova žena. Že preje enkrat je bila bolana in zdravnik mu je takrat rekel: „Le vznemirjenja ne, ne jeze, kajti če se bolezen ponovi, ne morem več pomagati!“

Zdaj je vse pri koncu! On je njeni morilec in s svojo ženo je izgubil tudi svojega otroka! In ljubil je vendar oba! Samo to nesrečno pijančevanje! Bilo je tako prijetno, s tovariši pri vinu sedeti, — doma pa je bilo dolgočasno. Zdaj pa je vse tako grozno . . .

Ali vse to mu ni pomagalo. Svoje mrtve žene ne more zbuditi! Živeti pa mora za svojega otroka, — živeti in delati! In trezen mora biti. Od te sobote ne grè v nobeno gostilno več. Ves prosti čas sedi pri svoji hčerki. Bogvè, kako dolgo jo bode še imel! Stara teta, na katere nasvet se je v mesto preselil, je rekla, da ima otrok že mrtvaške oči. Od materine smrti je otrok vedno tih in žalosten. On ga prosi za ljubezen, hoče se igrati z otrokom, ali vse zastonj. S pokojno materjo se je otrok smejal in kratkočasil, z njim pa se noče. Ko bi ga le enkrat z malimi ročicami okoli vratu objela! Potem bi mislil, da je vse krivde oproščen. Ali zastonj čaka na otroško ljubezen. Vse to je vzela pokojna mati seboj v grob. Otrok gleda prestrašen, kadar se mu približa in ničesar, prav ničesar ga ne razveseli. Vsako soboto grè zidar v prodajalne in kupi za otroka igrače, jedila, lepo obleko. Ali ko pride s svojim darilom domu, pravi otrok: „Hvala, očel“, — veselja pa ne pokaže nobenega. Zidar čuti: ta otrok je njegov sodnik! To je kazen za greh, ki ga je storil. Vedno težje mu postaja to breme in mnogokrat ga prime vroče hrepenenje po mrtvi ženi, po nje, ki je bila tako dobra, čista, in ki je morala umreti vsled njegove brezsrčnosti. Vse to čita v očeh svojega otroka, ki ga obtožujejo vedno iz novega. Ali še ni dosti trpel? Ali ne pomanjkuje pokojnica ravno njemu najbolj? O kako srečen je bil z njo, dokler ni postal pijanec.

Zopet pride sobota. V prodajalnah išče kaj za otroka. Ali ničesar se mu ne dopade. Vse je že imelo in vse ni razveselilo otroka. In vedno slabejši postaja otrok, vedno bolj bleda lica ima. Izgubil bode tudi otroka; mala bode šla k mami; združena bosta brez njega . . .

Ničesar ni najdel. Zato grè naprej, dokler ne ponehajo hiše. Nekaj ga sili, da gre po tej poti. In nakrat pride na pokopališče. Ob zelenem griču poklekne, prvič je to. Trava je zrastle na grobu in plave cvetljice gledajo prijazno iz zelenja.

Moliti hoče, — kakor otrok moli očenaš: Odpusti nam . . . In nakrat pade na tla in ihti in joka. Ali mi je odpustila? Ali me bode moj sodnik, mali otrok, še enkrat ljubil? In polagoma mu pride mir v srce. Tako mu je, kot da bi našel nekaj davno izgubljenega . . .

Težko se loči od groba. Ali on mora domu. Ničesar ne nese danes za otroka in tako s praznimi rokami ne more priti. Ali bi se otrok rožic razveselil? Kdo vè! Odrtega pest rožic, pozdravi še enkrat grob in koraka v mračnem večeru proti domu. Tam je njegov dom, pa čepràv ga pozdravita le stara teta in resne oči bolanega otroka, — njegovega sodnika.

Otrok sedi pri oknu. Teta dela v kuhinji. V sobi je že temno, vendar pa še vidi otrok rožice, katere ji položi oče v naročje. „Lepa hvala, oče“ — in resno ga pogleda, „kje pa si dobil rožice?“ — Počasi pravi zidar: „Te rože so zrasle na grobu tvoje matere, — bil sem danes tam —“

„Oče, ljubi oče“, zavpije blede otrok in objame z róčicami očetov vrat, — „ti si bil tam, ti mi prineseš rožice od matere? Oče, ali si imel vendar mamico rad? O oče, kako se veselim, da bom prišla kmalu v nebesa k mami, povedala ji bom, da si jo imel vendar rad. Kako se bo veselila!“

In vedno močnejše objame otrok očeta. Ta se čuti oproščenega, novo življenje čuti v notranjem. Našel je zopet svojega otroka in v otroku svojo mrtvo ženo. In on vè, da je sodnik milosten . . .

Do jeseni še je živela hčerka; bila je zdaj vedno polna ljubezni do očeta. Zidar vidi še njeni smeh, njene vesele otroške oči, kadar pride zvečer domu. V jeseni pa je padlo listje in otrok je šel k mami . . . Zidar je zdaj čisto sam, sam s spomini na ženo in otroka in na svojo krivdo . . .

Ruska grozovlada.

Kakor znano, se bije na Rusovskem že leta sem krvavi boj med ustaši in med birači carjevega trinoštva. Bodalo, strup, bomba, revolver, — to so sredstva tega najbolj krvavega boja, kar jih pozna zgodovina. V tej revoluciji pa se pojavljajo semtertja tudi karikature, to se pravi slike, ki kažejo v smešni obliki resnične razmere. Svoj čas se je razširjevala v Rusiji slika, katero prinašamo tudi mi. Slika kaže iz človeških trupelj napravljeni stolp. Na višku stoji carjeva dvojica (das Zarenpaar). Potem pride dvorna kamarila (die Hofkamarila), to so tisti plemeniti troti, ki imajo pravzaprav vlado v roki in katerim je tudi car le igračka.

Za njimi pridejo popi (ruski farji), ki z poneumnjenjem in žganjem obdr-
žujejo ljudstvo v temi in suženstvu. Pod popami vidimo vojaštvo (Mili-
tarismus), pripravljeno, da strelja na uporno, lačno ljudstvo. Zopet spo-
daj opaziš „najvišjih deset tisoč“ (die oberen Zehntausend), to je tista

lahkoživna gospoda, ki se masti na ljudske troške, ki žre in popiva kri
in mozeg ruskega ljudstva. In čisto spodaj vidiš ljudstvo, ki mora vse
druge na svojih ramenah nositi, ki trpi in dela in umira . . . Res, glo-
bokí pomen ima ta slika!

Raba gozdne stelje.

O rabi gozdne stelje so razširjeni še napačni pojmi. Avstrijska gozdna postava z dně 3. decembra 1852, dr. z. l. st. 250 obsega v §§ 11 do 13 glede dobave stelje iz gozda sledeče:

Steljo na tleh (Bodenstreu) ki obstoji iz odpadlega listja in šivank ter mahu, se sme nabirati edino z lesenimi grabljami. Ni pa dovoljeno, da bi se razpraskalo in nabiralo tudi zemljo (tla) samo. Rastline, ki se jih rabi za steljo, se smejo le tako odrezati, da ne trpijo škodo lesne rastline (drevje). Steljo v gozdu nabirati se sploh ne sme, ako bi se s tem ponovljenju drevja škodovalo.

Steljo iz vejic (Hackstreu) naj se v prvi vrsti tam dobiva, kjer se les podira. Od debelj, ki so že podrti, se sme vzeti vse vejevje. Od debelj pa, ki še stojijo, pa so vendar za posekanje določeni, se sme vzeti le spodnji dve tretjini vejic. Deblja, ki niso sploh za posekanje določeni se mora pustiti nedotaknjena. Izven prostorov za podiranje (sekanje) se sme vzeti le eno tretjino močnejših vej. Slabejše vejice, ki se nahajajo med močnimi vejami, se mora pustiti. Na drevju, ki ni določeno za posekanje v doglednem času, se sme jemati vejice za steljo le od avgusta do konca marca, pri temu pa izključivši strogi zimski čas. Prepovedano je tudi železje za plezanje (Steigeisen).

Na enem in istem mestu se sme dobavljati steljo k večjem vsako tretjo leto. Nikdar pa se ne sme vzeti na enem in istem mestu od vejic in od tleh; ali se vzame vejice ali pa listje. Poraba mladih lesnih rastlin kot material za steljo pa je dovoljena po mnenju posestnika.

To so glavne določbe o tej stvari. Glavno je torej: na enem mestu gozda smeš jemati le listje ali le vejice in to k večjem vsako tretjo leto. Kdor se tega ne drži, zapade lahko občutni kazni. Največja kazen je pa ta, da si sam pokvari in uniči gozd.

Glibanjova žüpa.

Spisal H. Fraungruber.*)

Pri grajskem Vonči skačejo ljudje sen no ta, tak kak da bi nori bili. Micika kühä bezgovčovo të, Kata greje cote, Nežika pa leti po en frakl slivovce v klet, no mati Orša pa cepečejo po kühnji, kak da bi na vrteli bili.

»Ja kaj pa te je, kaj pa te mate?« — pitajo sosedi.

Kmet Vonč so betežni! »Onti pa ne, se vsi začüdjijo; »kaj pa so napravili?« — Opodne so glibanjovo žüpo jeli, te pa jim je hüdo grtalo; zaj pa že v šampeti ležijo, javčejo no pravijo, da jim po vampi tak ruži no draple, kak da bi kakši ribež požrli.

*) Iz knjige „Neue Ausseer G'schichten“. V omurško narečje predelal Anton Masten. — „Glibanjova žüpa“ = juha iz gob. — „Vonče“ = Janez. — Betežen = bolan.

»Da bi jaz le tote glibanjove župe ne bi jo«, guči Vonč; »naj-brže sem zagifan; jaz sem čuo, da je glibanjov gift najhujši. Au, au, au, kak že me pa reže, — bo morti že padar prišo?»

»Padar je že tū«, se sosedov Joža pri vratih zadere; »saj je prle ne mogu priti«.

Resen, pes že laja no voz po cesti ropoče. — »Oha, fuksa, čakaj, kaj padar dol stopijo!»

»Ke je betežnik?« pita padar no se po hiši ogleduje«. Najnog zapazi v kotu na visokem šampeti z blazinami odetega Vonča, ki mu samo njegovo velko rdeče lice z küfrnatim nosom no z enim okom vün gledi. Vonč je meo samo eno oko; to drugo je negda pri bitji zgübio.

»No, ke pa vam fali, oča?« pita padar.

»To«, se dere Vonč no se po vampi tuče. — »Zagiftali so me z glibanjovo župoj«. — »Onti pa deno ne; kelko pa ste je pojeli?« — »Eh, tak en pintni lonec«. — »Pa je še morti keru drugi tūdi to župo jo?« — »Kak pa te, vsi smo jo jeli, samo drugi so ne betežni gratali, samo jes«.

»Čujete«, se zareži padar, »te pa je tota glibanjova župa ne kriva. No, vzemte mu vroči cigel no cote z vampa dol; bode mu že henjalo«.

»Ja kaj pa bi te bilo«, zarūči Vonč; »ob osmih sem trdi sir no karūzni krūh jo, pa mi je itak nič ne falilo«. — »Kaj, trdi sir ste jeli no karūzni krūh kcoj?«

Nato docepeče gospodinja v hišo, se pred padara postavi no se zadere: »Karuzni krūh je kcoj jo, ja! Kaj pa si vi od nas mislite! Je naš krūh morti ne dober?«

»Nič, celo nič je ne«, guči Vonč, »celo nič je ne drugoga, kak tota glibanjova župa mi je škodila. Ob devetih sem zelje jo, pa mi je tūdi nič ne falilo.« — »Kaj zelje ste jeli?« reče padar. — »Ja«, zaklepeče Orša, »zelje s fažolom je jo no jabočenco je kcoj pio.« — »Čujete, od tega mi je nič«, reče Vonč; »jaz sem meo celo dober napetit, kak sem ob desetih kūhane štrūkle jo.« — Padar se je začüdio no je reko: »Na jabočenco ste kūhane štrūkle jeli?« — »Ja, no še eno holbo vina je gor spio«, reče Orša. — »Ob edenajstih pa sem pojo eno pšenično pogačo no pol hajdinskega krapca«. — »To je pač preveč«, zarūči padar no z obema rokama Vonča po vampi vudre. Zaj pa je začeo Vonč tiho praviti: »Za obed sem jo svinjsko meso, znate, tisto pokajeno s tünke no zelje; potle pa sem en liter pive spio. Nazadnjo pa še sem eno skledo glibanjove župe pojo. Prle mi je celo nič ne falilo, po župi pa se mi je pred očmi zvrtelo no mi je jako hüdo gratalo ...«

»Meni se je tūdi zvrtelo od samega poslušanja«, reče padar. On si svoje očale spuca no se zadere: »Vi ste ne zagiftani; prenasinoli ste se, vi para nekša! To mate en pünfer; notri ga vzamte, toti bode vas že zvarčio. Škatlje pač ne požerte, drgači še vam vamp raznese. Drgoč ite prle k kovači, naj vam gor na vamp obroč potegne, da se vam ne razpoči.«

Padar vzeme klobūk no gre furt, kima z glavo no si misli: paj to je pač bio zajtrk!

Vonč žalostno za jim gleda no zamrmra: »Paj toti padar nič ne razmi; namič zajtrka mi ne vošči. Drugo mi je tak ne škodilo, kak tota sakrbolska glibanjova župa. Mojo življenje jaz takše župe nam več jo ...

Živela nemška šola!

Zakaj? — Poglej tvojega brata: Šel je v svet, kèr so mu v domovini kruh odjedli; kaj bi storil po sveti edino s slovenščino? — Poglej tvojega prijatelja: Prišel je do dobre službe, ker se ni sramoval, da razume i nemški jezik! — Poglej tebe: tvoje gospodarstvo bi že davno propalo, nikdar bi ne napravil iz močvirja paše, iz skale vinograd, iz puščave lepo posestvo, ko bi si ne priučil tistega, kar so spisali in podučevali nemški misleci! Poglej tvoj narod: davno bi bil že slovenski narod izginil iz svetovnega površja, ko bi ne bilo nemške kulture, nemške izobrazbe, nemške industrije, nemške moči in sile... Le psujte nas „nemčurje“, „izdajice“, „odpadnike“, — vi sami bi davno poginili in ponehali, ko bi se na tihem kraju ne učili, kar mi javno zahtevamo! Vi pridigujete vodo in pijete vino! Vi hvalite Boga in ga izdajate, predno je petelin tretjikrat zapèl! Vi se norčujete iz naše zahteve po nemški šoli in vendar bi ne bili niti pastirji, ko bi ne porabili to nemško šolo... Proč, proč s hinavščino! Napihnjena žaba ne prekosi vola v velikosti! Ko bi bila nemška šola res nevarnost za obstoj slovenskega naroda, bi jo vendar priporočali. Zakaj? Kèr mora slovensko ljudstvo brez nemške šole ponehati, izumreti, izkrevaveti na ranah, katere mu prizadevajo lastni „rodoljubi“... In zato, da bi ta kitajski zid podrli, da bi odprli duri svetovni kulturi, da bi pokazali zaničljivo malenkost prvaštva, da bi to ljudstvo rešili propada v celotizmu, — zato gremo naprej, vedno naprej, — in naš klic ob novem letu je: Živela nemška šola!

Domača pijača

narejena iz

Mostin

da izvrstno pijačo in je najboljšo nadomestilo za pristni sadni mošt. „Mostin“ je sestavina naravnih substanc in vsled tega neškodljiv ter vpliva ta pijača za človeka oživljajoče in pospešuje prebavo. **300 l.** te pijače, narejene iz „Mostina“ stane **4 gld. 80 kr.** „Mostin“ se dobi pri

Janezu Posch

špecerijska trgovina „pri belem križu“, MARIBOR,
Koroška ulica 20.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Svari se pred ponaredbami!

Gospodarske drobtinice.

Deset zapovedi sadjerejca.

1. Ne kupi nikdar poškodovano ali ranjeno drevo. — 2. Ne nasa-
di kupljeno drevo v zamazano zemljo ali pri mrazu. — 3. Daj nasa-
jenemu drevju kot varstvo in oporo gladke, ravne kole. — 4. Obreži
krono, dokler jo ne more deblo brez pomoči nositi. — 5. Zemljo okoli
debla drži rahlo in brez plevla; ne rani nikdar deblo ali korenine. —
6. Zasleduj poleti in pozimi drevesove škodljivce, da ti bode nosilo sa-
dove. — 7. Cepi drevo, ako ti prvi sadovi ne dopadejo, brez pomisleka.
8. Gnoji drevje, ako so veliko nosili in naj to tudi v bodoče storijo. —
9. Varuj drevesu prizadete rane; nepokrite drevesne rane so začetek
konca. — 10. Ne odlomi pri žetvi sadja nobene vejice, kajti nobene ne
moreš nadomestiti.

Koliko stelje in soli

potrebuje en komad živine na dan? To je razvidno iz teh številk:

	Stelja za 1 dan		Sol za 1 dan	
Konj	2·2	do 3 kil	10	do 20 gramov
Goveda (suha krma)	2·2	„ 5·6 „	20	„ 50 „
Goveda (zelena krma)	6·5	„ 8 „	—	„
Ovca	0·13	„ 0·3 „	4	„ 8 „
Prašič	2	„ 2·8 „	4	„ 8 „

Čas sesanja.

Naše domače živali sesajo po sledečih številkah:

žrebata	12	do 18 tednov
osli	12	„ 20 „
klalna teleta	3	„ 4 „
druga teleta	8	„ 16 „
jagneta	14	„ 16 „
klalni prašički	3	„ 4 „
plemenski prašički	6	„ 9 „
koze	6	„ 10 „
zajčki domači	8	„ 10 „
psički	4	„ 6 „
mački	4	„ 6 „

Koledarček brejosti.

Srednji čas brejosti traja:

pri kobilah	48 $\frac{1}{2}$	tednov ali 340 dni
„ oslicah	52	„ „ 365 „
„ kravah	40 $\frac{1}{2}$	„ „ 285 „
„ ovcah in kozah skoraj	22	„ „ 152 „
„ svinjah čez	17	„ „ 120 „
„ psicah	9	„ „ 63 „
„ mačkah	8	„ „ 56 „
„ zajklah	4 $\frac{1}{2}$	„ „ 30 „

Seveda so to le srednje številke, kajti čas brejosti menja pri ko-
bilah in kravah za 80 dni, pri ovcah, kozah, svinjah za 15 dni itd.

Koledarček valenja.

Naša domača ptica vali tako-le:

1 kokoš	izvali v	19	do	24	dneh	16	do	18	jajc
1 pura	"	"	26	"	29	"	18	"	24
1 gos	"	"	28	"	33	"	12	"	15
1 raca	"	"	28	"	32	"	15	"	18
1 golobica	"	"	17	"	19	"	2	(letno	6 do 10) jajc.

Umetna gnojila.

Vsak kmet naj poizkusi najboljše sam svoje travnike, polja in vinograde. V splošnem pa naj se porabi približno sledeče množine umetnih gnojil na 1 hektar, to je na $1\frac{3}{4}$ orala: Pri **travniki**h 600 do 800 kil kajnita, 500 do 700 kil Tomaževe moke. — Pri **bolj**ših **travniki**h in ob **spomladnem gnojenju** 150 do 200 kil 40% kalijeve soli, in 500 do 700 kil superfosfata. — Pri **zimskem**u **žitju** 560 do 600 kil kajnita ali 150 do 200 kil 40% kalijeve soli; 400 do 500 kil Tomaževe moke ali superfosfata; 150 do 200 kil čilskega salpetra ali žvepleno-kislega amonijaka. — Pri **ovsu**: 400 do 600 kil kajnita ali 120 do 200 kil 40% kalijeve soli, 300 do 400 kil superfosfata, 150 do 200 kil čilskega salpetra. — Pri **rži**: 500 do 600 kil kajnita ali pa 150 do 200 kil 40% kalijeve soli, 300 do 350 kil superfosfata, 100 do 150 kil žvepleno-kislega amonijaka ali čilskega salpetra. — Pri **detelji**: 500 do 700 kil kajnita ali 150 do 200 kil 40% kalijeve soli; 300 do 400 kil Tomaževe moke ali superfosfata. — Pri **lucerni**: 600 do 700 kil kajnita ali 200 do 220 kil 40% kalijeve soli, 400 do 500 kil Tomaževe moke ali superfosfata. — Pri **krompirju**: 700 do 800 kil kajnita ali 220 do 250 kil 40% kalijeve soli; 300 do 400 kil superfosfata in 150 do 200 kil čilskega salpetra ali žvepleno-kislega amonijaka. — Pri **koruzi**: 500 do 700 kil kajnita ali 150 do 220 kil 40% kalijeve soli; 300 do 400 kil superfosfata ali Tomaževe moke, 250 do 300 kil čilskega salpetra. — Pri **ajdi**: 300 do 400 kil superfosfata, 150 do 200 kil 40% kalijeve soli, 80 do 150 kil čilskega salpetra. — Pri **trtah**: 200 do 300 kil 40% kalijeve soli, 700 do 800 kil Tomaževe moke ali superfosfata 200 do 300 kil čilskega salpetra ali žvepleno-kislega amonijaka. — Marsikatero teh umetnih gnojil je seveda še zelo drago. Ali v koliko se jih porabi, naj se drži teh števil.

Smešnice.

Kovačevi Tona pozvoni v temni zimski noči pri apotekarju. Po dolgem zvonenju pogleda ta v drugem štoku skozi okno in zakriči: „Kaj pa hočeš?“ — „No“, pravi Tona; „kaj pa druga, arcnije bi rad mev.“ — Apotekar pride, seveda zelo jezen, da ga je dvignil ta šment iz tople posteljice, in zareži: „No kaj češ za ene arcnije?“ — Tona: „Tist kok se reče malcbonbon za 10 krajcarjev.“ — Apotekar: „Presneti človek, za tist bi pa juter čas biv, se ne boš še dens poginil.“ — Tona: „Vidite, vidite, gaspud apotekar, tist je pa spet res; bom pa juter pršu; lahko noč vam želim“ . . . In Tona odhaja, apotekar pa se priduša za njim.

*

Hudomušni deček se spenja do ročnika hišnega zvonca, pa ga ne more doseči, ker je premajhen. To vidi stari, prijazni gospod. Hiša je zaprta in gospod misli, da hoče fantek notri. Zato reče dečku: „No, ti fantek bi rad pozvonil, pa si premajhen?“ — „Ja, ja, gospod, pozvonil bi rad“, odgovori mali. — „No, ti bom pa jaz pomagal in za-te pozvonil“, pravi gospod in res pozvoni. Že se čuje, da nekdo k vratam pride. Mali paglavec pa se zareži: „Zdaj pa bejživa, ker nekdo pride . . .“

*

Na Tirolskem je še navada, da ljudje prostega stanu vsacega tičejo, čeprav je višjega stanu. V neki vaški šoli je bil obisk škofa napovedan in učitelj opozarja otroke, da morajo staro navado opustiti ter škofu reči: „vi milostljivi gospod škof.“ Ko pride drugi dan res škof, si ogleda mladino ter vpraša za poizkušnjo nekega fantička: „Ti mali, ali mi znaš povedati, kako se glasi sedma zapoved Božja?“ — Deček se

spominja, kar je gospod učitelj opozarjal, da ne sme škofa tikati in pravi: „Vi gospod milostljivi škof ne smete krasti . . .“

*

Tirolec in Dunajčan se peljeta skupaj po železnici. Navada Dunajčanov je, da se ob vsaki priliki iz Tirolcev norčujejo. Zato vpraša ta Dunajčan: „Čujte, ali je res, da Tirolci šele s 40. letom pamet dobite?“ — „O ja“, odvrne Tirolec, „to je pa res. Stvar je taka: ko postane Tirolec 40 let star, započi nekaj, kakor da bi ustrelil; ako Tirolec to opazi, je dobro; drugače pa ostane takšni bedak, kakor ste vi . . .“

*

Učitelj: „No Tonček, mi moreš povedati koliko je 6×7 ?“

Tonček: „O ja, šest krat sedem je 62.“

Učitelj: „Kdo ti je to povedal?“

Tonček: „Moj oče.“

Učitelj: „Kaj so tvoj oče?“

Tonček: „Natakar v gostilni k slonu.“

*

Tone: „Joj jo, ali se že ču Anza, da so Boltatejovga Pepeta žandarji odgnali?“

Anza: „Kaj pa je naštimo, se pa ni kje stepu spet?“

Tone: „Tist ne, pa sv. Vidu je od sončne ure gvihte vkradu.“

*

Sodnik: Kje ste rojeni?

Obtoženi: Ko, jez?

Sodnik: Vi, ja!

Obtoženi: Jez su doma v Bistrici.

Sodnik: Ste oženjen?

Obtoženi: Ko, jez?

Sodnik: Vi ja, kdo pa drugi?

Obtoženi: Jez su vdovec.

Sodnik: Koliko stari?

Obtoženi: Kdau, jez?

Sodnik: No seveda, ali menda jaz?

Obtoženi: Ja oni bojo po kokih šajstdeset lajt stori...

*

Anza: Al si ži ču, Jura, ko je na Kebli nuvega?

Jura: Ko pa?

Anza: Vejš ta stori Frančok ži osm dnij ležij, fajmošter ga pa ne pustijo pukopat . . .

Jura: A šmejnt, kako pa nej?

Anza: Ja ku pa še nej omaru.

Jura: O ti beštja, le čeki, drukrat bom pa jes tebe za norca pustovu.

Sejmi.

Na Štajerskem.

Kedar pade sejem na nedeljo ali zapovedan praznik, se vrši naslednji dan.

V Celju v soboto po sredpostni nedelji, 21. oktobra in 30. novembra in vsak prvi ponedeljek v mesecu živinski sejem. Sejmarji so štantnine prosti.

V Ptuj u vsako prvo in tretjo sredo v mesecu sejem za živino.

Prosinec ali **januar**: 2. v Št. Jurju ob južni železnici; pond. po sv. treh kraljih pri Novi cerkvi v Šmarju blizu Celja; 4. nedeljo po božiču v Marenbergu; 5. konjski sejem v Konjicah; 11. v Planini; 14. pri Sv. Filipu v Veračah; 17. v Kapeli pri Brežicah in v Pletrovčah; sv. Boštjana dan pri Sv. Andražu (pri Ptujem), v Arnužu pri Sv. Mohorju (Podčetrtkom), v Buče in Vrenskagorce; sv. Neže dan na Teharjih; sv. Vincenca dan v Št. Ilju in v Mozirju; sv. Pavla dan v Gomilnici, v Artišah in v Slovenjem Gradcu; 14. dni pred pustom v Ponikvi; 25. v Studenicah; 29. v Rajhenburgu, v Št. Jurju ob Tabru za živino in blago; 31. v Dobovi.

Svečan ali **februar**: ponedeljek pred svečnico v Vojniku, soboto pred svečnico v Mariboru; svetega Blaža dan pri Sv. Mariji v Jarenini (v Slov. Goricah) in v Trbovljah; ponedeljek po svečnici na Dobrni, v Lipnici; 3. v Št. Jakobu pri Kolbiji in v Vidmu; 5. pri Sv. Petru pod Sv. Gorami; 6. v Gornjem Gradcu; 9. v Pilštanju; 10. v Šent Jurju ob južni železnici, Sv. Valent. d. v Brežicah, Ponikvi, Središču in Žalcu; 14. v Sevnici (na Savi); četrtek pred pustno nedeljo v Šoštanju za živino; pustni ponedeljek v Vidmu; kvat. toreč v Ljutomeru; sv. Julijane dan v Buče in Vrenskagorce; v četrtek po pepelnici živinski sejem v Velenju; 22. pri Sv. Filipu v Veročah ulimske fare na Teharjah; pond. pred sv. Matijem v Braslovcah; sv. Matija dan v Arnužu, Bistrici, Rogatcu, Vildonu, in na Laškem; sv. Marka dan v Lavbeku; 2. soboto v postu v Slov. Gradcu.

Sušec ali **marec**: 1. konjski sejem v Konjicah; na Planini in v Cirkovcah; predpostno sredo v Vitanju; v soboto po sredpostu v Celju; 3. na Vranskem in v Gornji Ponikvi; ponedeljek po predpostni nedelji v Lembergu; 4. v Pletrovčah pri Celju; 8. na Pilštanju; 10. v Št. Jurju ob Tabru za živino, v Kapeli pri Brežicah, v Spod. Polskavi, v Dobu pri Hrastniku in v Kostrivnici; sv. Gregorja dan v Št. Jurju ob južni železn.; 15. v Zdolah, v Soseski, Pleterju; sv. Jederti dan v Mureki, Podčetrtkom, na Rečiči, v Frankolovem za živino; v Trbovljah in v Svečini; pond. po kvatni ned. v postu v Poličanah; 18. pri Novi Štifti (na Ptujski Gori), in v Vidmu; dan po sv. Jožefu pri Sv. Barbari, v St. Jerneju na Tinskem, pri Sv. Barbari v Haložah; sv. Benedikta dan v Rogatcu, Sv. Jederti; 20. v Šmarjah (pri Jelšah); 21. v Pernovu blizu Žalca; sv. Ruperta dan v Spodnji Kostrivnici; 4. in 6. soboto v postu v Slov. Gradcu; na tiho soboto v Podsredi (Hörberg); Marije Device 7 žalosti dan v Bistrici, v Arnužu in Ormužu; dan po Mar. Dev. 7 žalosti v Strasu; dan po Mar. oznanjenju na Teharjih in v Dobovi; pond. pred cvetno nedeljo v Sevnici (na Savi); četrtek pred cvetno nedeljo v Artičah; cvetni ponedeljek v Marnbergu; cvetni petek v Braslovcah in v Lembergu; vel. četrtek pri

Sv. Mariji v Jarenini (v Slov. Goricah), v Konjicah, na Laškem in v Rajhenburgu.

Mali traven ali april: 2. v Dramlji pri Mariji Magdaleni; 4. pri Sv. Primožu (pri Blagovni); vel. pond. v Sevnici (na Dravi); vel. torek pri Sv. Barbari v Vildonu, Podčetrtkom, Šoštanj, v Luči, Muti, pri Novi Štifti (na Ptujski Gori), pri Sv. Duhu v Ločah; sredo po veliki noči v Framu; četrtek po vel. noči pri Novi Cerkvi; beli torek v Ljutomeru; belo soboto v Dobju; ponedeljek po beli nedelji pri Sv. Lenartu (v Slov. Gor.); pri Sv. Mohorju (Podčetrtkom), v Rogatcu, Vojniku; sredo po beli nedelji na Vranskem; 17. v Kapeli pri Brežicah; 20. pri Sv. Tilnu; 23. v Ptuj; svetega Jurja dan v Hočah, v Št. Jurju ob južni železnici, Št. Jurju (v Hrastovcu), v Št. Jurju (v Svični), v Kanižu, na Laškem in v Zdolah v soseski Pleterje; sv. Marka dan v Kostrivnici; 25. v Št. Jurju ob Tabru za živino in blago, v Dobovi, poned. po sv. Jurju v Konjicah in v Dolu pri Hrastniku; 3. poned. po vel. noči pri Sv. Vidu blizu Sv. Eme in Šmarju (blizu Celja); 2. sredo po vel. noči v Sevnici (na Savi); 4. pon. po vel. noči v Ponikvi in v Studenicah; 5. sob. po veliki noči na Hajdini.

Veliki traven ali maj: 1. na Ljubnem in pri Sv. Filipu v Veračah ulimske fare; svetega Filipa dan na Hajdini, pri Sv. Barbari v Halozah, v Lipnici, v Muti, Velenju; o križevem v Podsredi, pri Svetem Roku (pri Ptuj), v Sevnici (na Dravi), pri Sv. Mariji v Jarenini (v Slovenskih goricah); 3. v Loki; 4. v Vidmu; križev ponedeljek v Arnžu, Rogatcu in Velenju; križvo sredo v Braslovčah in Konjicah; svetega Florijana dan v Bistrici, Št. Jurju ob južni železnici, Sv. Lovrencu, Svičini, v Gornjem Gradu in pri Sveti Trojici (v Goričah); v ponedeljek po sv. Florijanu v Brežicah; drugi dan po svetem Florijanu pri Sv. Barbari; drugi pond. v mesecu v Bregu niže Ptuja (za živino); 7. v spod. Kostrivnici; 8. na Polju; sv. Pankr. dan v Lembergu, na Planini, v Slov. Gradcu, v Teharjih; sv. Janeza Nepom. dan v Gornji Sušici, Mureku, Soseski, Vojniku; ponedeljek pred binkošti v Rajhenburgu; 16. na Pilštajnu; 22. v Loki; 24. pri Sv. Filipu v Veračah; sv. Urbana dan v Rogatcu in Vitanju, v Slivnici (okraj Maribor), 28. pri Sv. Trojici (v Gorič) kvatni torek v Ljutomeru; ponedeljek po kvatni nedelji v Št. Jurju ob južni železnici; sredo pred vnebohodom pri Sv. Lorencu (v Slovenskih Goricah); ponedeljek pred binkošti v Olimju, Rajhenburgu, Velenju in v Poličanah; četrtek pred binkošti v Artišah; bink. torek v Središču, pri Sv. Emi, v Radgoni, Luči (Leutschach), Marenbergu in na Laškem; binkoštno soboto v Podsredi (Hörberg); ponedeljek pri sv. Trojici pri sv. Jurju (pod Rifn.); poned. po sv. Rešnjem Telesi v Novi Cerkvi, 10. dan po binkošti na Tinskem; četrtek po sv. Rešnjem Telesu v Loki; 31. na Rečici in v Cirkovcah.

Rožnik ali junij: Četrtek po binkošti. pri Sv. Urbanu, pri Slivnici pri Celju; 4. v Sl. Bistrica za živino; v sredo pred sv. R. Tel. v trgu Lemberg; 6. v Gornji Ponikvi; sv. Primoža dan pri Sv. Primožu (pri Blagovni), na Bregu niže Ptuja (za živino); 7. v Kapeli pri Brežicah; 9. na Pilštajnu; sv. Antona dan v Brežicah, pri Sv. Duhu v Ločah, v Št. Janžu (pri Taberji), v Rogatcu, v Žalcu; sv. Vida dan pri Sv. Barbari, v Kostrivnici, Mozirji, Lembachu pri Planini, pri Sv. Rozaliji in pri Sv. Vidu (blizu Ptuja); 21. v Buče, Vrenskagorce in Šmarju pri Jelšah; 22. v

St. Jurju ob južni železnici, Sevnici (na Savi), Šoštanju; soboto pred Sv. Janezom Krstnikom v Poličanah; kresni dan v Št. Jurju (pod Tabrom). Konjicah, na Laškem, pri Sv. Lenartu (Slov. Gor.), v Podsredi (Hörberg), Žetalih, Strasu in na Ljubnem; sv. Pet. dan v Gomilnici; po sv. Petra dnevu v Olimji, Rajhenbergu in Spod. Polskavi; 30. v Zrečah.

Mali srpan ali julij: Dan obisk. Device Marije pri Novi Štifi (na Ptujski gori), v Pletrovčah, na Tinskem, pri Sv. Tilnu in v Vildonu; 4. v Vidmu; sv. Urha dan v Mariboru, v Vojniku; na Rečici in v Sp. Kostrivnici, pondeljek po sv. Urhu v Lembergu, sv. Kilijana dan pri Sv. Jurju v Svičini; drugi pondeljek na Bregu niže Ptuja (za živino); 10. v Dobovi; 12. v Rogatcu, Šoštanju pri Sv. Marjeti (v Goricah na Planini); 15. v Zdolah v soseski Pleterje; 16. v Dobju; 17. v Muti in pri Svetem Filipu v Veračah; 18. v Velenju živinski sejem; pondeljek po škapulirski nedelji pri Sv. Barbari; 20. v Arnužu in v Vitanju; svete Magdalene dan pri Sv. Magdaleni (v Mariboru), pri Sv. Mohorju (Podčetrtkom) v Vildonu in pri Sv. Urbanu pri Slivnici pri Celju; sv. Jakoba dan v Bistrici, Kozjih, Lipnici, Selih in pri Sv. Urbanu pri Ptujem in v Žalcu; sv. Ane dan v Frauheimu, pri Sv. Križu (pri Ljutomeru), na Tinskem, na Teharjih; pond. po sv. Jakobu v Ormožu; 30. v Kostrivnici; 31. v Konjicah in v Dobu pri Hrastniku.

Veliki srpan ali avgust: Porcijunk. dan pri Sv. Lenartu (v Slov. Gor.); 5. sv. Ožbalta dan v Trbovljah, v Ptuju, v Loki in v Lembergu; sv. Lovrenca dan v Lučah (Leutschach), Brežicah, Podčetrtkom, Radgoni, Slov. Gradcu, pri Sv. Barbari, pri Sv. Mariji v Jarenini, pri Sv. Lorencu (Ptuj, polje) in pri Sv. Lorencu (v Puščavi); 12. pri Sv. Juriju ob južni žel.; sv. Roka dan v Lembahu, Mozirju, Soseski, pri Sv. Roku (pri Ptuju), pri Sv. Trojici (v Goricah), v Sevnici (na Savi); pondeljek po sv. Roku na Pilštajnu; pondeljek pred vel. Šmarnom v Mureku; vel. Šmaren pri Mariji v Jarenine; pondeljek po vel. Šmarnu v Žetalih; poned. in soboto po vel. Šmarnu pri Materi Božji (v Puščavi); pond. po prvi nedelji po velikem Šmarnu v Št. Jakobu pri Kalobji; 17. v Kapeli pri Brežicah in v Šmarju pri Jelšah; sv. Jerneja dan v Arnužu, Bistrici, Rogatcu, Središču, Velenju; dan po Sv. Jerneju na Tinskem; pondeljek po sv. Jerneju v Št. Jerneju; 26. na Ljubnem in v Rajhenbergu, na Bregu niže Ptuja (za živino); sv. Avgušтина dan pri Sv. Trojici (Gorici); 29. v Muti, v Poličanah, Žalcu, pri Sv. Filipu v Veračah in v Zagorju ob Savi; pondeljek po angeljski nedelji v Zrečah; 30. na Hajdini; 31. konjski sejem v Konjicah.

Kimavec ali september: Soboto pred angeljsko nedeljo v Planini; pondeljek po angeljski nedelji pri Sv. Lovrencu v Prežinu; sv. Rozalije dan v Št. Ilju in pri Sv. Rozaliji; 6. pri Sv. Vidu (blizu Ptuja); pondeljek pred mal. Šmarnom v Mozirju; dan pred mal. Šmarnom v Kozjih; pondeljek, četrtek in soboto po malem Šmarnu v Rušah; 7. pri Sv. Petru na Sv. Gori, v Slivnici (okraj Maribor), Sv. Jederti; drugi pondeljek v mesecu na Bregu niže Ptuja (za živino); 13. v Dobovi; v sredo pred sladkim imenom Marije Device v Dobju; 14. v Pletrovčah pri Celju in v Rogatcu in Mancu v kozjanskem komit.; 15. v Zdolah v soseski Pleterje, v pondeljek po nedelji imena Marije Device v Loki, v Št. Janžu (pri Trabrzu) in v Šmarju (blizu Celja); kvatni torek v Ljutomeru; kvatni četrtek na Dobrni; pondeljek po kvatni nedelji v Šent Jurju ob

južni železnici; 17. v Kapeli pri Brežicah; angeljski ponedeljek na Tinskem; ponedeljek pred svetim Matevžem v Braslovčah; svetega Matevža dan v Frauheimu, na Laškem, v Luči in v Podsredi; svetega Ruperta dan v Bistrici, pri Svetem Rupertu, pri Sv. Trojici (v Goricah), v Frankolovem za živino; 27. pri Svetem Urbanu pri Ptuj; svetega Mihaela dan pri Sv. Barbari, pri Svetem Lorencu (Ptujsko polje), v Marenbergu, Mureku, Soštanju, Veržeji, Vildonu in na Pilštanj; ponedeljek po sv. Mihaelu v Arnuzu, v Konjicah in v Dolu pri Hrastniku.

Vinotok ali oktober: Soboto pred rožnensko nedeljo pri Sv. Lorencu (v Slov. Gor.), v Kostivnici; roženv. nedeljo pri Sv. Mariji v Jarenini; ponedeljek po roženv. nedelji pri Sv. Urbanu pri Slivnici pri Celju; soboto po roženv. nedelji v Poličanah; 4. v Artičah v Žalcu; sv. Brigite dan v Lavbeku; 10. v Rajhenburgu; 12. na Teharjih; sv. Terezije dan na Planini; 15. pri Sv. Lovrencu nad Mariborom; 16. pri Svetem Filipu v Veračah; sv. Luka dan v Mozirju, v Podsredi (če je sv. Luka praznik, dan poprej), v Trbovljah, v Vojniku; ponedeljek po svetem Lukežu v Vidmu; soboto po svetem Lukežu v Mariboru; 21. svete Uršule dan v Sevnici (na Savi), pri Svetem Petru pod Sv. Gorami in v Celju; 22. v Dramlji pri Mariji Magdaleni; 24. v Velenju; 25. v Lembergu; 28. v Št. Jurju ob južni železnici, v Bistrici, v Strasu in v Gornjem Gradu.

Listopad ali november: 4. konjski sejem v Konjicah; ponedeljek po vseh svetnikih v Lesični pod Pilštajnom; sv. Lenarta dan v Brežicah, na Rečici, pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, pri Novi Cerkvi, v Sevnici (na Dravi) in pri Sv. Vidu (blizu Ptuja); soboto pred sv. Martinom v Ponikvi; dan pred sv. Martinom v Slov. Gradcu; sv. Martina dan na Laškem, v Marenbergu, pri Sv. Mohorju (Podčetrtkom), v Ormožu in v Lipnici; dan pred sv. Leop. v Gomilici; sv. Leopolda dan v Poličanah, na Vranskem in v Radgoni; svete Elizabete dan v Podsredi (Hörberg) in pri Sv. Jurju ob j. žel.; Marijinega darov dan Podčetrtkom, pri Sv. Barbari v Haložah; 21. v Št. Jurju ob Tabru za živino in blago; pond. pred sv. Katarino v Soštanju za živino; 23. v Slov. Bistrici za živino; 25. sv. Katarine dan v Kanižu, Ptuj, Dobju, Vildonu, Lembergu in v Trbovljah; 30. sv. Andreja dan pri Sv. Andražu (pri Ptuj), v Celju, Rogatcu in Svečini.

Gruden ali december: Sv. Frančiška Ksav. dan na Planini in v Konjicah (z blagom); sv. Barbara dan v Gomilski, na Polju, Šmarju (blizu Celja); 5. v Trbovljah; sv. Miklavža dan v Sevnici (na Savi), na Dobrni, v Lučah (Leutschach) in v Mureku; dan po čist. spoč. Marije Device pri Sv. Lovrencu v Prežinu; 9. v Buče, Vrenskagorce, v Dobovi in pri Sv. Jurju ob južni žel.; kvatni torek v Ljutomeru; 18. v Studenicah in v Žalcu; 19. na Teharjih; sv. Tomaža dan na Laškem, pri Sv. Tomažu (na Dolenskem) soboto pred božičem v Brežicah.

Na Koroškem.

Prosinec ali januar: ponedeljek po sv. 3 kraljih v Pliberku za živino in blago; 11. v Gmintu (vsako kvatno soboto pa živ. sejem); 13. v Beljaku (vsako kvat. sredo pa živinski sejem), v Milštatu in Strasbergi; ponedeljek po 2. nedelji po sv. 3 kraljih v St. Vidu.

Svečan ali februar: 3. v Frižah, v Paterjonu; pustni ponedeljek

v Kutarčah; pepelnično sredo v Oberdravbergu; vsaki ponedeljek v postu živinski sejem v Št. Lenardu; 24. v Zgornji Beli; 25. v Tribingu; 26. v Oberdravbergi.

Sušec ali **marec**: 4. v Milštat in v Špitalu; 10. v Št. Mohorju; 12. v Lavamintu; 13. v Gmintu; pond. po sredp. nedelji v Pliberku za živino in blago; tihi četrtek v Cobercah; 14. v Št. Andreju; 17. v Pusarnici; 20. v Gribeni, vel. petek v Strasbergi; velikonočni ponedeljek v Oberdravbergi; 25. v Št. Lenardu; na sv. Ruperta dan v Velikovcu; 31. v Gradišah; zadnji ponedeljek v Ukvah.

Mali traven ali **april**: 1. v Renvigi; 6. v Trbižu; 23. v Milštat; na sv. Jurja dan v Gutštanju in v Blatogradu.

Veliki traven ali **maj**: 2. v Frišah, v Kaplji, v Redendolu in v Saksenbergi; 3. v Št. And. in v Terzi, v Lavamintu in v Oberdravbergi; pond. po sv. Florijanu v Črni pri Pliberku; 13. pri Sv. Hemi, v Št. Lenardu in Št. Mohorju; pond. po sv. Janezu Nep. v Šmiheiu pri Pliberku; 19. v Celovcu (14 dni); 20. v Zgornjem Mozelu; 26. v Ovspergu (14 dni), na binkoštni torek pa v Podgorjah.

Rožnik ali **junij**: 9. v Paterjonu; ponedeljek po sv. Medardu v Pliberku za živino in blago; 14. v Oberdravbergi; 16. v Traberku in Grajfenbergi; 24. v Gutštanji; 28. v Grajfenbergi; 30. v Pontafelnu.

Mali srpan ali **julij**: 2. v Kaplji; v ned. po sv. Marjeti v Gradišah; na sv. Jakoba dan v Strasberzi; na sv. Ane dan v Kutarčah in v Saksenbergi.

Veliki srpan ali **avgust**: Na sv. Ožbaltu dan v Črni pri Pliberku; 11. v Beljaku, v Št. Lenardu in v Strasbergi; 20. v Frišah; 25. v Lavamintu in v nemškem Pliberku; 28. pa v Št. Andreju.

Kimavec ali **september**: ponedeljek po sv. Egidiju v Pliberku; 9. v Star. Dvoru; prvi ponedeljek po malem Šmarnu v Jezeru (kapelsk. k.) za živino in blago; 14. v Gradišah; 15. v Tribinji; 18. v Renvigi; 22. v Zgor. Beli in v Traberku; 29. v Grajfenbergi, Pusarnici, Redendolu, Rožeci in v Št. Pavlu; v Št. Vidu pri Sv. Mih. sejem 4. ted. t. j. 14 dni pred in 14 dni po sv. Mih.; zadnji pond. v mesecu v Šmihelu pri Pliberku in v Ukvah.

Vinotok ali **oktober**: 4. v Trbižu; 13. v Ovšberku in Cobercah; 16. v Pontafu in Trbižu; v Doberli vasi v ponedeljek pred sv. Lukom, ako ne pade na ponedeljek; 18. v Gutštanji, Šv. Hemi in Milštat; 20. v Blatogradu in Gmintu; 21. v Kutarčah in v Črni pri Pliberku; 27. v Celovcu; 28. v Frišah, Kaplji, Št. Lenardu, Št. Mohorju in v Saksenbergi.

Listopad ali **november**: 8. v Malborgetu; 10. v Starem Dvoru, v Oberdravbergi in v Paterjonu; 11. v Zgor. Beli in Šmartnu pri Beljaku; ponedeljek po sv. Lenardu v Pliberku; 18. v Star. Dvoru; 24. v Oberdravbergi; 25. v Grajfenbergi; ponedeljek po sv. Katarini v Cobercah; 28. v Oberdravbergi.

Gruden ali **december**: 1. v Št. Andreju; na sv. Miklavža dan v Strasbergi in v Velikovcu; 17. v Milštat; kvat. ponedeljek (v adventu) v Paternjonu in 27. v Lavamintu.

Poštnine, brzajavi in koleki.

V naslednem prinašamo glavne določbe glede pošte in njenih pristojbin, gledè telegramov in kolekov. Črka „g“ pomeni pri temu „gram“, črka „kg“ pomeni kilogram, črka „km“ kilometer (1000 m), črka „K“ krono in črka „v“ vinar.

V kateri kraj:	Pisma in trgovski papirji			Dopisnice		Tiskovine 1)		Muštri blaga		Rekomandirano Povratni list Vprašanje Povzetje Poštni nalog	Ekspres													
	Teža	frankirano	nefrankirano	navadne	z odgovorom	Teža	Porto	Teža	porto															
												g	h	h	h	h	g	h	g	h				
Avstro-Ogrska Bozna in Hercegov. Lichtenstein Lokalni promet	— 20 —250 — 20 —250	10 20 10 20	20 40 20 40	5	10	— 50 51—100 101—250 251—500 501—1000	3 5 10 20 30	—250 —350	10 20	25	30													
Sandžak Novibazar	po 15	25	50			10	20					po 50	5	po 50	5 ²⁾	25	—							
Nemčija	— 20 —250	10 20	20 30			5	10					— 50 51—100 101—250 251—500 501—1000	3 5 10 20 30	—250 —350	10 20	25	30							
	Črnagora	po 15	10									20	5					10	po 50	5	po 50	5 ²⁾	25	30
	Švica	po 20	25									50	10					20	po 50 ³⁾	5	p.50 ²⁾	5 ²⁾	25 ⁴⁾	30
	Srbija	po 15	15	30	10			20	po 50	5	po 50	5	25					30						
	Svetovna pošta ⁵⁾	po 15 ²⁾	25	50	10			20	po 50 ⁴⁾	5	p.50 ³⁾	5 ²⁾	25 ⁶⁾					—						

¹⁾ V zavojih 75×10 cm; drugače 45 cm velikost. — ²⁾ Najmanje 10 h. —

³⁾ V vse dežele sveta (razven Nemčije, Lichtenstein, Črnagora in Srbija). — ⁴⁾ Teža do 2 kg. — ⁵⁾ Velikost 30×20×10 cm; zavoji 30×15 cm. Trgovski papirji za vsakih 50 g 5 h, najmanje 25 h. Velikost kakor tiskovine. Tiskovine do 2 kg, trgovski papirji do 300 g teže. — ⁶⁾ Samo v dežele, ki so v poštni zveze.

Poštno povzetje (Nachnahme). Pošiljatve s poštnim povzetjem se pošiljejo lahko v vse kraje Avstro-Ogrske in to z uradnim spremljevalnim listom (Begleit-adresse), ki košta 12 h. Za te pošiljatve se ima poleg poštne še plačati: za povzetje do 24 K se plača 12 h, za vsakih nadaljnjih 4 K pa 2 h več. — Tudi pisma se lahko s povzetjem pošlje. Frankira se jih kot rekomandirana pisma.

Bozna-Hercegovina. Za denarna pisma in blago se plača do 500 g = 60 h, do 5 kg = 80 h. Za pošiljatve z označeno vrednostjo do 100 K = 11 h, do 600 K = 22 h, za vsakih nadaljnjih 300 K = 11 h.

Žarifa poštnih nakaznic u vinarjih.

V	pošlje se lahko K	do 20 K	do 100 K	do 300 K	do 600 K	do 1000 K
Avstro-Ogrska	1000	10	20	40	60	100
Bosna-Hercegovina Novibazar, Črnagora Srbija	1000	do 40 K 20	30	60	90	150
Nemčija Turčija, Luksenburg	1000	do 40 K = 20 h, nadalje za vsakih 20 K še 10 h več				
Severna Amerika Anglija in kolonije	500	Za vsakih 25 K se plaća 25 h.				
Drugo inozemstvo	500 1000					

Žarife denarnih pisem u vinarjih.

Pristojbine za težu in vrednost 250 g.

Avstro-Ogrska in Nemčija					Bozna-Hercegovina	
K	Po naznanilu		Šteto		Do vred- nosti K	h
	1. cona	2., 6. cona	1. cona	2.—6. con.		
	do 10	čez 10	do 10	čez 10		
	milj.		milj.			
1 milja je 7½ km.						
Avstro-Ogrska			Samo za Avstrijo in Ogrsko			
100	30	54	čez 1000 K		100	71
Avstro-Ogrska						
300	36	60			300	77
600	36	60			600	82
900	42	66			900	93
1200	48	72	60	84	1200	104
1500	54	78	69	93	1500	115
1800	60	84	78	102	1800	126
2100	66	90	87	111	2100	137
2400	72	96	96	120	2400	148
2700	78	102	105	129	2700	159
3000	84	108	114	138	3000	170
za vsakih 300 K	več 6	več 6	več 9	več 9	za vsakih 300 K	več 11

Tarifa vozne pošte v vinarjih.

Avstro-Ogrska in Nemčija

Pristojbine za težo							Vrednostna pristojbina	
Do inkl. kg	1. cona 10	2. cona 20	3. cona 50	4. cona 100	5. cona 150	6. cona čez 150	Do vrednosti K	h
	milji							
5	30	60	60	60	60	60	100	6 ¹⁾
6	36	72	84	96	108	120	600	12
7	42	84	108	132	156	180	900	18
8	48	96	132	168	204	240	1200	24
9	54	108	156	204	252	300	1500	30
10	60	120	180	240	300	360	1800	36
11	66	132	204	276	348	420	2100	42
12	72	144	228	312	396	480	2400	48
13	78	156	252	348	444	540	2700	54
14	84	168	276	384	492	600	3000	60
15	90	180	300	420	540	660	3300	66

¹⁾ Velja le za Avstro-Ogrsko.

Telegrami.

V Avstro Ogrsko, Bozno-Hercegovino, Lichtenstein in Nemčijo za vsako besedo 6 h; beseda sme obsegati 15 črk ali 5 števil; najmanje se plača za telegram 60 h. — Kdor brzojavi, plača ob enem lahko pristojbino za telegrafni odgovor.

Inozemstvo: Za vsako besedo (15 črk ali 5 števil) se plača: v Belgijo 19 h, Bulgarija 6 h, Danska 21 h, Francoska 16 h, Grška 19 h, Anglija 26 h, Italija 16 h, Črnagora 8 h, Nizozemska 16 h, Norveška 32 h, Portugal 33 h, Rumunija 8 h, Rusija 24 h, Švica 8 h, Švedija 24 h, Srbija 8 h, Španija 28 h, Turčija 38 h.

Seznamek

sejmov z žrebetami, konjami, govedo in svinjami v Ptuj.

Sejmi s konji in govedo.	Svinjski sejmi.
Dnè 2., 22. januarja	Dnè 2., 8., 15., 22., 29. januar
» 5., 19. februarja	» 5., 12., 19., 26. februar
» 4., 18. marca	» 4., 11., 18., 24. marc
» 1., 23.*) aprila	» 1., 8., 15., 22., 29. april
» 6., 20. maja	» 6., 13., 20., 27. maj
» 3., 17. junija	» 3., 10., 17., 24. junij
» 1., 15. julija	» 1., 8., 15., 22., 29. julij
» 5.,*) 19. avgusta	» 4., 12., 19., 26. avgust
» 2., 16. septembra	» 2., 9., 16., 23., 30. septembra
» 7., 21. oktobra	» 7., 14., 21., 28. oktobra
» 4., 25.*) novembra	» 4., 11., 18., 24. novembra
» 2., 16. decembra	» 2., 9., 16., 23., 30. decembra

Sejmi z žrebetami: Dnè 7. in 21. okt., 4. in 25. nov., 2. in 16. dec.

*) To dan se vršijo tudi letni in lesni sejmi.

Tarifa za koleke (štampeljne).

I. Za menice (Wechsel)				II. Za pravne stvari, potrdila itd.				III. Za pogodbe itd.			
Za Avstro-Ogrsko				Za Avstro-Ogrsko				Za Avstro-Ogrsko			
Čez	do	Pristojbine		Čez	do	Pristojbine		Čez	do	Pristojbine	
		K	h			K	h			K	h
— K	150 K	—	10	— K	— 40	—	14	— K	20 K	—	14
150	300	—	20	40	80	—	26	20	40	—	26
300	600	—	40	80	120	—	38	40	60	—	38
600	900	—	60	120	200	—	64	60	100	—	64
900	1200	—	80	200	400	1	26	100	200	1	26
1200	1500	1	—	400	600	1	88	200	300	1	88
1500	1800	1	20	600	800	2	50	300	400	2	50
1800	2100	1	40	800	1600	5	—	400	800	5	—
2100	2400	1	60	1600	2400	7	50	800	1200	7	50
2400	2700	1	80	2400	3200	10	—	1200	1600	10	—
2700	3000	2	—	3200	4000	12	50	1600	2000	12	50
3000	6000	4	—	4000	4800	15	—	2000	2400	15	—
6000	9000	6	—	4800	6400	20	—	2400	3200	20	—
9000	12000	8	—	6400	8000	25	—	3200	4000	25	—
12000	15000	10	—	8000	9600	30	—	4000	4800	30	—
15000	18000	12	—	9600	11200	35	—	4800	5600	35	—
18000	21000	14	—	11200	12800	40	—	5600	6400	40	—
21000	24000	16	—	12800	14400	45	—	6400	7200	45	—
24000	27000	18	—	14400	16000	50	—	7200	8000	50	—
in tako dalje za vsakih 3000 K za 2 K več.				Čez 16000 K za vsakih 800 K več 2 K 50 h.				Za vsakih 400 K čez 8000 K za 2 K 50 h več			

Trgovski računi in potrdila so do 20 K prosti koleka; od 20 K do 100 K se plača 2 h, čez 100 K pa 10 h koleka.

Male vesti.

Opozarjamo svoje čislane čitatelje na inzerate 1. fabrike ur v Brüxu **Hanns Konrad**, c. in kr. dvorni liferant v Brüxu štev. 1727 (Češko) in priporočamo nakup blaga te firme, katerega dobrota je dokazana z podelitvijo zlatih in srebrnih razstavnih medalj ter ces. orla. Ta firma, ki ima pri nas, kakor v inozemstvu zaslužen renomé, razpošilja le prave, od c. kr. urada puncirane zlate in srebrne ure in garantira pismeno za čisto vsebino zlata ter srebra ter za dobro, zanesljivo kolesje. Bogato ilustrovani glavni katalog se pošlje vsakomur po zahtevi zastonj in franko. (Glej inzerat.)

Redki jubilej. Lani je praznovala v obče dobro znana firma **B. Fragner** v Pragi 50 letnico svojega obstoja kot posestnica najstarejše, v 14. stoletji osnovane apoteke „schwarzer Adler“ v Pragi, Kleinseite. — Gotovo redka, pomenljiva slavnost! Zgodovina te čez 500 let stare apoteke je zanimiva, ali omeniti zamoremo le par stvari! L. 1848 je spadala nekemu Bartholomäusu. L. 1592 dobil je takratni posestnik M. Prattsosky naslov „Cesarjevega Veličanstva telesni apoteker.“ Od tega časa sem se je odlikovalo skoraj vse posestnike z naslovom „Kraljevi češki dvorni apoteker.“ L. 1695 je kupil hišo neki Münzenrieder, ki je apoteko preselil v hišo štev. 205, kjer je ostala do l. 1899. Lokali apoteke so okinčani z diplomom cesarice Marije Terezije na lastnika M. Sallaba od 29. oktobra 1763, v katerem je bil ta imenovan „kraljevemu češkemu dvornemu apotekerju.“ Pred 50. leti je prišla apoteka v posest B. Fragnerja, od katere jo je podelil njegov sin in današnji lastnik dr. Karl Fragner. Odkar je apoteka v posesti te družine, postaja vedno boljša; njeni izdelki so povsod znani. Vedno bolj se vpeljuje „Dr. Rosa Balsam“ pri boleznih v želodcu in „Prager Haussalbe“ pri ranah. Omenimo tudi „Thymomei Scillae“ proti kašlju in vsa druga sredstva. Ali tudi vsa druga lekarniška sredstva se dobi v tej imenitni apoteki **B. Fragner**, c. in k. dvorni liferant v Pragi, Kleinseite 284.

Apotekarja A. Thierry „Balsam“ in „Zentifolien-Zugsalbe“. Opozarjamo svoje čitatelje na ta izborna sredstva. Ta dva nedosežena sredstva se ne pokvarita, temveč postaneta temvrednejša, čimbolj stara sta. Tudi jima ne škodujeta ne mraz ne vročina. Vedno prinašata uspeh in pomoč. Ali ponaredbe, ki se jih kričeče ponuja, se ne sme nikdar rabiti. V vsaki družini naj bi imeli na razpolago ta sredstva. Kjer ju ni dobiti zanesljivo in pravo, tam naj se naroči naravnost na naslov: **A. Thierry, apoteka pri angelj-varuhu v Pregradi pri Rogaški Slatini.**

Največja hiša sveta (41 nadstropij). V „Downtownu“, to je v onem delu mesta Novi York, v katerem se nahajajo največje hiše, t. zv. „Wolkenkratzer“, sezidalo se je pr. kr. poslopje, ki se dviga nad vsemi drugimi poslopji mesta. To je hiša firme **Singer & Comp.**, akcijske družbe za šivalne stroje, katera ima svoje zaloge v vseh večjih krajih sveta. Doslej je ta hiša dospela do 41. nadstropja. Ali dozida se še 6 nadstropni stolp; tako bode merila hiša 612 čevljev. Zemljišča v N. Yorku stanejo kvadratni čevljev 700 dolarjev; zato so poslopja vedno bolj stolpov podobna. Singerjevo poslopje tehta 36.000 Tons (vsak ton ima 2200 funtov). Poslopje leži na 80 jeklenih temeljih. Hiša ima 16 liftov in 15.000 svetilk. Singerjevo poslopje je koštalo 1.500.000 dolarjev (vsak dolar je 5 kron). Znamenita je hiša in znamenita je firma, ki je danes pač najpomembnejša v stroki šivalnih strojev.

V Ptuj je občeznana poštena tvrdka **brata Slawitsch**, katero moramo prav toplo priporočati. Ta tvrdka je prevzela tudi trgovino od gg. Sadnik & Kraker (filijalko) v Feršovi hiši in jo pelje zdaj pod imenom **L. F. Slawitsch & Heller**. Tudi to filijalko je toplo priporočati. Stara hiša, stara rečnost in glavno je tej firmi, da si pridobi brez razlike pri vsakem zaupanju.

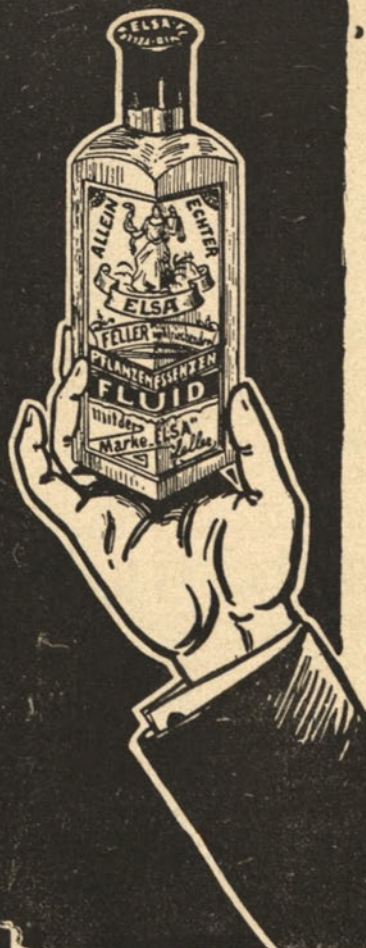
E. V. Feller, dvorni lekarnar v Stubici št. 574 na Hrvaškem spade med one svetovnoznane firme, katerih produkti ne potrebujejo kričeče reklame, ker se sami priporočajo. Tudi mi priporočamo „Elsafluid“, „Elsa-kroglice“, zagorjanske prsno tekočino, prašek proti mrčesu itd. (Glej inzerate.)

Vsebina.

	Stran
Koledar:	
Leto 1908	3
Deželni patroni	3
Cesarska rodbina	4
Avstro-ogrske deželne barve	5
Vladarji v Evropi	5
Kalendarij	6
Pripovedni in podučni del:	
Uvodne besede	31
Kmet spomni se, da je glavni steber tvojega gospodarstva travnik	32
Venezia, pesni	35
Najhitrejši živali	36
Zmaj ali „lindwurm“	36
Jamstvo za napake pri kupljeni živini	38
Rudarska, pesen	39
Vojska in pijančevanje	39
„Proč od Avstrije“	40
„Za vse todle dauber staji“	41
Povesti od cesarja Jožefa	42
Kako je čebelariti v panjih s premakljivim delom	43
Kaj šumi gozdni potok	47
Ave Marija, pesen	49
Koliko tobaka se porabi	51
Mala Ančka, povest	51
Poharska, pesen	52
Življenje na deželi in v mestu, povest	54
O vinogradništvu	59
Testament Gospoda Jezu Kristi	60
Kratka mesečna navodila za čebelarje	61
Njegov sodnik, povest	63
Ruska grozovlada	65
Raba gozdne stelje	67
Glibanjova župa	67
Živela nemška šola	69
Gospodarske drobtinice	69
Smešnice	72
Sejmi na Štajerskem in Koroškem	74
Poštnine, brzjavi in koleki	79
Male vesti	83
Inzerati	85

Pokažemo tukaj izvrstni Fellerjev rastlinski izvlečni fluid s zn. „Elsafluid“, ki upliva, kakor smo se sami prepričali, ozdravljajoče, preganja bolečine, osveži, okrepeča muskulaturo, kite, premaga slabost udov, in upliva proti vnetju. Tudi odstrani gihtične, revmatične, nervozne bolezni, bodenje v strani, bolečine v glavi, zobeh, hrbtu in križu, t. zv. Hexenschuss, utrujenost, slabost oči, migreno, — oživlja in čini krepkega, prepreči veliko bolezni, ki se jih dobi po prepihu ali prehlajenju, kakor kašelj, hripavost, nahod, bolečine vratu. Pravo je le, ako nosi vsaka steklenica ime „Feller“. Dobi se pri izdelovaltelju, dvorni apoteker E. V. Feller v Stubici štev. 574, na Hrvaškem. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic franko 5 K, 24 malih ali 12 dvojnih steklenic 8 K 60 h in 48 malih ali 24 dvojnih steklenic 16 K franko.

Ne čitajte ta inzerat

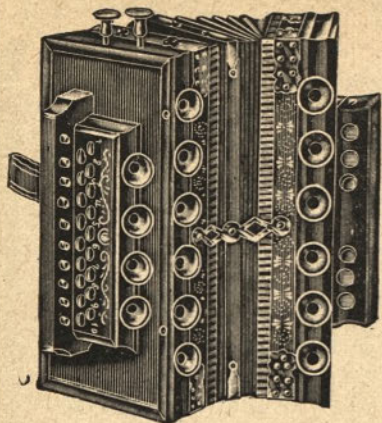

in imeli bodete sami škodo! Hočemo vam namreč tukaj povedati, da porabi tisočero ljudi s posebnim uspehom Fellerjeve odvajalne Rabarbara kroglice z. m. „Elsa-kroglice“ proti bolečinah v želodcu, ako teži želodec,

slabosti, kovčanju, napenjanju, zapiranju, proti raznemu motenju prebavljanja in nervoznim položajem. — 6 skatuljic 4 K franko in 12 skatuljic 7 K 60 h. Pazite na ponaredbe in naslovite natančno na

E. V. Feller, dvorni lekarnar v Stubici, štev. 574, Hrvaška.

8 dni na ogled

glasom določb mojega cenika, torej brez rizike za naročitelja, pošljem po povzetju mojo „Volksfreund-Harmoniko“ st. 663 $\frac{1}{2}$, da prepričam vsakega o njeni solidnosti. Ta harmonika ima gar. nezlomljiva spiralna peresa ne samo za taste, marveč tudi za base in klapne za zrak, nadalje 10 tastov, 2 registra, dvojno „štimano“, 50 glasov iz mesinga, 3 vrste trompet, mahagoni-politirano, črne lajšte, barvane borte, obkovan z nikelnom. dvojni meh, ogli s kovino zavarovani, „cualter“. Velikost 31×15 cm in košta komad K 8.—. Zastonj k vsaki harmoniki šola za samouk. Manjše, cenejše harmonike, da se nauči igranja, zlasti za otroke po K 2-50, 3-20, 3-80, 5-20, 5-80. Finejše harmonike po 8-50, 9-50, 11.—, 12.—, 13-50, 14-20

so razvidne iz mojega kataloge. Na mojih harmonikah ni colninskih izdatkov, ker je vse češko delo. Ni rizika! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošlje po povzetju c. in k. dvorni liferant **Hanns Konrad**, trgovina glasbenega blaga v Brüxu šte. 1727 (Češko).

Glavni cenik z 3000 podobami vsakemu zastonj in franko.

Zahtevajte zastonj

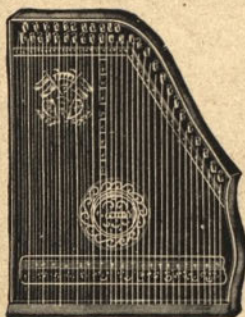
in franko moj veliki glavni cenik z nad 3000 podobami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur, glazbenih instrumentov, blaga iz jekla in usnja itd. kakor vse vrste solidnega zlatega in srebrnega blaga po originalnih fabričnih cenah.

Nikel-rementoar-ure K 3.—. Zist. Roskopf-patent ura K 4.—. Švic. orig. zist. Roskopf-patent K 5-50. Reg. nikelnasta »Adler-Roskopf« anker rem. K 7.—. Goldin rementoar ura, »Luna«-kolesje, dvojni mantelj K 8-50. Srebrna rementoar ura »Gloria«-kolesje, odprta K 8-40. Ista, dvojni mantelj K 12-50. Sreb. franc. veriga z „springringom“ 15 gr. težka K 2-80. Anker kov. tula rem. ura dvojni mantelj »Luna«-kolesje K 10-50. Budilnica K 2-90. Kuhinjska ura K 3.—.

Švarzvaldovka K 2-80. Ura kukavica K 8-50. Za vsako uro 3 letna pismena garancija. Ni rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Prva fabrika ur v Brüxu

Hanns Konrad, c. in kr. dvorni liferant v Brüxu šte. 1727 (Češko).

„Columbia“ kitare-citre

se nauči vsakdo takoj brez poduka prinese veselje in srečo v vsako družino. Te citre so 49×35 cm. velike, imajo 41 strun, 4 akordnih skupin in se igra s podložnimi notami od vsakega takoj. Več kot 100.000 že v rabi. Samo direktno po moji firmi. Cene: Col. s šolo in vsemi potrebščinami K 11.—, listi not komad 20 h. Akordne citre vseh vrst komad K 3-50, 4.—, 6.—, 7.—, 8.— in naprej. Ni rizika! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošlje po povzetju

c. in k. dvorni liferant

HANNES KONRAD,

trgovina glasbenega blaga v Brüxu šte. 1727 (Češko).

Glavni cenik z nad 3000 podobami vsakemu na zahtevo zastonj in franko.

JOSEF ORNIG

parna pekarija, prodaja kruha,
prodaja soli in premoga

v PTUJU

(nasproti novega magistrata)

priporoča se

== cenjenemu občinstvu najtopleje. ==

Jakob Matzun

v PTUJU

priporoča

iz svojih **fabrik za cegle** v Ragoznici in Zg. Pristovi

najboljše vrste cegle (opeke)

(Strangfalzziegel, Patent Steinbrück), prešane strešne »falc«-cegle,
strešne »flah«-cegle, »firstne« in stenske cegle, rore (Drainröhren)

nadalje od svojega skladišča **v Ptuj**

premog (Kohle), cementne rore, apno, portlandcement
in vse druge potrebščine za zgradbe.

== **Reelno in poceni!** ==

Kompletno le K 5.—.

Nedoseženo praktična in cena

je moja najfinejša

garnitura za raziranje.

Lepo polirani leseni kosten, se zapre, razirno zrcalo, ki se da prestaviti, obsega vse predmete za raziranje. 1. Dobra britev št. 8701, paše za vsako brado, fino votlo brušena in gotova za rabo. 2. Dobri jermen za brušenje. 3. 1 doza mase (Schärfmasse). 4. 1 doza najboljšega mila za raziranje. 5. 1 zaniklani piskerček za raziranje. 6. Čepič za raziranje. Vse skupaj le K 5.—. Ista garnitura, ali britev z varstveno pripravo za nevajene (ranjenje nemogoče) z navodilom K 7.—. Britev z varstveno pripravo sama K 350. Stev. 8762. Milo za raziranje, čisto fino, najboljša vrsta, lahke pene, štedilno v rabi in prijetno za kožo v lepi plehnati dozi K —40. Stev. 8769. Piskerček in čepič za raziranje, prvi in ročnik zadnjega fino zaniklano, v lepem kartonu K 120. Jermen za brušenje, 20 cm. dolg. K 120. Mašina za rezanje las, gotova za rabo I-a kvaliteta K 6.—.

Garancija: Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! — Pošlje po povzetju ali denar naprej

c. in k. dvorni liferant

HANNS KONRAD

razp. hiša v Brüxu šte. 1727 (Češko).

Glavni cenik z 3000 podobami vsakemu zastojn in franko.

Prima orodje za žagico (Laubsäge).

Izdelovanje del z malo žagico (Laubsäge) je podučljivo in lepo za mlade in stare v prostih urah.

Štev. 9307. Prima orodje za žagico na močnem kartonu z orodji i načrt, kompl. K 350. Štev. 9308 isto, 10 orodij in načrt K 580. Štev. 9306. Cena garniture, 4 orodij in načrt K 180. Čemur se ne dopade, denar nazaj! Večja izbira teh orodij (Laubsäge u. Kerbholz) v mojem glavnem katalogu, ki se pošlje po zahtevi vsakomur zastojn in franko.

c. in k. dvorni liferant

Hanns Konrad,

razpošilna hiša v Brüx šte. 1727

(Böhmen).

Trgovina solidnih pemskih

inštrumentov za godbo

po najnižjih fabriških cenah. Naravnost na viru kupiš najbolje!

Glasom mojih določb nima naročitelj rizike, ker je izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Šolarske gosle brez loka že za K 480, 550, 6—, 680, 760, 860, 960, 11—, 1250. Koncertne vijoline po K 14—, 17—, 2050, 24—. Orhester-vijoline močne v tonu K 28—, 32—, 36—, 40—. Solo-vijoline K 50—, 60—, 80—, 120—, 160—; loki k temu po K —80, 1—, 140, 180, 2—, 240, 280, 380 in naprej. Piccolo in flavte v solidni izpeljavi po K —90, 180, 250, 350, 480 in naprej. Klarineti najfinejši po K 9—, 11—, 12—, 14—. Pošlje po povzetju ali naprej

pošiljati

c. in k. dvorni liferant **Hanns Konrad**
trgovina z godbenimi inštrumenti v Brüxu št. 1727 (Češko).

Glavni katalog z nad 3000 podobami po zahtevi zastojn in franko.

Radinska

zdravstvena voda

se rabi

pri boleznih v mehurju in ledicah, pri gihtu,
pri želodčnih in katarhaličnih boleznih.

Opetovano zdravniško toplo priporočano.

Izvrstna

== **dijetična pijača,** ==

zlasti mešana z mladim kislim vinom.

Priporoča se najtopleje

glavna zaloga v Radincih
na Sp. Štajerskem.

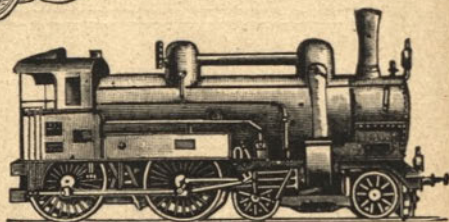
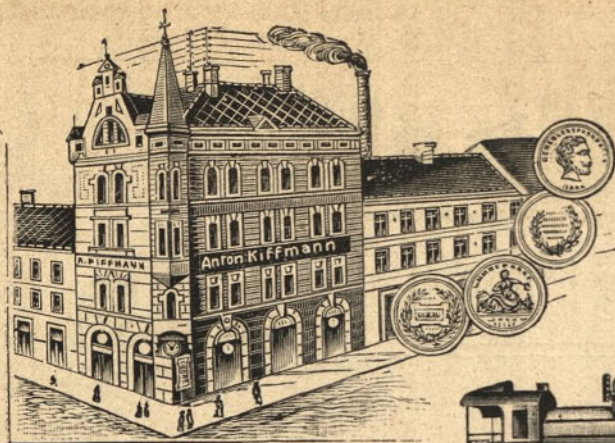
Zaloga za **ptujski okraj:**

Brata Slawitsch, Ptuj.

Špecialist za
le boljše ure
zlato in srebrno blago.

Liferant

železniških
ur.

Zahtevajte moj

krasni cenik

čez 1000 slik

dobi brezplačno, franko.

Srebrne ure	gold.	3.50
S 3 srebrnimi mantelji	„	5.50
Pravi tula-dvojni mantelj	„	8.50
Plošče jeklene ure	„	3.50
Amerik. zlati duble	„	5.—
Goldin - Roskopf - ure	„	2.—
Nikel - Roskopf - ure	„	1.50
Pravi Roskopf - patent	„	3.50
Prava Omega, preciz. ura	„	8.50
Srebrna Schaffhauser p. ura	„	18.50
14 kar. zlata ura za dame	„	9.50
14 kar. zlata ura za gosp.	„	20.—
Srebrne pancer-veržice	„	1.—
14 kar. zlate veržice	„	10.—
14 kar. zlati prstani	„	2.—
Ure na pendelj od	„	5.40
Ure za kuhinje	„	1.20
Ure-budilnice (Wecker)	„	1.20
Ura budiln., se sveti ponoči	„	1.50
Z dvojnimi zvoncem	„	1.75

Garancija 3 leta!

Za nepravo denar nazaj!

A. KIFFMANN

v Mariboru na Dravi št. 121.

urar, največja fabrika za ure.

Zaloga srebrnega in zlatega blaga.

Razpošiljatev v vse dežele!

Krščanska tvrška!

Alois Mir

v PTUJU

o o o na Štajerskem o o o

trgovina za razpošiljanje

štajerske perutnine, jajc,
divjačine, sadja, zelenjave,
čebule, krompirja, orehov,
kostanjev, frišnih in suhih
jedilnih gob, potočnih ra-
kov, vina itd.

Tudi se dajo stvari primerni sklepi in
sveti pri kupovanju ali prodaji

hiš in posestev

pod prav ugodnimi pogoji.

FRANZ KUKOWEZ

stavbinski in mašinski
ključar, izdelovanje mlinov
za grozdje

v PTUJU

== Färbergasse 9 ==

priporoča se za vsa v njegovo stroko
spadajoča dela, katera izvršuje strogo
reelno, solidno in po najnižji
ceni.

Zastopstvo in prodaja

biciklov „Regent“

in

„Moto-Sacoché“-koles.

M. Gspaltl

dela iz zlata in srebra, optik
in trgovina z urami

v PTUJU

(Wegschaidterova hiša)

se priporoča

za nova dela vseh vrst in popravila
na

zlatem in srebrnem
blagu, optičnih pred-
metih, urah, gravira-
nje, pozlačenje in po-
srebreenje,

ki se jih izgotovi v lastni delavnici.

Solidno delo

== in najnižje cene.

Viktor

Kodella

mizarstvo za stavbe in
pohištvo

v PTUJU

(Steinmetzgasse)

se priporoča

za vsa v njegovo stroko spadajoča

mizarska dela, ki jih izvrši

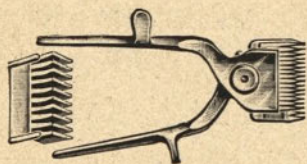
pošteno, solidno in

== po najnižji ceni!

Plača se samo!

8 dni na poizkušnjo pošljem mojo fino. zaniklano **prima Solinger mašino za rezanje las** glasoma določb mojega cenika **brez rizike** za naročitelja, da prepričam vsakogar o **nedoseženi solidnosti** iste. Moja mašina za rezanje las štev. 9150 je iz I-a **Solinger-jekla** fino zaniklana, 36 zobov, 2 „Aufschiebkämme“, za 3 vrst rezanja za dolgost las 3, 7 in 10 mm. z dvojno šravbo, varstveno pripravo in rezervnim peresom, v finem kartonu z navodilom da zamore vsakdo, tudi nevaženi, takoj lase striči, **komplet K 6—**, v II kval. **K 5-50**. Ta mašina se plača sama, zlasti v družinah z otroci, kajti troške se dobi že v 1/4 leta nazaj. **Mašine za rezanje brade** v le I-a kval. zaniklana, reže 1 mm. **K 5—**. **Konjske ali pasje škarje**, neobhodno potrebne za posestnike konj in

psov **K 5-50**.

Prave Solinger britve

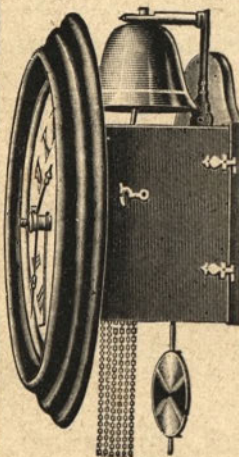
za vsako mojo britev prevzamem polno garancijo ker so vse kovane iz najboljšega angleškega jekla in z roko brušene, najbolj ostre, gotove za rabo.

Štev. 8701 črno pol. ročnik 1/4 votlo bruš. v etuiju **K 1-70**. Štev. 8702 črno pol. ročnik 1/2 votlo bruš. v etuiju **K 2-20**. Štev. 8706 črno pol. ročnik 3/4 votlo bruš. v etuiju **K 2-80**. Štev. 8710 črno pol. ročnik 1/1 votlo bruš. v etuiju **K 3-50**.

Največja izbira v britvah, jermenih, kamenih piskercih, mašin za rez. las itd. dobite v mojem glavnem ceniku z nad 3000 podobami, ki ga dobi na zahtevo vsakdo zastonj in franko

c. in k. dvorni liferant Hanns Konrad v Brüxu št. 1727 (Češko).

Budilnica s stolpovim zvonjenjem

I-a kvaliteta, 30 urno, pol in urno kolesje, ki bije in budilnica z **glasnim zvoncec**, gladko pol. okroglo okvirje, 30 cm. skozi, cifernica vložena s steklom, kompletna, 3 zlato brončiranih otežev, 3 letna pism. garancija

samo K 6-60 samo

s ponoči svetlo cifernico **K 7-20**. — **Ni rizika! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!** — Pošlje po povzetju ali na prej-plačilu

Prva fabrika ur v Brüxu

Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant v Brüxu št. 1727 (Češko).

Bogato ilustr. glavni cenik z nad 3000 podobami dobi na zahtevo vsakdo zastonj in franko.

Najboljše budilnice (Wecker)

registrovana znamka „**Adler-Roskopf-Alarm**“ se dobi le pri moji **tvrdki**. Z 1 zvoncec, jekleni anker in „**Absteller**“ **K 3-80**. Z cifernico, ki se po noči sveti **K 4-20**. Z 2 zvoncoma, jekleni anker in „**Absteller**“ **K 4-40**. Z cifernico, ki se po noči sveti **K 4-80**. Konkurenčna budil. **K 2-90**. Z cifernico ki se ponoči sveti **K 3-30**. 3 leta pismeno garancijo! Ako ne dopade, denar nazaj! Pošlje po povzetju

prva fabrika ur v Brüxu

Hanns Konrad c. i kr. dvor. lif. Brūx št. 1727.

Zahtevajte moj glavni cenik, ki ima čez 3000 slik zastonj in poštne prosto.

3 letna pismena garancija.

Brez konkurence v tej kvaliteti.

5 KRON

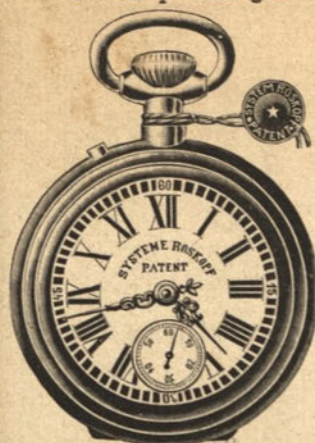
Moja prava Švicarski sistem Roskopf patent anker-
rementoar-ura

z masivnim, solidnim, antimagnetičnim, „anker“-ko-
lesjem, prava emajlna eifernica (ni papir!) ohištvo iz
nikla in z varstveno ploombo, šarnirni pokrov, idoča 36
ur (ni 12 urna ura), okinčani, pozlačeni kazalci natan-
ko regulirana, 3 letna pismena garancija komad K 5—,
3 kom. K 14—, s sekundnim kazalcem K 6—, 3 kom.
K 17—. V pravem srebrnem ohišju brez sek. kazalca
K 11—, 3 kom. K 31—. Z sek. kazalcem K 13-50,
3 kom. K 38—.

Ni rizika. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!

Pošlje po povzetju ali naprej plačilu

prva fabrika ur v Brüxu

Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant v Brüxu štev. 1727 (Češko).

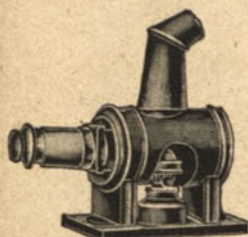
Odlikovan z c. kr. avstr. orlom in zlat. ter sreb. razst. medajlami in tisočerimi pri-
znanjevalnih pismem iz vseh delov sveta. Osnovana 1887.

Glavni ceniki z nad 3000 podobami se pošljejo na zahtevo zastonj in franko.

Primerna darila za dečke!

Male cene

mašine na para

za kurjavo s špiritom, stoječe, z mesingovim ci-
lindrom, šravbo za vodo, 21 cm. visoka, kom-
pletna s špiritno lampo v kartonu K 1-50. Večje
in finejše mašine po K 2-80, 3-80, 4—, 6—, 7—,
9-50 in naprej.

Laterna magika

črno lakirana, z niklastim objektivom in
3 opt. linze, lampe na petrolej komplet
6 slik 3 cm. široka K 4.—

12 " 3 1/2 " " K 5-50

12 " 4 " " K 7-50

12 " 5 " " K 11-50

Naravnost dobite od

c. in kr. dvornega liferanta

HANNS KONRAD

razpošilna hiša Brüx 1727 (Češko).

Bogato ilustrovani glavni cenik z nad 3000 slikami
po zahtevi vsakomur zastonj in poštne prosto.

Najlepši okrasek za vsako sobo

je moja dobro idoča Jockele-ura

lepo šniclano ohištvo, zanesljivo dobro kolesje, 3 letna pismena
garancija, beli, im. koščeni kazalci in ciframi, 18 cm. visoka, kom-
pletna, zlatobroncirani oteži (gewichte), izredno cena, samo K 2-80.
Vsako leto se razpošlje od mene več kot 50.000 ur v najboljšo
zadovoljnost p. t. kupcev. To v Avstriji edino stoječe število je
najboljši dokaz o solidnosti moje trgovine. Vsaka, tudi najmanjša
naročba, se najsolidneje efektuira. Razpošilja po povzetju I. fabrika
ur v Brüxu

Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant v Brüxu št. 1727 (Češko).

Bogato ilustrovani glavni ceniki z nad 3000 podobami se pošljejo
na zahtevo zastonj in brezplačno.

Brata Slawitsch v Ptuj

priporočata

svojo zalogo različnega blaga i. s.:

 Kratko, galanterijsko, štrikano blago, obutala, perilo.

„Styria“-bicikli po K 140, 160, 200,
240.

Reithofer-
cevi po
4—12 K.

Šivalni stroji (Nähmaschinen)

zistem „Singer“ po K 60, 70, 80;

„Ringschiff“ K 120, 140, 160. — „Central Bobbin“ K 120,
160; „Hove“ K 90, 100; „Minerva“ K 120, 150, 180; kakor
tudi vse dele za šivalne stroje.

Vozičke za otroke

po 12, 16, 20, 24, 30 K.

Za **čevljarje** fini žamet in **lastin** ter vse potrebne reči.
Za **šivilje** in **krojače** vse potrebščine za obleke (Zugehör).
Za **vinogradnike** izvrstni **gumi** za **cepljenje** trsja
(Rebengummi) itd.

Vse na **debelo in drobno** po znani **nizki** in **pošteni**
ceni. — Tudi pismenim naročbam se **točno in pošteno**
ustreže.

Ne vpijte!

Ne delajte nemira! Tako se misli marsikateri pametni čitatelj, ako čita lažnive cirkulare, svarila, napačne vesti, katere se mu vsili. Svarila razposlati in neumno z zasledovanjem in kaznijo kupcu ali naprej-prodajalcu pretiti, ni potrebno, ako prične občinstvo nekaj tako ljubiti, kakor prava hišna sredstva, ki se jih dobi od dvornega lekarnarja **E. V. Feller** v Stubici šte. 574. (Hrvaška). Kdor je poizkusil enkrat te preparate, varuje se v lastnem interesu brez svarila pred ponaredbami in velikanske naročbe teh priljubljenih preparatov omogočijo tako nizko ceno, da košta n. pr.

Mi smo zadovoljni

ker ne kašljamo, ker nismo hripavi in nahodni, ker nas ne muči ne nočni pot, ne pomanjkanje sape, bolečine prs, bodenje v strani, odkar rabimo **žagorjansko prsno tekočino proti kašlju** (Syrupus pectoralis), ki odstrane slin, bolečine in vnetje. — 2 steklenici franko 5 K. Pristno le pri **E. V. Feller** v Stubici šte. 574. na Hrvaškem.

Flašter za kurja očesa

ki pomaga hitro brez bolečin 1 K.
Štift proti migreni pri hudem glavobolu
80 vinarjev.

pravi BALSAM i tucat

2 kroni in ne 5 kron. — Za 5 K se dobi franko 2 tuceta, ako se prav naslovi na **E. V. Feller** v Stubici šte. 574, Hrvaško.

Vi ste nezadovoljni

kadar prične sitnost z muhami. Zapomnite si torej, da izginе vsako mrčesje, kakor muhe, stenice, bolhe, uši, ščurki, molji sploh vsako neprijetno mrčesje takoj iz vaših kuhinj, stanovanj, vrtov in hlevov, ako poizkusite

Fellerjev pravi prašek proti mrčesju

z. zn. »Elsa«. 5 velikanskih doz franko vsepovsod 5 K, 1 doza z drugimi 1 K. Dobi se pri **E. V. Feller**, v Stubici šte. 574, Hrvaško.

Želodec

je vir velikih bolezni. Ne zanemarjajte tedaj bolečin v želodcu, motenje prebavljanja, krče, zapiranje, mrzlično, nervozno stanje, pomanjkanje apetita itd. Vsakdo hvali

močno švedsko tinkturo (Tinctura svedica)

ki se ji pravi tudi „**Lebens-essenz**“ ali „**Balsam**“ in ki prepreči marsikatero bolezen, ker čisti, odstrani bolečine in okrepča. 3 velike steklenice franko 5 kron, 12 malih steklenic franko 3 kron. Dobi se 2 tuceta (in ne samo 1 tucat) pravega balzama za 5 kron. Ali pišite natanko na

E. V. Feller,

dvorni lekarnar

v STUBICI

šte. 574, na Hrvaškem.

o o o o Najtopleje se priporoča o o o o

staroznana

gostilna **Hans Straschill**

na Bregu pri Ptujju.

Izborna vina in pivo, 🍃 🍃 🍃

🍃 🍃 🍃 dobra hrana, — hlevi.

===== **Točna postrežba.** =====

Kdor je bil enkrat v tej gostilni, □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □ ta pride tudi večkrat!

F. C. SCHWAB

posestnik mlinov in trgovec s špecerijo, materijalom in barvami
pri „zlati krogli“ v PTUJU

priporoča

svoje priznano dobro blago kakor: ržena, pšenična, polentna
in ajdova moka — ječmen vseh vrst — grah, leča, kaša,
oves — razna krma kakor krmna moka iz pšenice, rži,
koruze, koruza krma za kokoši

👉 vse po najnižji ceni. 👈

===== **Stara in nova vina** =====

iz lastnih goric in najboljše vrste!

Beli in rdeči vinski jesih! — Amerikansko rezno trsje
na debelo in drobno, cepljena jaboljka za jesensko in
pomladno sadenje!

Dobro! * Ceno! * Pošteno!

Glavna zaloga in mala razprodaja tobaka in smodk.
Zavarovalno zastopstvo na ogenj in življenje

Josef Kasimir v Ptuj

trgovina s špecerijo, materijalom, barvnim blagom,
skladišče pive

bratov Reininghaus v Gradcu

priporoča tudi redilno **apno za svinje** in redilni **prašek za konje, kislo vodo** itd.

— Postrežba solidna in natančna. —

o o o o o o o **Cene nizke.** o o o o o o o

Jožef Kollenz v PTUJU

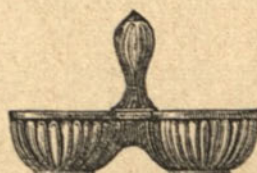
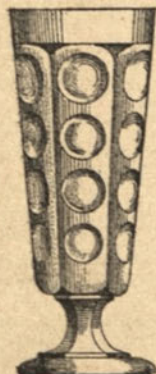
(gledališko poslopje)

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega
blaga iz stekla, porcelana in kame-
nine, zrcala in svetilke. Tudi devam po
najnižjih cenah **okna v okvir** in preskrbim
okna pri novih hišah.

**Ejdstvo po deželi! Nikjer
ne najdete tako nizkih cen!**

Postrežba točna in skrbna!

Prodaja solidna!

Johan Koss

trgovec v Celju

□ □ □ □ **na kolodvorskem prostoru** □ □ □ □

največja nova trgovina posebno za kmete

priporoča

svojo bogato zalogo vsakovrstnega blaga po

 zelo nizkih cenah

na primer :

Prav lepo volneno in svilno blago, vence in šopke za neveste.

Svilne robce iz najboljše ameriške svile, ki se ne lomijo.

Štrikane, suknjene, volnene in vsakovrstne nove vrste robcev.

Atlase, satene, cajge, barhent, blaudruk od firbarja. Belo platno zelo močno za perila in prtiče.

Prtiče (plahte) iz domačega platna po f 1-30.

Predpasnike, bluse, srajce za ženske in otroke.

Jopce (Ueberjacken) po 5, 6, 7, 8, 9, 10 do gold. 20.—.

Kragne in haveloke za ženske in moške.

Gotove obleke za moške in fante iz štofa in cajga.

Srajce bele, pisane in štrikane, lepe kravate.

Sukno in cajg, tkanino in laneno blago.

Obutalo vsake sorte za ženske, moške in otroke.

Vozičke za otroke po 6, 7, 8, 9, 10 do f 30.—.

Nagrobne vence in trakove z napisom.

Postrežba zelo solidna.

 Cena in izbira brez konkurence!

Konfekcijska in modna trgovina

Max Wegschaidner

   v P T U J U

priporoča

zadnje novosti:

v konfekciji za dame in dekleta, originalnih angleških štofih za kostume, modnih štofih za bluze, najfinejše blago za dame, Couchmann - kamgarnovih štofih, pravobarvnih franc. batistih, atlasovih satinih, angleških cefirih, pikejih, lewantines itd. Najnovejši dessini v pralnih flanelih, flanelovih konic iz Islanda, Hymalaja in Veloura, žametih za bluze.

Najboljše in najnovejše v

perilu za gospode, kravatah, „hosenträgerjih“, rokavice, „strumpfbänderjih“, dežniki itd., šofi za površnike, belo blago, robci, servijete, prti in brisalnice itd. **Samo prvi fabrikati**

kožuhovine (Pelzwaren)

Krasni židani in voljneni echarpes, prti itd. tepihi za salon, pokrivala za postelj in mizo, preproge, draperije, linolej, parketi z voskom, kocni za postelj itd. itd.

 Potrebščine za neveste in hotêle
se proda **hitro in najceneje.**

Konci (Reste) čudežno ceni!

Haveloki in vremenski plašči (Wetterkragen). Obleke za neveste, venci, rože, trakovi. Gotove bluze, otroške obleke, spodnja krila!

!! Nikdo ne zamudi priti !!

 Usak dan pridejo novosti!

 Solidna postržba!

*** Največja izbira!**

*** Priznano najboljšo blago!**

 Oglejte si izloge!

 Gotove cene!

C. k.

privileg.

vzajemna

zavarovalna proti po ognju povzročeni škodi

(Wechselseitige Brandschaden-Versicherungs-Anstalt)

v Gradcu

prevzame zavarovanja:

1. Proti škodi, ki jo povzroči požar ali strela, parna ali plinska razstrelba, nadalje gašenje, podiranje, izpraznjenje na stanovalnih in gospodarskih poslopijih, fabrikah, mašinah, orodju, perilu, pohištvu, obleki, skladišču blaga, poljskemu, gospodarskemu, živinskemu orodju, poljskih in travniških pridelkah vseh vrst.

2. Proti škodi, ki jo povzroči ogenj ali druga nesreča, na zrcalnemu steklu (Spiegelgläser).

Zavarovalne predloge

sprejema ravnateljstvo v Gradcu v lastni hiši

Herrengasse Nr. 18.20.

kakor tudi vsi distriktni komisarijati; tam se tudi radovoljno daje vsa potrebna pojasnila!

W. Blanke v Ptuj

glavni trg šte. 6, nasproti nemški cerkvi.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem, šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

Č. kr. zaloga šolskih knjig

in zaloga kvart.

Vsaki čas velika zaloga vseh **šolskih knjig** v najnovejši izdaji, kakor tudi **trgovskih vpisovalnih knjig** za trgovce, vseh **pisalnih in šolskih potreščin**, **pisank in risank**, **pisanege papirja** v vseh barvah, **pisalnega papirja in papirja za pisma** v mapah in kasetah, prav po ceni; **zavitkov**, **papirnatih orečic**, **papirja za zavijanje** itd., najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Velika zaloga **svilnega papirja**

v najlepših barvah, po najnižjih cenah istotako **listja in vejic**, sploh vseh potreščin za izdelovanje **umetnih cvetlic** in zaloga **okrasov in nakitov za rakve (truge)** itd. itd.

Na debelo in na drobno.

Zaloga vseh tiskovin

za slavne **župnijske urade**, **šolska vodstva**, **obč. predstojništva** itd. v dvojnem jeziku in vseh vrst **kancelijskih potreščin** po najnižjih cenah.

Izdelujejo se po ceni in hitro: **trgovske tiskovine** za trgovce in obrtnike in sicer: **pisma**, **zavitki** z natisom **trrdk**, **računi**, **vizitnice**, **naslovne karte**, **pečatne znamke** za steklenice in pisemske zaklepe, **štambilje** iz kavčuka in kovine.

Najbogatejša zaloga **katoliških** od skofijstva potrjenih

molitvenikov

v jako lepem vezanju po raznih cenah.

Vsakovrstna knjigovezna dela

izvršijo se v lastni knjigoveznici jako solidno in po najnižjih cenah.

Pripovedne knjige

v zabavo in pouk z lepo ozaljšanimi platnicami v veliki izbiri. — Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katere se v zalogi ne nahaja, se nemudoma priskrbi.

Ravnokar je došla:

Graška nemška pratika à 7 kr. — **Slovenska pratika** à 10 kr. in 12 kr., **Družinska pratika** à 12 kr. Za prodajalce mnogo ceneje.

Razglednice

v najfinejši svetlotiskovni **iroršitvi** razpošilja zgoraj zabilježeni že za gl. 12 do 15, najfinejši tisk z barvami gl. 20 do 25 in sicer 1000 komadov. Za izvršitev razglednic treba je vposlati samo dobro fotografijo. Razglednice se tiskajo po zahtevi v nemškem ali pa tudi v slovenskem jeziku.

Dopisnice

s cvetlicami. s voščilom: **k godu**, **k novem letu**, **k božiču**, **k veliki noči**, **binčoštam** itd. jako fino in lepo izdelane, **sortirane** veljajo do 2 gl. in sicer 100 komadov.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah **veliki popust**, ter prosim za prav mnogoštevilna naročila.

CONRAD LORBER

trgovec v Sp. Dravogradu
(Unter-Drauburg)

priporoča

svojo veliko zalogo vsakovrstnega

špecerijskega,
manufakturnega,
železnega blaga,
gotovih

moških oblek,

vozičkov in **igrač** za otroke,
živinske **redilne moke** in
drugega različnega blaga **po**
najnižji ceni in izvrstni
postrežbi.

EDUARD RASTEIGER

v PTUJU

umetni ključavničar za orodje, stroje,
— zgradbe in vage —

dela za merosodni urad, izdelovanje
vag vsake mere, uteži (Gewicht).

Prevzame vsakovrstno

popravilo strojev,

zlasti tudi popravilo

vodnjakov, izdelovanje vodo-
vodov, grobnih in drugih
okrižjev (Gitter), strelovod,
okrižnih vrat itd.

Mnogostevilna spričevala dobrega dela!

Posebno pri strojih, vodnjakih, vagah.

— **Cena zmerna!** —

Postrežba solidna in natančna!

Jajca

kupuje po najvišji ceni

ANDREAS SUPPANZ

nakupovalec jajc

v PTUJU

v Rossmanovi hiši blizu
posojilnice

in Središču

v Dečkovi hiši.

HANS WOUK

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanah

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato
zalogo izbornega **špecerijskega blaga,**
kakor **fine parne moke,** vinberle, ci-
bebe, kave, masti, jedilno olje, petro-
lej itd. kakor tudi zalogo manufak-
turnega blaga,

štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske
pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna **natura vina**
en gros in dobro pravo **žganje**
en gros in en detail.

Alois Muchitsch
PETTU
 MANUFACTUR-WAREN-
 LAGER
 SPARKASSE-PLATZ

ALOIS MUCHITSCH
 trgovina z manufakturnim blagom v PTUJU (Sparkasseplatz).

Največja zaloga vsakovrstnega manufakturne blaga, posebno zimske robe, volnatih štofov, izvrstnega tirolskega lodna za moške in ženske obleke, največja izbira barhentov v vsaki barvi in krasnih muštrih za ženske. Posebno fine volnato spletene in tkane ogrinjače (Umhängtücher). Različno svilnato blago itd.

Opozarjam, da naročujem le od odličnih tovarov le solidno, izbrano blago. Kdor je prijatelj svojemu denarju in kupi pri meni le enkrat, ta mi ostane zvest.

Le najboljše blago! Cene nizke! Vzorci brezplačno! Poštnim naročbam ustrežem pošteno!

Po takem
izvesku se
poznajo
skladišča,

v katerih
se prodajajo
Singer-jevi
šivalni stroji.

!! POZOR !!

Vse od drugih prodaj šivalnih stro-
jev pod imenom „Singer“ ponu-
jani stroji narejeni so po enemu naših
starejših zistemov, ki zaostaja daleč za
našemu zistemu družinskih strojev
in to:

v sestavi, trpežnosti ===
=== **kakor trajanju.**

Singer Comp.

delniška družba za šivalne stroje

Ptuj, glavni trg, štev. 1.

Svarilo! Pred nakupom, naročanju in posebno zopetni prodaji ponaredb, ničvrednih drugih surogatov, podobnih tvarin njihovih edinih pravih, postavno varovanih preparatov. Glasom kazenskega zakonika §§. 23. in 25. pride vsakdo, ki naroči, nakupi, pelje ali posebno prodaja drugi, ne iz moje fabrike izhajajoči, torej ne moji, z zeleno nunsko varstveno znamko označeni „**Thierry balsam**“, kakor tudi druge ponaredbe moje edine prave »Centifoliensalbe« in njihovih drugih preparatov, v nevarnost, da se kazensko in brezobzirno zasleduje in kaznuje do K 4000— globe ali zapora do 1 leta. Ravnotako z naročenjem, nakupom ali prodajo postavno nedovoljenih, kričevo vsiljenih, zdrugimi imeni označenih surogatov, ki se jih daje v promet le v svrhu izkoriščanja občinstva.

Ta dva domača sredstva sta znana in priljubljena kot najboljša.

Apotekar A. Thierry-jev Balsam v obče znan in vsestransko priznan.

Vpliva pri slabem prebavljenju in posledicami, kakor **kovčanju**, pečenju v želodcu, **napienjanju**, **zapiranju**, **preveliki kislini**, čutu **prenapolnjenja**, **želodčnem krču**, **pomanjkanju apetita**, **kataru** itd. **Vpliva proti krču in bolečinam, kašlju, slinami in čisti**. Tudi služi zunanjo in čisti rane ter odstrani bolečine. — Najmanje razpošilja 12 malih ali 6 velikih flakonov K 5.—, **60 malih ali 30 velikih K 18.—**.

Pazite na edino postavno dovoljeno zeleno nunsko varstveno marko „**Ich dien**“. **Edino prava!** — Ponaredbe te marke in **razprodaja** drugih postavno nedovoljenih in za promet neopravičenih balzamov se kazensko zasleduje.

Lekarnar Adolf Thierry,

apoteka pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogški Slatini.

SCHUTZENGE-APOTHEKE

Ad. A. THIERRY in Pregrada

Apotekar A. Thierry-jeva prava „centifolien“-zdravilna žayba

Najmočnejša zdravilna žayba, ki vpliva temeljito proti vnetju. Vpliva tako proti bolečinam in na hitro zdravljenje, ker čisti in omehča. Neobhodno potrebna za turiste, kolesarje in jezdece. Se priporoča topla pri kurjih ocesih, žuljih, zmazlenju in otrjenju kože vseh vrst.

Najmanje se pošlje po pošti 2 piskerca K 3:60 franco.

Pri direktni naročbi naslovite: **Naj sprejme apoteka angeljvaruha A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.**

Apotekar A. Thierry „Balsam“ in „Centifoliensalbe“. Ta dva v svoji nedosežena sredstva se nikdar ne pokvarita, temveč postajata temvrednejša in boljša, čimbolj sta stara. Tudi ju ne pokvari ne mraz ne vročina in se zamoreta razpošiljati pri vsakem vremenu. Vedno prinašata uspeh in pomoč. Seveda se **ne sme nikdar porabiti druge ponaredbe ali sredstva, ki niso nič vredna in ki se jih kričevo priporoča** ter za katere se brez namena **denar ven vrže**. Držite se raje vedno ta dva staroznana, realna, cena, zanesljiva, absolutno neškodljiva, svetovnoznana sredstva, ki naj bi v vsaki družini za vsak slučaj. Kjer se ju ne dobi prave z vsemi znaki pristnosti, tam naj se ju najavnost naroči pri **apoteki angeljvaruha Adolf Thierry v Pregradi** pri Rogški Slatini. Avstr.

Pred porabo!

Apotekar A. Thierry pravi angleška pomada za varstvo kože in milo iz boraksa

absolutno prosto od vseh škodljivih in prepovedanih snovij. Najboljše sredstvo proti nečistostim kože vseh vrst. Odstrani pege in vse drugo (Pikeln, Wimmerln, Mitesser, Ausschläge, Pusteln, Blüten,) in dela obrazno kožo ter roke čiste in fine. **Piskerček z 1 milom franko 4 K.**

Po porabi 6 piskerčkov in mil!

Apotekar A. Thierry pravi angleški lasni „Restorer“ (Tannochinin-pomada)

absolutno prosto škodljivih ali prepovedanih snovi. Obrani prehitro izpadanje in osivljenje glavnih in bradnih las, pospeši rast in onemogoči šupne. — **1 piskerček franko 4 kron.** — Mnogoštevilni atesti so v originalu na razpogo. — Adresira se na apotekar **Thierry Adolf, tovarna balzamov v Pregradi pri Rogški Slatini.**

Dobi se vse v večjih lekarnah.

Pravo, nepokvarjeno za steklenice primerno

naturno vino

novο belo in rdeče 100 l. gold. 20.—
staro „ „ „ 100l. „ 28.—

Za dejstvo, da je vino pravo, dajem vsako garancijo, ker pustim vsa vina pred nakupom oblastveno preiskati.

Prava 50% slivovka gold. 60.—
„ 50% tropinovec „ 55.—
Pravi vinski jesih „ 15.—

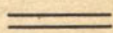
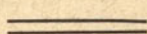
JOS. KRAVAGNA,
PTUJ na Sp. Štajerskem.

Izletniki pozor!

Priporočamo obče znano

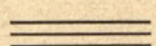
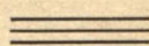
Gostilno „**MAJBERG**“

□ □ pri **PTUJU.** □ □

Tam se dobi imenitna
vina iz lastnih
 vinogradov.

Nikdo ne zamudi, posetiti
to pošteno gostilno!

Brata Slawitsch

 PTUJU.

V naši filijalki, to je v
trgovini z mešanim blagom
pri ptujskem mostu (Wagplatz)

se dobi:

pravo domače platno za plahte (rjuhe) in obleko, manu-
fakturno blago in sešite hlače ter srajce, vse špecerijsko
blago, izvrstna moka, pravi domači špeh in mast, zelhano
meso, paprikovi špeh itd.

Kdor pri nas le enkrat kupi, ta nam ostane
zvest, kajti postrežba in cena sta pošteni! To naj
vsakomur zadostuje!

L.F. Slawitsch & Heller

▼ PTUJU,

trgovina z manufakturnim blagom

priporoča

robo za **moške** in **ženske obleke**,

lepe **garniture** za postelje in mize (Bettgarnituren),
zastore za okna (Fenstervorhänge), **servijete**,
namizne prte (Tischtuch).

Tudi opozarjamo **mlinarje**, da se pri nas dobijo
vse vrste

paitlni

(Müllerbeuteln)

iz volne in svile.

Kdor to želi, naj ustmeno ali pismeno naroči in
to natanko, da se ne pripeti pomota.

Najuljudneje vabimo slavno občinstvo, da nas
obišče in zagotovimo, da je blago imenitno,

cena poštena in postrežba izborna.

Načelo nam je : **vsakomur pošteno, dobro
in po nizki ceni!**

Pri vratnem kašlju otrok in odraslih zapišejo gg. zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

zdravniško priporočeno izredno re-
dilno okrepečevalno sredstvo

KEFIR

se posvod lahko in brez neprijet-
nosti pripravi z

dr. Fragnerjevo granulirano
Kefirzakovsko.

Ena doza za 12 steklenic 1 K 20 h,
za 60 steklenic 5 K. Po pošti franco.
60 h več.

Izdeltovanje in glavna zaloga **B. FRAGNER, apoteka** c. k. dvorni liferant **Praga,**
št. 284. vogel Neruda-cesto.

Vzdržanje zdravega želodca

obstoji v glavnem v vzdržanju, povspe-
sevanju in urejenju prebavljanja ter
odstranjenju neprijetnega zapiranja.
Priznato dobro domače sredstvo, ki
obstoji iz izbranih najbolje vplivajočih
zdravilnih rastlin, ki povspešuje apetit,
prebavljanje in odpeljanje ter odstrani
znane posledice **nervoznosti, napačne**
dijete, prehlajenja, zapiranja, kakor
napenjanja, pečenja v želodcu, preobilo
razvijanje kisline in krčevite bolečine
— je **DR. ROSA BALSAM** za želodec
iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Cela doza 70 h, $\frac{1}{2}$ doze 50 h. Po pošti
proti naprej-pošiljati denarja 3 K 16 h
se odpošljejo 4 doze za 7 K pa 10 doz
franko na vse postaje Avstro-ogrske
monarhije.

**Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo
poleg stoječo postavno deponirano
varstveno marko!**

Glavna zaloga:

Apoteka B. Fragner, c. in kr. dvorni liferant „zum schwarzen Adler“

Praga, Kleinseite št. 284.

Poštna razpošiljatev vsak dan. Zaloge v apotekah Avstro-Ogrske.

kot. sredstvo, ki odstrani slino, olajša
krčeviti kašelj in odstrani težko di-
hanje. Stoteri zdravniki so že prese-
netljivi vpliv Thymomela pri oslov-
skem kašlju in drugih vrstah krče-
vitega kašlja izpoznali:

Ena steklenica 2 K 20 h.

Po pošti franco. pri naprej-pošiljati K290

3 steklenice „ „ „ „ 7—

10 steklenic „ „ „ „ 20—

Zaloge v vseh večjih lekarnah.

RANE

vseh vrst naj se skrbno pred umaza-
nostjo varuje, kajti s to zadnjo postane
lahko najmanjša rana težka in se težko
ozdravi. Že 40 let sem se porabi z us-
pehom omehkujočo vlačilno zavbo,
imenovano „PRAGER SALBE“ kot za-
nesljivo obvezno sredstvo. Ona varuje
rane, zmanjša vnetje in bolečine, vpliva
hladilno in pospeši zdravljenje rane.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

1 cela steklenica 2 K, pol steklenice
1 K. Po pošti proti naprej-pošiljati
K 1-50 se pošlje 1 malo, za K 2-80 pa
1 veliko, za K 4-70 pa 2 veliki, za
K 8— 4 velike, za K 22— 14 velike
steklenice franko na vse postaje Avstro-
ogrske monarhije.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

    P T U J

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu računu
štev. 808.051
pri c. kr. poštno-
hranilničnem uradu.

**Mestni
denarni
zavod.**

Giro konto

pri podružnici avstro-ogrske banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s strankami
ob delavnikih od
8—12 ure.

Občevanje z avstro-
ogersko banko.

Priporoča se

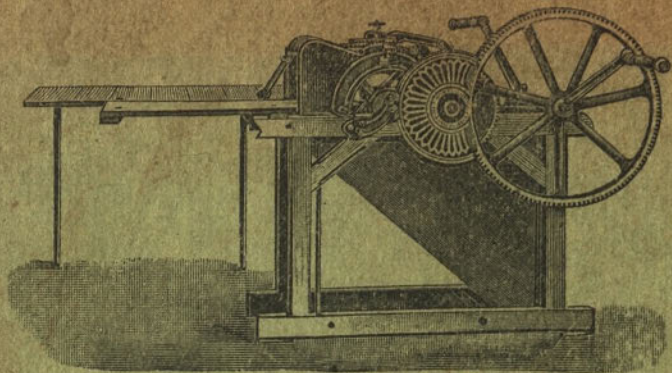
glede vsakega med hranilnične
 zadeve spadajočega posredovanja,

istotako tudi za

 posredovanje vsakršnega posla z avstro-ogrsko banko.

 Strankam se med uradnimi urami rado-
voljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in
po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

J. STRASCHILL-ev zet
V. Leposcha
v Ptuju

priporoča

svojo bogato zalogo v dolgem železu,
 traversah, strešni papi, zacinkanih
 plehah, vse vrste kmetijskih mašin,
 Portland- in Roman - cement, ambose,
 kakor razno orodje, kuhinjske potreb-
 ščine itd. nadalje vsakovrstnega

• **špecerijskega blaga** •
 parne moke, fine vrste kave, vse vrste
 južnega sadja.

Vse v velikem in
 malem po najnižji
 ceni!

Photogr. Kunst- u. Vergrößerungsanstalt

J. R. Wagner

Marburg a. D., ausschließlich Burggasse 4.

Bestellschein Nr. 4967

Es wird gebeten, den Bestellschein bei jeder Zahlung sowie beim Abholen der Bilder mitzubringen.

Anzahlung

R

Salow

Garantiere für erstklassige Arbeiten in allen modernen Verfahren.
„Beleuchtungseffekte“ :: Studienbilder :: Lebensgroße Portraits
Spezial-Atelier für Kinderbilder :: Kunstlichtaufnahmen bei Nacht
(letztere bei vorheriger Anmeldung) im Atelier sowie im Hause des
:: Bestellers. ::

Geschäftsstunden täglich von 7 Uhr morgens bis 7 Uhr abends.

Auch an allen Sonn- und Feiertagen offen.